

PARLIMEN MALAYSIA

**PERATURAN MAJLIS MESYUARAT
DEWAN RAKYAT**

**Cetakan Ketujuh
April, 1973**

PARLIMEN MALAYSIA

PERATURAN MAJLIS MESYUARAT
DEWAN RAKYAT

Cetakan Ketujuh
April, 1978

DICETAK OLEH
IBRAHIM BIN JOHARI, P.I.S., KETUA PENGARAH PERCETAKAN
SEMANANJUNG MALAYSIA, KUALA LUMPUR
1978

KANDUNGANNYA

URUSAN MESYUARAT

Bilangan	MUKA SURAT
1. Peraturan Mesyuarat-mesyuarat Pertama selepas Pilihanraya ...	1
2. Menetapkan Kerusi Ahli-ahli ...	1
3. Memilih Tuan Yang di-Pertua ...	1
4. Aturan Memilih Tuan Yang di-Pertua ...	2
5. Mengangkat Sumpah ...	3
6. Memilih Timbalan Yang di-Pertua ...	3
7. Tuan Yang di-Pertua ...	3
8. Bahasa Rasmi ...	4
9. Kewajipan-kewajipan Setiausaha ...	4
10. Penyata-penyata Rasmi Mesyuarat ...	5
11. Penggal Majlis dan Mesyuarat-mesyuarat ...	5
12. Persidangan ...	6
13. Cukupbilang... ...	6
14. Aturan Urusan Mesyuarat ...	6
15. Susunan Urusan Mesyuarat ...	7
16. Menangguhkan Majlis ...	7
17. Usul Menangguhkan Mesyuarat Akhir Persidangan ...	8
18. Menangguhkan Mesyuarat—Perkara tertentu berkenaan kepentingan orangramai yang berkehendak disegerakan ...	8
19. Rayuan-rayuan ...	9
20. Risalat-risalat Mesyuarat ...	10
21. Pertanyaan-pertanyaan ...	10
22. Pemberitahu berkenaan dengan pertanyaan-pertanyaan ...	11
23. Isi-isi Pertanyaan ...	11
24. Cara mengeluarkan pertanyaan dan menjawab pertanyaan ...	13
25. Penerangan sendiri ...	14
26. Pemberitahu Usul ...	14
27. Cara-cara mengeluarkan pemberitahu ...	15
28. Mengubah isi-isi sesuatu usul ...	16
29. Menarikbalik pemberitahu usul ...	16
30. Meminda usul-usul ...	16
31. Menyokong usul-usul dan pindaan-pindaan ...	17
32. Pindaan-pindaan usul hendaklah dengan surat ...	17
33. Cara membahaskan usul dan pindaan usul ...	17
34. Menarikbalik usul-usul dan pindaan-pindaan ...	19

Ca: 8994

SETIAUSANA
DEWAN RAKYAT/PARLIMEN

m 328 - 5 95

PERATURAN-PERATURAN BERBAHAS

Bilangan	MUKA SURAT
35. Masa dan cara bercakap	19
36. Isi-isi ucapan	20
37. Mengganggu	21
38. Had Perbahasan	21
39. Mendahului perbahasan	22
40. Menutup perbahasan	22
41. Adab ahli-ahli yang tidak bercakap	22
42. Mesyuarat hendaklah diam bila Pengerusi bercakap	23
43. Keputusan Pengerusi adalah muktamad	23
44. Tertib dalam Mesyuarat	23
45. Memutuskan masaalah-masaalah	24
46. Undi dengan suara	25
47. Belahbahagian	25
48. Peraturan berkenaan dengan Rang Undang-undang	26
49. Rang Undang-undang daripada ahli yang bukan ahli Kerajaan	26
50. Rang Undang-undang <i>Private</i> dan Rang Undang-undang Cam- puran	26
51. Susunan isi Rang Undang-undang	28
52. Pihak-pihak yang dikenai oleh Rang Undang-undang	28
53. Bacaan kali yang kedua	28
54. Menyerahkan Rang Undang-undang kepada Jawatankuasa	29
55. Tugas-tugas Jawatankuasa yang menimbangkan Rang Undang- undang	29
56. Jawatankuasa sebuah-buah Majlis	30
57. Aturan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis yang menim- bangkan Rang Undang-undang	30
58. Aturan dalam Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang	32
59. Menyerahkan sekali lagi Rang Undang-undang yang telah di- maklumkan oleh Jawatankuasa sebuah-buah Majlis	32
60. Perbincangan atas Rang Undang-undang yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa-jawatankuasa-Pilihan	33
61. Bacaan Kali yang Ketiga	33
62. Menarik balik dan menangguhkan Rang Undang-undang	33
63. Rang Undang-undang yang mengandungi syarat-syarat yang hampir-hampir sama maksudnya	34
63A. Rang Undang-undang akan mati	34
64. Melonggarkan syarat-syarat berkehendakkan Rang Undang- undang itu dicap	34
65. Anggaran-anggaran Perbelanjaan Tahunan	34
65A. Anggaran Pembangunan Tambahan	34
66. Peraturan Membahas Rang Undang-undang Perbekalan dan Menimbangkan Anggaran-anggaran Pembangunan Tahunan	34
67. Peraturan Membahas Rang Undang-undang Perbekalan Tam- bahan dan Menimbangkan Anggaran-anggaran Pembangunan Tambahan	37
67A. Setiausaha Parlimen boleh mewakili menteri	39

68.	Kumpulan Wang Luar—jangka	39
68A.	Mendahulukan Perbelanjaan	40
69.	Menghantar Rang Undang-undang Wang kepada Dewan Negara	40
70.	Perutusan-perutusan kepada Dewan Negara	40
71.	Perutusan-perutusan daripada Dewan Negara	41
72.	Bacaan kali yang pertama Rang Undang-undang yang dibawa daripada Dewan Negara	41
73.	Menimbangkan Pindaan-pindaan yang dibuat oleh Dewan Negara ke atas Rang Undang-undang dan lain-lainnya ...	41
74.	Aturan menimbangkan Pindaan Dewan Negara ke atas Rang Undang-undang, Pindaan-pindaan dan lain-lainnya	41
75.	Aturan menimbangkan Rang Undang-undang dalam peringkat-peringkatnya kemudian	42

JAWATANKUASA-JAWATANKUASA PILIHAN

76.	Jawatankuasa Pemilih	43
77.	Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara	43
78.	Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat	44
79.	Jawatankuasa Dewan	44
80.	Jawatankuasa Hak dan Kebebasan	44
81.	Jawatankuasa Pilihan Khas	45
82.	Menubuhkan Jawatankuasa Pilihan	45
83.	Aturan dalam Jawatankuasa Pilihan	45
84.	Belahbahagian dalam Jawatankuasa Pilihan	47
85.	Menyiarkan keterangan sebelum masanya	48
86.	Penyata-penyata daripada Jawatankuasa Pilihan	48
87.	Rundingan bersama di antara Jawatankuasa Pilihan Dewan Rakyat dengan Jawatankuasa Pilihan Dewan Negara	49
88.	Aturan Jawatankuasa Pilihan Bersama dan Penyata-penyatanya	49
89.	Rang Undang-undang dan Pindaan-pindaan yang mengenai cukai, perbelanjaan dan sebagainya	50
90.	Merentikan Kuatkuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat	50
91.	Ahli-ahli yang tiada dapat hadir	51
92.	Memakai ahli sebagai profesional	51
93.	Orang-orang Luar	51
94.	Wakil-wakil akhbar	51
95.	Ayat mengundang-undangan Rang Undang-undang	51
96.	Mengeluarkan Rang Undang-undang	52
97.	Belanja Saksi-saksi	52
98.	Tafsir	52
99.	Petua-petua Tuan Yang di-Pertua	53
100.	Kuasa-kuasa dalam perkara-perkara lain	53

DOA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“Segala puji bagi Allah dibuka Majlis Dewan Rakyat, dengan menyebut nama Allah, Yang Maha Pemurah, Yang Maha Pengasih, kepadaNya terpujang segala puji-pujian, kepada Rasul-RasulNya salawat salam kehormatan, kepada sekalian orang yang taatkan Allah.

Ya Allah, yang bersifat maha hikmat, limpah keadilan, yang menanggungkan kewajiban ke atas Pemerintah dan Ahli Majlis Permesyuaratan, bagi mentadbir muslihat masyarakat pergaulan, mudah-mudahan sentosa aman, makmur limpah kebahagiaan, meliputi sekalian penduduk negara Malaysia.

Ya Allah, kami sekalian hambamu yang diperkenan menjadi Ahli Dewan Rakyat, menyempurnakan kewajiban yang diamanahkan, yang terutama bagi negara Malaysia, bagi rakyatnya sekalian.

Ya Allah, berkatmu ke atas kami berhimpun dipohon anugerahkan, taufikmu hidayatmu dipohon menyuluh memandukan, pada ketika kami berunding menimbang bertukar fikiran, pada segala perkara yang dibentangkan, dengan saksama serta berkeamanan, menjunjung perintah dan kebesaran Allah, mudah-mudahan berlebih-lebih keamanan, kemakmuran dan kesejahteraan, bagi negara Malaysia, serta penduduknya sekalian.

Ya Allah, dipohonkan doa kami diperkenan, Amin, Ya Tuhan seru alam sekalian.”

PERATURAN-PERATURAN MESYUARAT

Majlis DEWAN RAKYAT MALAYSIA

URUSAN MESYUARAT

1. Pada hari mula-mula diadakan mesyuarat Majlis selepas Pilihanraya dan setelah ahli-ahli berkumpul pada waktu dan di tempat yang ditetapkan dan setelah ahli-ahli duduk di kerusi masing-masing menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 2, maka Setiausaha hendaklah membacakan Pemasyhuran Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong memanggil mesyuarat dan kemudian daripada itu urusan-urusan yang hendak dijalankan pada hari itu ialah—

Peraturan
Mesyuarat
pertama
selepas
Pilihanraya

- (a) Memilih Tuan Yang di-Pertua;
- (b) Tuan Yang di-Pertua mengangkat sumpah mengikut seperti yang dibentangkan dalam Jadual Keenam dalam Perlembagaan;
- (c) Ahli-ahli Mesyuarat mengangkat sumpah mengikut seperti yang dibentangkan dalam Jadual Keenam dalam Perlembagaan;

dan setelah selesai urusan-urusan ini, maka Majlis akan ditangguhkan kepada apa-apa tarikh dan waktu yang ditetapkan oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong bagi memasyhurkan sebab-sebabnya Baginda bertitah memanggil Parlimen.

2. (1) Pada hari yang pertama diadakan mesyuarat selepas Pilihanraya dan kemudian daripada itu sehingga kerusi bagi tiap-tiap ahli ditetapkan, ahli-ahli hendaklah duduk di mana-mana jua tempat yang diaturkan oleh Setiausaha.

Menetapkan
Kerusi
Ahli-ahli.

(2) Tuan Yang di-Pertua, sebaik-baik difikirkannya menasabah sesudah ia dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua, maka bolehlah ditetapkannya kerusi bagi tiap-tiap orang ahli dan bolehlah diubahnya ketetapan itu dari satu masa ke satu masa sebagaimana yang baik pada timbangannya.

(3) Kerusi-kerusi akan diuntukkan mengikut timbangan Tuan Yang di-Pertua dan keputusannya dalam perkara ini adalah muktamad.

3. Bila-bila jawatan Tuan Yang di-Pertua itu kosong, baik dengan sebab dibubarkan Parlimen atau dengan lain-lain sebab, maka Majlis, sebaik-baik cukupbilang ahlinya, hendaklah memilih Tuan Yang di-Pertua.

Memilih
Tuan Yang
di-Pertua.

4. Aturan memilih Tuan Yang di-Pertua hendaklah seperti yang tersebut di bawah ini:

(1) Tiap-tiap ahli yang hendak mencadangkan nama seorang ahli Dewan itu atau seorang yang layak dipilih menjadi ahli Dewan itu yang hendak dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua, hendaklah memastikan terlebih dahulu iaitu ahli itu suka berkhidmat jika ia dipilih, dan juga hendaklah memberitahu kepada Setiausaha dengan bersurat sekurang-kurangnya empat belas hari sebelum mesyuarat.

(2) Seseorang ahli dengan berucap kepada Setiausaha, hendaklah mencadangkan seorang ahli lain atau seorang lain yang hadir jadi Tuan Yang di-Pertua dan hendaklah dikeluarkannya usul "*Iaitu.....(sebutkan nama ahli itu) dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua.*" Cadangan ini hendaklah disokong tetapi tidak dibenarkan dibahas.

(3) Jika hanya seorang ahli atau seorang lain sahaja yang dicadangkan dan disokong jadi Tuan Yang di-Pertua, maka Setiausaha hendaklah memasyhurkan ahli atau seorang lain itu telah kena pilih, dengan tidak dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat. Jika lebih daripada seorang ahli atau seorang lain dicadangkan dan disokong jadi Tuan Yang di-Pertua, maka Majlis hendaklah menjalankan pilihan dengan undi bersurat.

(4) Bagi maksud menjalankan undi bersurat, Setiausaha hendaklah memberi kepada tiap-tiap orang ahli yang hadir sekeping kertas undi dan ahli ini bolehlah menuliskan pada kertas itu nama ahli atau seorang lain yang hendak diundinya. Kertas-kertas undi hendaklah dilipat supaya nama ahli atau seorang lain yang tertulis pada kertas itu tidak boleh nampak dan hendaklah ditandatangani oleh ahli yang mengundi itu.

(5) Kertas-kertas undi hendaklah dipungut oleh Setiausaha atau oleh siapa-siapa pegawai Majlis yang diwakilkan olehnya dan hendaklah dibilang oleh Setiausaha di Meja Mesyuarat. Keputusan undi itu hendaklah dimasyhurkan oleh Setiausaha.

(6) (a) Jika lebih daripada dua orang calon telah dicadangkan dan dalam undi yang pertama, tidak ada calon yang mendapat undi lebih daripada jumlah undi yang didapati oleh calon-calon yang lain, maka calon yang mendapat rendah sekali undinya hendaklah dikeluarkan daripada pilihan. Lepas itu hendaklah dijalankan undi sekali lagi, dan dikeluarkan calon yang dapat rendah sekali undi. Demikianlah hendak dijalankan berturut-turut sehingga satu orang calon mendapat undi lebih daripada undi calon atau jumlah undi calon-calon yang tinggal.

(b) Dalam undi bersurat di antara tiga atau lebih daripada tiga orang calon, jika dua orang atau lebih daripada dua orang calon dapat sama banyak undi dan seorang daripadanya dikehendaki ditinggalkan menurut fasal (a) yang tersebut di atas tadi, maka menetapkan siapa di antara calon-calon yang dapat sama banyak undi itu yang hendak ditinggalkan itu hendaklah dengan jalan membuang undi mengikut apa-apa jua cara yang ditetapkan oleh Setiausaha.

(c) Dalam undi bersurat antara dua orang calon, jika didapati sama banyak undi, hendaklah dijalankan undi bersurat sekali lagi, dan jika didapati sama banyak juga undi maka hendaklah diputuskan dengan membuang undi menurut apa-apa jua cara yang ditetapkan oleh Setiausaha.

(7) Kertas-kertas undi itu apabila telah dikira, hendaklah dimasukkan ke dalam sebuah peti dan seorang ahli atau seorang lain apabila telah dimasyhurkan dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua, maka peti itu hendaklah lakrikan di hadapan ahli-ahli mesyuarat dan disimpan dalam jagaan Setiausaha selama satu bulan takwim orang putih dan lepas itu, dengan tertakluk kepada apa-apa perintah yang diterima daripada Majlis, maka Setiausaha hendaklah membakar kertas-kertas undi itu dan mengaku kepada Majlis mengatakan kertas-kertas itu telah dibakar.

5. (1) Sumpah yang hendak dilafadzkan mengikut seperti yang disebutkan dalam Jadual Keenam dalam Perlembagaan hendaklah dijalankan oleh Setiausaha dan tiap-tiap orang ahli yang mengangkat sumpah itu hendaklah menurunkan tandatangan dalam sebuah buku yang akan disimpan kerana itu oleh Setiausaha.

Mengangkat sumpah.

(2) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat dalam perenggan (3), pada bila-bila jua harinya Majlis bersidang, seseorang ahli yang belum mengangkat sumpah bolehlah hadir di Meja Majlis pada waktu yang ditetapkan menurut Peraturan Mesyuarat 14 dan hendaklah ia mengangkat sumpah dan menurunkan tandatangan dalam Buku Sumpah.

(3) Pada bila-bila masa Majlis Mesyuarat dalam tangguhan, ahli itu bolehlah mengangkat sumpah di hadapan Tuan Yang di-Pertua; jika demikian Tuan Yang di-Pertua hendaklah memberitahu Majlis Mesyuarat pada mesyuarat akan datang mengatakan ahli itu telah mengangkat sumpah di hadapannya.

(4) Bertepatan dengan fasal (4) dalam Perkara 160 dalam Perlembagaan, seseorang ahli, jika dikehendaknya, hendaklah dibenar menunaikan kehendak mengangkat sumpah itu dengan mengangkat ikrar.

6. (1) Majlis hendaklah memilih seorang Timbalan Yang di-Pertua dalam mesyuarat yang kelapangan yang mula-mula sekali diadakan selepas Pilihanraya; atau pada permulaan urusan mesyuarat dalam mesyuarat yang mula-mula sekali diadakan selepas daripada jawatan Timbalan Yang di-Pertua itu kosong.

Memilih Timbalan Yang di-Pertua.

(2) Aturan memilih Timbalan Yang di-Pertua itu hendaklah seberapa bolehnya sama seperti aturan memilih Tuan Yang di-Pertua melainkan memilihnya itu hendaklah dijalankan oleh Tuan Yang di-Pertua.

7. (1) Tuan Yang di-Pertua tetaplah jadi pengerusi bagi mesyuarat-mesyuarat Majlis dan jika ia tiada hadir maka Timbalan Yang di-Pertua hendaklah menggantikan mesyuarat sebagai pengerusi, atau jika Timbalan Yang di-Pertua belum dipilih lagi atau jika jawatan Timbalan Yang di-Pertua itu kosong dengan apa-apa jua sebab, apabila diberitahu hal itu oleh Setiausaha maka Majlis bolehlah memanggil siapa-siapa ahli mempengerusikan mesyuarat setelah dikeluarkan usul kerana itu oleh seorang Menteri. Usul ini hendaklah disokong dan masaalah atas usul itu hendaklah dikemukakan oleh Setiausaha bagi diputuskan tetapi tidak dibenarkan dibahas.

Tuan Yang di-Pertua.

(2) Manakala Setiausaha memasyhurkan iaitu Tuan Yang di-Pertua tiada hadir, maka ahli yang mempengerusikan mesyuarat menurut perenggan (1), tetaplah terserah kepadanya segala kuasa Tuan Yang di-Pertua sehingga Tuan Yang di-Pertua atau Timbalan Yang di-Pertua ada hadir semula.

(3) Pada bila-bila masa mesyuarat bersidang, Tuan Yang di-Pertua boleh meminta seseorang ahli mempengerusikan mesyuarat itu bagi sementara dengan tidak payah diberitahu Majlis Mesyuarat dengan secaranya dan ahli yang mempengerusikan ini tetaplah terserah kepadanya semua kuasa-kuasa Tuan Yang di-Pertua sehingga Tuan Yang di-Pertua balik semula mengetuakan mesyuarat.

(4) Bila-bila Majlis Mesyuarat bersidang sebagai Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat, termasuk Jawatankuasa Perbekalan, maka Tuan Yang di-Pertua atau ahli yang jadi Pengerusi menurut perenggan (1) atau (3) hendaklah jadi Pengerusi Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat.

(5) Dalam Peraturan-peraturan ini, kalimah “Tuan Yang di-Pertua” itu termasuklah siapa-siapa ahli yang jadi Pengerusi menurut syarat-syarat dalam perenggan (1) sampai (3) kecuali jika disebutkan terang-terang iaitu tidak termasuk ahli lain; dan kalimah “Pengerusi” maksudnya ialah siapa-siapa ahli yang jadi Pengerusi menurut syarat-syarat perenggan (1) sampai (4) kecuali jika karinah ayatnya menunjukkan pengertian yang lain.

Bahasa rasmi.

8. Bahasa rasmi Majlis ialah Bahasa Malaysia, tetapi Tuan Yang di-Pertua boleh membenarkan penggunaan Bahasa Inggeris.

Kewajipan-kewajipan Setiausaha.

9. (1) Sekurang-kurangnya 28 hari sebelum dimulakan mesyuarat tiap-tiap Penggal, Setiausaha hendaklah menulis kepada ahli-ahli memberitahu tarikh-tarikh mesyuarat Majlis bagi Penggal itu:

Tetapi disyaratkan iaitu dalam masa darurat, pemberitahu seperti yang tersebut itu tidak dikehendaki dan dalam keadaan yang demikian hendaklah dikeluarkan pemberitahu dengan seberapa segeranya.

(2) Setiausaha hendaklah menyediakan untuk tiap-tiap ahli dengan seberapa segera yang boleh sebelum tiap-tiap mesyuarat satu naskhah Aturan Urusan Mesyuarat bagi Mesyuarat itu.

(3) Setiausaha hendaklah menyimpan peringatan-peringatan perjalanan mesyuarat Majlis dan peringatan perjalanan mesyuarat Jawatankuasa sebuah-buah Majlis; dan hendaklah menghantar satu salinan peringatan-peringatan itu kepada ahli-ahli mesyuarat, pada hari esoknya, atau dengan seberapa segeranya selepas itu. Peringatan-peringatan ini akan dinamakan Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat.

(4) Dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat ini hendaklah dituliskan nama ahli-ahli yang hadir dan semua ketetapan-ketetapan Majlis dan, jika mesyuarat berbelahbahagi, samada dalam Majlis atau dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, hendaklah mengandungi bilangan ahli-ahli yang bersetuju dan ahli-ahli yang tidak bersetuju, nama ahli-ahli yang mengundi dan bilangan serta nama ahli-ahli yang hadir tetapi tidak mengundi. Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat hendaklah ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua dan apa-apa kesilapan di dalamnya bolehlah dibetulkan oleh Tuan Yang di-Pertua.

(5) Setiausaha hendaklah menyediakan dari sehari ke sehari dan menyimpan di Meja Mesyuarat atau dalam pejabatnya, sebuah Buku Mesyuarat menunjukkan semua urusan-urusan yang ditetapkan bagi hari yang akan datang dan apa-apa

pemberitahu berkenaan dengan Pertanyaan-pertanyaan atau Usul-usul yang telah ditetapkan bagi hari akan datang, samada ditentukan harinya atau tidak ditentukan. Buku Mesyuarat ini hendaklah terbuka boleh ditengok oleh ahli-ahli pada bila-bila masa yang menasabah.

(6) Setiausaha bertanggunglah ke atasnya menyimpan buku Undi-undi dan Perjalan Mesyuarat, rekod-rekod, Rang Undang-undang dan lain-lain surat yang telah dibentangkan dalam Majlis Mesyuarat dan ini hendaklah terbuka boleh ditengok oleh ahli-ahli mesyuarat dan orang-orang lain mengikut apa-apa aturan yang dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua.

10. (1) Sebuah buku penyata rasmi mesyuarat mengandungi semua ucapan-ucapan yang dikeluarkan dalam Majlis Mesyuarat dan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat, hendaklah disediakan iaitu di bawah jagaan Setiausaha.

Penyata-
penyata
Rasmi
Mesyuarat.

(2) Buku ini hendaklah dikeluarkan menurut apa-apa rupa cara yang diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua, dan satu salinan buku ini hendaklah dihantar kepada tiap-tiap ahli dengan seberapa segeranya setelah tamat mesyuarat.

(3) Salinan ucapan seseorang ahli hendaklah dihantar kepada ahli itu sebelum dicap. Jika ahli itu tidak memulangkan ucapan itu dalam tempoh tujuh hari daripada tarikh dihantar kepadanya, maka ucapan itu akan dicap dengan tidak bersemak.

(4) Jika seseorang ahli mengatakan iaitu salinan ucapannya itu tidak betul atau jika hendak diubahnya ucapan itu pada perkara-perkara yang besar, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah memberi keputusan dan ucapan itu hendaklah dicap mengikut sebagaimana yang diputuskannya. Keputusan Tuan Yang di-Pertua dalam perkara ini adalah muktamad dan akan diberitahu kepada ahli itu.

11. (1) Persidangan Majlis yang mula-mula bagi tiap-tiap Penggal hendaklah diadakan ditempat, pada hari dan waktu yang diisytiharkan oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong.

Penggal
Majlis dan
Mesyuarat-
mesyuarat.

(2) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat perenggan (1), Ketua atau Timbalan Ketua Majlis hendaklah menetapkan, sekurang-kurangnya 28 hari sebelum permulaan tiap-tiap Penggal, tarikh-tarikh Majlis akan bermesyuarat dalam Penggal itu:

Tetapi disyaratkan iaitu Ketua atau Timbalan Ketua Majlis boleh mengubah tarikh-tarikh yang ditetapkan itu dari semasa ke semasa.

(3) Pada masa Majlis dalam tangguhan jika Perdana Menteri memaklumkan kepada Tuan Yang di-Pertua iaitu bagi faedah orangramai mustahak Majlis mengadakan mesyuarat dahulu daripada tarikh yang telah ditetapkan, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah dengan sertamerta mengeluarkan pemberitahu menyatakan berapa haribulan hendak diadakan mesyuarat itu dan Majlis hendaklah mengadakan mesyuarat pada masa yang disebutkan dalam pemberitahu itu. Urusan-urusan bagi hari itu hendaklah ditetapkan oleh Perdana Menteri dan pemberitahu berkenaan dengan urusan itu hendaklah dihantar kepada ahli-ahli tidak lewat daripada masa hendak diadakan mesyuarat itu.

Persidangan. 12. (1) Tiap-tiap persidangan Majlis hendaklah dimulakan pada pukul 2.30 petang dan diteruskan sehingga pukul 6.30 petang atau lebih awal lagi setelah selesai atau ditangguhkan urusan dalam Aturan Urusan Mesyuarat:

Dengan syarat bahawa sesuatu usul yang akan diputuskan tanpa pindaan atau bahasan boleh dikeluarkan oleh seseorang Menteri pada bila-bila masa tanpa pemberitahu untuk mengubah waktu persidangan Majlis.

(2) Dengan tertakluk kepada syarat-syaraat yang tersebut tadi, Tuan Yang di-Pertua, pada bila-bila masa jua, boleh menempohkan persidangan mesyuarat selama yang ditetapkan masanya.

Cukupbilang. 13. (1) Cukupbilang bagi Majlis Mesyuarat dan Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat hendaklah mengandungi dua puluh enam orang ahli dengan tidak termasuk Pengerusi.

(2) Jika siapa-siapa ahli menarik perhatian Pengerusi mengatakan tidak cukupbilang, maka hendaklah dipanggil ahli-ahli di luar Dewan Mesyuarat seolah-olah memanggil ahli kerana hendak diadakan belahbahagian.

(3) Setelah dipanggil ahli-ahli itu, maka Tuan Yang di-Pertua, selepas genap dua minit, hendaklah membilang berapa orang ahli-ahli dalam Majlis Mesyuarat; jika tidak cukupbilang juga maka hendaklah ditangguhkannya mesyuarat itu hingga hari mesyuarat yang kemudian dengan tidak dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat.

(4) Setelah dipanggil ahli-ahli masa Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat bersidang, maka Pengerusi, selepas dua minit, hendaklah membilang berapa ahli Jawatankuasa itu yang hadir. Jika tidak juga cukupbilang, maka Pengerusi hendaklah meninggalkan kerusi dan Majlis Mesyuarat hendaklah beredar balik seperti asal dan Tuan Yang di-Pertua hendaklah membilang berapa orang yang hadir. Jika masa itu cukupbilang, maka Majlis Mesyuarat hendaklah sekali lagi bersidang sebagai Jawatankuasa; tetapi jika tidak cukupbilang juga maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menangguhkan mesyuarat hingga hari mesyuarat yang kemudian dengan tidak dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat.

(5) Jika, mengikut bilangan ahli-ahli yang mengambil bahagian dalam sesuatu belahbahagian, termasuk ahli-ahli yang tidak mengundi, nampak pada Pengerusi tidak cukupbilang, maka belahbahagian itu adalah tidak sah dan urusan yang sedang dibincangkan itu hendaklah ditangguhkan kepada persidangan mesyuarat akan datang dan urusan satu lagi hendaklah dijalankan.

Aturan Urusan Mesyuarat. 14. (1) Urusan-urusan bagi tiap-tiap persidangan mesyuarat hendaklah mengikut aturan seperti di bawah ini kecuali jika Majlis Mesyuarat menetapkan aturan lain:

- (a) Tuan Yang di-Pertua masuk ke dalam Dewan Mesyuarat dengan secaranya.
- (b) Doa.
- (c) Ahli-ahli baharu, mengangkat sumpah.
- (d) Titah daripada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong.
- (e) Pemasyhuran daripada Tuan Yang di-Pertua.

- (o) **Urusan-urusan am.**
- (p) **Usul-usul hendak mengemukakan Rang Undang-undang bukan Kerajaan**

- (f) Rayuan-rayuan.
- (g) Pertanyaan-pertanyaan bagi jawab mulut oleh Menteri-menteri.
- (h) Permintaan hendak menangguhkan Majlis Mesyuarat kerana perkara ke-pentingan kepada orangramai yang berkehendak disegerakan.
- (i) Penerangan daripada Menteri-menteri.
- (j) Ucapan pujian.
- (k) Ucapan-ucapan takziah.
- (l) Memberi penerangan sendiri.
- (m) Membawa Rang Undang-undang (Bacaan Kali Yang Pertama) Kerajaan ke dalam mesyuarat.
- (n) Usul-usul berkenaan dengan Aturan Urusan Mesyuarat (hendaklah dikeluarkan oleh Menteri).
- ~~(o) Usul-usul hendak mengemukakan Rang Undang-undang bukan Kerajaan.~~
- ~~(p) Urusan-urusan am.~~
- (q) Lain-lain butir urusan yang dibentangkan mengikut susunan yang tertera dalam Aturan-aturan Mesyuarat hari itu.

(2) Majlis Mesyuarat dengan dikeluarkan usul (oleh seseorang Menteri) yang akan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, dan yang tidak berkehendak dikeluarkan pemberitahu terlebih dahulu boleh pada bila-bila masa memutuskan hendak menjalankan mana-mana urusan dengan tidak mengikut aturan yang telah ditetapkan. Usul ini hendaklah didahulukan daripada urusan-urusan lain.

15. (1) Pada tiap-tiap hari persidangan mesyuarat, urusan Kerajaan hendaklah di-dahulukan daripada urusan-urusan lain.

Susunan
Urusan
Mesyuarat.

(2) Urusan Kerajaan hendaklah diatitkan mengikut sebagaimana yang baik pada timbangan Kerajaan dan diberitahu kepada Setiausaha.

(3) Pemberitahu berkenaan dengan usul-usul yang hendak dikeluarkan oleh ahli-ahli yang bukan ahli Kerajaan hendaklah didahulukan daripada Rang Undang-undang yang dibawa oleh ahli-ahli yang bukan ahli Kerajaan dan hendaklah diatitkan mengikut susunannya dalam Buku Mesyuarat.

(4) Rang Undang-undang yang dibawa oleh ahli-ahli yang bukan ahli Kerajaan hendaklah diambil mengikut susunannya dalam Buku Mesyuarat.

(5) Usul seseorang yang bukan ahli Kerajaan yang telah dicadangkan dalam sesuatu mesyuarat tetapi belum putus, apabila pencadangnya memberitahu hendak disambung dalam mesyuarat akan datang, hendaklah didahulukan daripada usul-usul lain yang hendak dibawa oleh ahli yang bukan ahli Kerajaan.

16. (1) Kecuali menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 18 usul hendak menangguhkan mesyuarat tidak boleh dikeluarkan sehingga pukul 6.30 petang atau sehingga selesai atau ditangguhkan semua sekali urusan-urusan dalam Aturan Urusan Mesyuarat bagi persidangan mesyuarat. Dan usul demikian ini tidak boleh dikeluarkan kecuali menurut syarat-syarat Peraturan ini dan Peraturan 17.

Menangguh-
kan Majlis.

(2) Pada pukul 6.30 petang, Tuan Yang di-Pertua atau, jika Majlis dalam Jawatankuasa, maka Pengerusi, hendaklah merentikan perjalanan mesyuarat.

(3) Setelah tamat perjalanan mesyuarat menurut syarat-syarat perenggan (2), atau setelah selesai atau ditangguhkan urusan-urusan dalam Aturan Urusan Mesyuarat, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menangguhkan Majlis, atau jika telah dikeluarkan usul hendak menangguhkan Majlis menurut syarat-syarat Peraturan 17, maka hendaklah Tuan Yang di-Pertua memanggil seorang ahli Kerajaan mencadangkan "*laitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*".

Usul
Menangguh-
kan
Mesyuarat—
Akhir
persidangan.

17. (1) Setelah dicadangkan "*laitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*" menurut syarat-syarat perenggan (3) dalam Peraturan Mesyuarat 16, siapa-siapa ahli (selain daripada ahli Kerajaan) yang telah mendapat kebenaran hendak memberi ucapan, bolehlah mengeluarkan ucapan kepada Majlis Mesyuarat berkenaan dengan apa-apa perkara tadbir yang dalam tanggungan Kerajaan dan Ahli Kerajaan yang bertanggungjawab berkenaan dengan perkara yang dikeluarkan itu bolehlah menjawabnya tetapi ucapan seperti itu tidaklah boleh dibuat dalam mesyuarat pertama satu-satu Penggal atau dalam mesyuarat di mana Rang Undang-undang Perbekalan ditimbangkan.

(2) Siapa-siapa ahli yang hendak mengeluarkan sesuatu perkara menurut syarat-syarat dalam perenggan (1) hendaklah memberitahu dengan surat kepada Tuan Yang di-Pertua, tidak kurang daripada tujuh hari sebelum persidangan mesyuarat yang hendak dikeluarkan perkara itu. Dengan syarat telah diberitahu seperti yang dikehendaki ini, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah membenarkan tidak lebih daripada dua orang ahli mengeluarkan perkara demikian ini pada satu hari persidangan mesyuarat, dengan diadakan undi bersurat jika mustahak. Dalam perkara ini Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengutamakan siapa-siapa ahli atau ahli-ahli yang belum ada mengeluarkan sesuatu perkara di bawah Peraturan ini dalam penggal Majlis sekarang ini.

(3) Selepas dikeluarkan usul "*laitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*" lama masanya yang dibenarkan bagi tiap-tiap seorang ahli mengeluarkan ucapan dan bagi tiap-tiap ahli Kerajaan menjawabnya adalah tujuh minit setengah kecuali jika Tuan Yang di-Pertua benarkan lebih daripada itu bila-bila patut.

(4) Setelah selesai perjalanan mesyuarat seperti yang demikian, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengemukakan masaalah bagi diputuskan oleh mesyuarat "*laitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*":

Tetapi disyaratkan iaitu Tuan Yang di-Pertua hendaklah menangguhkan mesyuarat pada pukul 7 petang dengan tidak dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat jika masaalah itu belum diputuskan lagi terlebih dahulu.

Menangguhkan
Mesyuarat—
Perkara
tertentu
berkenaan
kepentingan
orang ramai
yang ber-
kehendak
disegerakan.

18. (1) Siapa-siapa ahli, selain daripada ahli Kerajaan, pada waktu yang ditetapkan menurut Peraturan Mesyuarat 14, bolehlah berdiri di tempatnya dan meminta kebenaran hendak mencadangkan supaya ditangguhkan Majlis Mesyuarat dengan tujuan hendak merundingkan perkara tertentu berkenaan kepentingan orang-ramai yang berkehendak disegerakan.

⁄ dan ia hendaklah mengemukakan bersama-sama pemberitahu itu
usul yang dicadangkannya itu bersekali dengan penjelasan
bertulis kepada Tuan Yang di-Pertua menyatakan mengapa
perkara itu ialah perkara tertentu, berkehendak disegerakan
dan berkenaan dengan kepentingan orang ramai.

(6) Seseorang ahli tidak boleh mengeluarkan semula perkara yang
sama dalam mesyuarat yang sama-

- (a) jika perkara itu telah ditolak oleh Tuan Yang di-Pertua
di bawah perenggan (2); atau
- (b) jika perkara itu dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua
tetapi ahli itu tidak mendapat sokongan dari sekurang-
kurangnya lima belas orang ahli-ahli di bawah perenggan-
kecil (b) kepada perenggan (3).

(2) Seseorang ahli yang hendak meminta izin mencadangkan supaya Majlis Mesyuarat ditangguhkan, hendaklah mengeluarkan pemberitahuan bersurat kepada Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan perkara yang hendak dirundingkannya itu iaitu sekurang-kurangnya empat jam sebelum mesyuarat mula bersidang. Tuan Yang di-Pertua hendaklah menolak permintaan itu kecuali jika dia puashati iaitu perkara itu ialah perkara tertentu, berkehendak disegerakan dan berkenaan kepentingan orang ramai.

(3) Jika Tuan Yang di-Pertua puashati yang demikian dan samada

(a) Majlis Mesyuarat memberi izin dengan tidak ada siapa-siapa ahli yang membangkang; atau

(b) jika Majlis Mesyuarat tidak memberi izin, tetapi sekurang-kurangnya limabelas orang ahli berdiri di tempatnya menyokong permintaan itu.

maka usul ini hendaklah dtempohkan sehingga pukul 5.30 petang hari itu juga dan pada pukul 5.30 itu, apa-apa perkara yang sedang dijalankan oleh Majlis Mesyuarat, hendaklah ditangguhkan sehingga pukul 6.30 petang atau sehingga cadangan menangguhkan itu telah diputuskan iaitu yang mana dahulu di antara dua ini. Apabila sampai pukul 6.30 petang, maka cadangan menangguhkan mesyuarat itu, jika belum diselesaikan lagi, adalah lucut dan perjalanan-perjalanan yang ditangguhkan tadi hendaklah diteruskan dan diuruskan menurut perenggan (4).

(4) Apa-apa perjalanan yang telah ditangguhkan menurut Peraturan ini boleh diteruskan selepas pukul 6.30 petang selama masa cadangan menurut Peraturan ini dibincangkan; dan apabila semua perjalanan mesyuarat dalam perenggan (3) tadi telah selesai, maka mesyuarat hendaklah ditangguhkan dengan tidak di-kemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat.

(5) Tidak lebih daripada satu usul menangguhkan mesyuarat menurut Peraturan ini, boleh dibawa pada satu hari persidangan mesyuarat.

(6)

19. (1) (a) Tiap-tiap permintaan kepada Majlis Mesyuarat hendaklah dengan cara rayuan dan tiap-tiap rayuan itu hendaklah dibawa oleh seorang ahli dan ahli yang membawanya itu bertanggungjawab ke atasnya menjaga iaitu rayuan itu dikarangkan dengan bahasa beradab.

Rayuan-
rayuan

(b) Sesuatu rayuan yang bertujuan hendak mendapat pemberian, sanggupan atau perbelanjaan daripada wang negeri atau membatalkan hutang kepada Kerajaan atau membebaskan cukai-cukai yang kena dibayar oleh siapa-siapa atau membebaskan bayaran gantirugi kerana kehilangan wang hasil negeri, atau kerana membatalkan, mengubah atau memansuhkan apa-apa cukai, tidak boleh diterima oleh Majlis Mesyuarat, kecuali jika telah mendapat sokongan daripada Kerajaan melalui Menteri yang ditangguhkan ke atasnya berkenaan dengan hal ehwal kewangan.

(2) (a) Jika tandatangan-tandatangan dibubuh pada lebih daripada sehelai kertas, maka permohonan rayuan itu hendaklah dituliskan di kepala tiap-tiap helai kertas itu. Seseorang yang tidak boleh menulis bolehlah meletakkan cap jarinya di hadapan dua orang saksi.

(b) Dalam sesuatu rayuan tidak boleh disebutkan apa-apa perbahasan dalam Majlis Mesyuarat atau dalam mesyuarat Dewan Negara atau apa-apa usul yang dicadangkan hendak dibawa ke dalam mesyuarat kecuali jika pemberitahu usul yang tersebut itu telah dimasukkan dalam Buku Mesyuarat.

(c) Seseorang ahli itu tidak boleh membawa rayuan daripada dirinya sendiri atau rayuan yang disertainya tetapi rayuan demikian bolehlah dibawa oleh siapa-siapa ahli lain.

(d) Tiap-tiap rayuan, sebelum dibawa ke dalam mesyuarat, hendaklah ditandatangani pada permulaannya oleh ahli yang menjaga rayuan itu dan hendaklah diserahkan sekurang-kurangnya satu hari terlebih dahulu kepada Setiausaha. Setiausaha, setelah disemaknya surat rayuan itu, hendaklah menyerahkannya kepada Tuan Yang di-Pertua minta diperkenankan. Surat rayuan tidak boleh dibawa ke dalam mesyuarat sehingga telah disahkan dengan ditulis perkataan-perkataan, "*Telah diluluskan oleh Tuan Yang di-Pertua*".

(e) Tiap-tiap ahli, sebelum membawa sesuatu rayuan, hendaklah mempasti dan menuliskan di kepala surat rayuan itu, berapa banyak bilangan tandatangan kepada rayuan itu, dan hendaklah puashati iaitu surat rayuan itu tidak mengandungi bahasa yang kurang adab kepada Majlis Mesyuarat atau kepada Dewan Negara.

(3) Seseorang ahli yang membawa sesuatu rayuan ke dalam Majlis Mesyuarat bolehlah menyebutkan dengan ringkas dan tepat akan maksud rayuan itu.

(4) (a) Boleh bagi siapa-siapa ahli mencadangkan supaya rayuan itu dibacakan. Masa ia mengemukakan usulnya hendaklah diterangkannya dengan ringkas dan tepat akan sebab-sebabnya ia meminta rayuan itu dibacakan.

(b) Usul demikian ini tidak dibenarkan dibahas dan tidak dibenarkan siapa-siapa ahli lain bercakap berkenaan dengan rayuan itu melainkan jika hendak menyokong dengan secaranya.

(c) Setelah usul ini disokong maka hendaklah dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat adakah rayuan itu hendak dibacakan.

Risalat-risalat
Mesyuarat.

20. (1) Risalat-risalat mesyuarat hendaklah dibawa ke dalam mesyuarat hanya oleh Tuan Yang di-Pertua atau oleh seorang Menteri atau pengerusi Jawatankuasa dan hendaklah dihantar kepada Setiausaha.

(2) Tiap-tiap risalat mesyuarat yang telah diterima salinannya oleh Setiausaha, hendaklah disifatkan telah dibawa ke dalam Majlis Mesyuarat dan diperintahkan supaya terbentang di atas Meja Mesyuarat.

(3) Setelah risalat-risalat mesyuarat dibawa ke dalam mesyuarat maka hal itu hendaklah dimasukkan dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat bagi hari risalat itu dibawa atau bagi hari mesyuarat yang akan datang jika Majlis Mesyuarat tidak bersidang.

Pertanyaan-
pertanyaan.

21. (1) Pertanyaan-pertanyaan bolehlah diarahkan kepada Menteri-menteri berkenaan dengan:

(a) hal-hal yang dalam urusan jawatan mereka; atau

(b) Rang Undang-undang atau usul atau lain-lain perkara orangramai yang berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat yang dalam tanggungan Menteri itu.

(2) Pertanyaan-pertanyaan boleh juga diarahkan kepada ahli-ahli, selain daripada Menteri-menteri, berkenaan dengan Rang Undang-undang, usul atau lain-lain perkara orangramai yang berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat yang dalam tanggungan ahli-ahli yang tersebut itu.

(3) Tujuan yang sebenarnya mengeluarkan sesuatu pertanyaan ialah kerana mendapat penerangan berkenaan dengan sesuatu perkara hakikat yang dalam pengetahuan istimewa ahli yang diarahkan pertanyaan itu.

22. (1) Sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikeluarkan dengan tidak dikeluarkan pemberitahu terlebih dahulu kecuali jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua pertanyaan itu hendak disegerakan dan ada kena-mengena dengan perkara kepentingan orangramai atau dengan Aturan Urusan Mesyuarat dan ahli itu telah mendapat kebenaran daripada Tuan Yang di-Pertua hendak mengeluarkan pertanyaan itu.

Pemberitahu
berkenaan
dengan
Pertanyaan-
pertanyaan.

(2) Pemberitahu bertulis berkenaan dengan tiap-tiap pertanyaan hendaklah diserahkan kepada Setiausaha dalam waktu pejabat biasa oleh seseorang ahli tidak lewat daripada 14 hari bekerja sebelum mesyuarat dimulakan.

(3) Jika seseorang ahli itu berkehendakkan pertanyaannya diberi jawab mulut maka hendaklah ditandakannya pemberitahunya itu dengan perkataan "*Jawab Mulut*". Tidak lebih daripada tiga pertanyaan boleh ditandakan "*Jawab Mulut*" oleh seseorang ahli bagi satu hari mesyuarat. Tuan Yang di-Pertua, jika baik pada timbangannya, boleh memerintahkan apa-apa pertanyaan yang bertanda "*Jawab Mulut*" itu dijawab dengan bersurat.

(4) Seseorang ahli tidak boleh bertanya lebih daripada 20 pertanyaan bagi Jawapan Mulut dan tidak lebih daripada 5 pertanyaan bagi Jawapan Bertulis dalam mana-mana satu mesyuarat Majlis.

23. (1) Tiap-tiap pertanyaan itu hendaklah menepati peraturan-peraturan yang tersebut di bawah ini:

Isi-isi
pertanyaan.

(a) dalam sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dimasukkan nama seseorang atau kata-kata yang sebenar-benarnya tidak mustahak bagi menerangkan maksud pertanyaan itu;

(b) jika sesuatu pertanyaan itu mengandungi sesuatu kata-kata, maka ahli yang bertanya itu hendaklah bertanggungjawab betul atau tidak kata-kata itu;

(c) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh mengandungi apa-apa hujah, sangkaan, ataupun mengenai apa-apa perkara dangkal atau meminta penerangan mengenai perkara-perkara remeh;

(d) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh menyebutkan perbahasan-perbahasan atau jawapan-jawapan pertanyaan-pertanyaan yang telah dikeluarkan dalam penggal Majlis sekarang ini;

(e) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh menyebutkan perjalanan Jawatankuasa yang belum dimaklumkan kepada Majlis;

(b) Dalam sesuatu rayuan tidak boleh disebutkan apa-apa perbahasan dalam Majlis Mesyuarat atau dalam mesyuarat Dewan Negara atau apa-apa usul yang dicadangkan hendak dibawa ke dalam mesyuarat kecuali jika pemberitahu usul yang tersebut itu telah dimasukkan dalam Buku Mesyuarat.

(c) Seseorang ahli itu tidak boleh membawa rayuan daripada dirinya sendiri atau rayuan yang disertainya tetapi rayuan demikian bolehlah dibawa oleh siapa-siapa ahli lain.

(d) Tiap-tiap rayuan, sebelum dibawa ke dalam mesyuarat, hendaklah ditandatangani pada permulaannya oleh ahli yang menjaga rayuan itu dan hendaklah diserahkan sekurang-kurangnya satu hari terlebih dahulu kepada Setiausaha. Setiausaha, setelah disemaknya surat rayuan itu, hendaklah menyerahkannya kepada Tuan Yang di-Pertua minta diperkenankan. Surat rayuan tidak boleh dibawa ke dalam mesyuarat sehingga telah disahkan dengan ditulis perkataan-perkataan, "*Telah diluluskan oleh Tuan Yang di-Pertua*".

(e) Tiap-tiap ahli, sebelum membawa sesuatu rayuan, hendaklah mempasti dan menuliskan di kepala surat rayuan itu, berapa banyak bilangan tandatangan kepada rayuan itu, dan hendaklah puashati iaitu surat rayuan itu tidak mengandungi bahasa yang kurang adab kepada Majlis Mesyuarat atau kepada Dewan Negara.

(3) Seseorang ahli yang membawa sesuatu rayuan ke dalam Majlis Mesyuarat bolehlah menyebutkan dengan ringkas dan tepat akan maksud rayuan itu.

(4) (a) Boleh bagi siapa-siapa ahli mencadangkan supaya rayuan itu dibacakan. Masa ia mengemukakan usulnya hendaklah diterangkannya dengan ringkas dan tepat akan sebab-sebabnya ia meminta rayuan itu dibacakan.

(b) Usul demikian ini tidak dibenarkan dibahas dan tidak dibenarkan siapa-siapa ahli lain bercakap berkenaan dengan rayuan itu melainkan jika hendak menyokong dengan secaranya.

(c) Setelah usul ini disokong maka hendaklah dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat adakah rayuan itu hendak dibacakan.

Risalat-risalat
Mesyuarat.

20. (1) Risalat-risalat mesyuarat hendaklah dibawa ke dalam mesyuarat hanya oleh Tuan Yang di-Pertua atau oleh seorang Menteri atau pengerusi Jawatankuasa dan hendaklah dihantar kepada Setiausaha.

(2) Tiap-tiap risalat mesyuarat yang telah diterima salinannya oleh Setiausaha, hendaklah disifatkan telah dibawa ke dalam Majlis Mesyuarat dan diperintahkan supaya terbentang di atas Meja Mesyuarat.

(3) Setelah risalat-risalat mesyuarat dibawa ke dalam mesyuarat maka hal itu hendaklah dimasukkan dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat bagi hari risalat itu dibawa atau bagi hari mesyuarat yang akan datang jika Majlis Mesyuarat tidak bersidang.

Pertanyaan-
pertanyaan.

21. (1) Pertanyaan-pertanyaan bolehlah diarahkan kepada Menteri-menteri berkenaan dengan:

(a) hal-hal yang dalam urusan jawatan mereka; atau

⌞ ataupun mengenai apa-apa perkara dangkal atau meminta penerangan mengenai perkara-perkara remeh;

(b) Rang Undang-undang atau usul atau lain-lain perkara orangramai yang berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat yang dalam tanggungan Menteri itu.

(2) Pertanyaan-pertanyaan boleh juga diarahkan kepada ahli-ahli, selain daripada Menteri-menteri, berkenaan dengan Rang Undang-undang, usul atau lain-lain perkara orangramai yang berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat yang dalam tanggungan ahli-ahli yang tersebut itu.

(3) Tujuan yang sebenarnya mengeluarkan sesuatu pertanyaan ialah kerana mendapat penerangan berkenaan dengan sesuatu perkara hakikat yang dalam pengetahuan istimewa ahli yang diarahkan pertanyaan itu.

22. (1) Sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikeluarkan dengan tidak dikeluarkan pemberitahu terlebih dahulu kecuali jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua pertanyaan itu hendak disegerakan dan ada kena-mengena dengan perkara kepentingan orangramai atau dengan Aturan Urusan Mesyuarat dan ahli itu telah mendapat kebenaran daripada Tuan Yang di-Pertua hendak mengeluarkan pertanyaan itu.

Pemberitahu
berkenaan
dengan
Pertanyaan-
pertanyaan.

(2) Pemberitahu bertulis berkenaan dengan tiap-tiap pertanyaan hendaklah diserahkan kepada Setiausaha dalam waktu pejabat biasa oleh seseorang ahli tidak lewat daripada 14 hari bekerja sebelum mesyuarat dimulakan.

(3) Jika seseorang ahli itu berkehendakkan pertanyaannya diberi jawab mulut maka hendaklah ditandakannya pemberitahunya itu dengan perkataan "*Jawab Mulut*". Tidak lebih daripada tiga pertanyaan boleh ditandakan "*Jawab Mulut*" oleh seseorang ahli bagi satu hari mesyuarat. Tuan Yang di-Pertua, jika baik pada timbangannya, boleh memerintahkan apa-apa pertanyaan yang bertanda "*Jawab Mulut*" itu dijawab dengan bersurat.

(4) Seseorang ahli tidak boleh bertanya lebih daripada 20 pertanyaan bagi Jawapan Mulut dan tidak lebih daripada 5 pertanyaan bagi Jawapan Bertulis dalam mana-mana satu mesyuarat Majlis.

23. (1) Tiap-tiap pertanyaan itu hendaklah menepati peraturan-peraturan yang tersebut di bawah ini:

Isi-isi
pertanyaan.

- (a) dalam sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dimasukkan nama seseorang atau kata-kata yang sebenar-benarnya tidak mustahak bagi menerangkan maksud pertanyaan itu;
- (b) jika sesuatu pertanyaan itu mengandungi sesuatu kata-kata, maka ahli yang bertanya itu hendaklah bertanggungjawab betul atau tidak kata-kata itu;
- (c) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh mengandungi apa-apa hujah, sangkaan, fikiran, tohmah, puji atau keji atau mengandungi kalimah-kalimah mengelirukan, menyindir atau menyakitkan hati;
- (d) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh menyebutkan perbahasan-perbahasan atau jawapan-jawapan pertanyaan-pertanyaan yang telah dikeluarkan dalam penggal Majlis sekarang ini;
- (e) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh menyebutkan perjalanan Jawatankuasa yang belum dimaklumkan kepada Majlis;

- (f) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh meminta keterangan berkenaan dengan apa-apa perkara rahsia;
- (g) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikarangkan cakapnya sekira-kira harus menggelencungkan perkara yang sedang dibicarakan oleh Mahkamah dan tidak boleh ditanya berkenaan dengan apa-apa perkara yang dalam timbangan Mahkamah;
- (h) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan dengan tujuan hendak mendapat buah fikiran atau hendak mendapat penyelesaian berkenaan dengan perkara undang-undang yang belum menjadi masaalah atau kerana hendak mendapat jawab dalam perkara yang dimisal-misalkan sahaja;
- (i) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan berkenaan dengan betul atau tidaknya penerangan-penerangan dalam surat-surat khabar atau penerangan-penerangan yang dikeluarkan oleh seseorang bagi dirinya sendiri atau penerangan badan-badan kewangan;
- (j) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan berkenaan dengan sifat atau kelakuan siapa-siapa melainkan sifat dan kelakuannya dalam menjalankan urusan-urusan jawatannya atau urusan-urusan pekerjaan berkhidmat kepada negeri;
- (k) sesuatu pertanyaan tidak boleh mengandungi apa-apa sebutan kurang adab berkenaan dengan sesebuah negeri asing yang baik perhubungannya dengan Malaysia;
- (l) sesuatu pertanyaan tidak boleh mengandungi perkara-perkara yang berkehendakkan penerangan berkenaan dengan hal ehwal dalam sesebuah negeri asing;
- (m) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan, membayangkan sifat atau kelakuan seseorang jika kelakuannya itu hanya boleh disoal dengan mengeluarkan satu usul bersendirian dalam mesyuarat;
- (n) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan, meminta keterangan yang ada dalam surat-surat yang boleh didapati atau yang ada dalam buku-buku huraian;
- (o) sesuatu pertanyaan yang menuduh atau yang membayangkan tuduhan terhadap sifat diri seseorang itu tidak dibenarkan;
- (p) sesuatu pertanyaan yang telah diberi jawapan penuh tidak boleh dikeluarkan sekali lagi dalam penggal majlis sekarang ini;
- (q) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan berhubung dengan apa-apa perkara yang terkandung dalam peruntukan-peruntukan Peraturan Mesyuarat 36 (8).

(2) Apa-apa pertanyaan yang telah diberitahu kepada Setiausaha atau yang telah diminta kebenaran hendak dikeluarkan dengan tidak didahulukan dengan pemberitahu, jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua menyalahi hak boleh mengeluarkan pertanyaan atau telah dikeluarkan dengan sengaja hendak menghalang atau merosakkan aturan perjalanan Majlis Mesyuarat, atau menaikkan perasaan bersakit-sakit hati atau bermusuhan-musuhan di antara satu kaum dengan satu kaum dalam Malaysia, atau melanggar apa-apa syarat dalam Perlembagaan

atau Akta Hasutan, 1948 atau Peraturan ini, maka bolehlah Tuan Yang di-Pertua mengeluarkan perintah:

- (a) berkehendakkan pertanyaan itu dicap atau dikeluarkan dengan apa-apa pindaan yang diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua; atau
- (b) berkehendakkan ahli yang mengeluarkan pertanyaan itu diberitahu iaitu pertanyaannya tidak dibenarkan.

(3) Jika sesuatu pertanyaan itu tidak dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua, maka ahli yang mengeluarkan pertanyaan itu hendaklah diberitahu dengan surat oleh Setiausaha dengan diterangkan sebab-sebabnya tidak dibenarkan itu.

(4) Walaupun jua syarat yang disebutkan dahulu daripada ini, seseorang Menteri yang diarahkan sesuatu pertanyaan kepada-nya, dengan diperkenankan oleh Tuan Yang di-Pertua, boleh enggan menjawab pertanyaan itu oleh sebab hendak memelihara faedah orang ramai, dan keengganannya menjawab itu tidak boleh dibahaskan atau disoal.

(5) Setiausaha adalah diberi kuasa menyunting pertanyaan-pertanyaan yang di-hantarkan.

24. (1) Jika sesuatu pertanyaan itu berkehendakkan jawab mulut dan Tuan Yang di-Pertua tidak memerintah supaya dikeluarkan jawab bertulis, maka Tuan Yang di-Pertua, apabila sampai kepada pertanyaan itu dalam Aturan Urusan Mesyuarat, hendaklah memanggil ahli yang tertulis namanya pada pertanyaan itu. Ahli yang dipanggil itu hendaklah berdiri pada tempatnya dan mengeluarkan pertanyaan itu dengan menyebutkan bilangan pertanyaannya dalam Aturan Urusan Mesyuarat dan mana-mana Menteri bolehlah menjawabnya.

Cara
mengeluarkan
pertanyaan
dan menjawab
pertanyaan.

(2) Jika seseorang ahli yang hendak mengeluarkan pertanyaan meminta jawab mulut itu tidak bangun mengeluarkan pertanyaannya, maka siapa-siapa ahli lain bolehlah mengambil pertanyaan itu dijadikan pertanyaannya sendiri dan bolehlah ia berdiri ditempatnya dan mengeluarkan pertanyaan itu mengikut seperti yang ditetapkan di atas tadi; tetapi jika tiada siapa yang berdiri ditempatnya mengeluarkan pertanyaan itu, maka Menteri yang diarahkan pertanyaan itu bolehlah menghantar salinan jawapan pertanyaan itu kepada Setiausaha dan Setiausaha hendaklah menguruskan supaya jawapan itu dimasukkan dalam Penyata Rasmi Mesyuarat.

Tetapi disyaratkan, iaitu pada bila-bila masa jua sebelum Tuan Yang di-Pertua memanggil ahli, ahli itu boleh menyatakan maksudnya hendak menangguhkan pertanyaannya itu kepada persidangan hari lain dan boleh juga ditariknya balik pertanyaannya itu.

(3) Tuan Yang di-Pertua boleh membenarkan ahli-ahli mengeluarkan pertanyaan-pertanyaan tambahan, bagi maksud menerangkan apa-apa butir perkara yang telah diberi jawab mulut tetapi bolehlah ditahannya apa-apa pertanyaan demikian jika pada timbangannya pertanyaan itu mendatangkan perkara yang tidak berkait dengan pertanyaan asal atau yang melanggar apa-apa syarat Peraturan Mesyuarat 23.

(4) Sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dijadikan helah hendak berbahas.

(5) Pertanyaan-pertanyaan itu, selain daripada pertanyaan-pertanyaan tambahan yang terbit daripada pertanyaan yang telah dikeluarkan dan yang dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua, tidak boleh dikeluarkan lagi lepas daripada satu jam daripada permulaan Waktu Pertanyaan-pertanyaan.

(6) Jika sesuatu pertanyaan itu tidak berkehendakkan jawab mulut atau jika jawab bertulis sudah diperintah dikeluarkan menurut perenggan (3) dalam Peraturan Mesyuarat 22, maka Menteri yang diarahkan pertanyaan itu hendaklah menghantar salinan jawapan itu kepada Setiausaha dan Setiausaha hendaklah menguruskan supaya jawapan itu dimasukkan dalam Penyata Rasmi Mesyuarat.

Penerangan
sendiri.

25. Dengan izin Tuan Yang di-Pertua, sekurang-kurangnya dua jam sebelum mesyuarat dimulakan seseorang ahli bolehlah mengeluarkan penerangan sendiri pada waktu yang ditetapkan menurut Peraturan Mesyuarat 14 sungguhpun pada masa itu tidak ada pertanyaan dalam Majlis Mesyuarat; tetapi tidak boleh dikeluarkan perkara-perkara yang akan membangkitkan pertelingkahan dan tidak dibenarkan perbahasan berkenaan dengan penerangan itu. Isi penerangan yang dicadangkan itu hendaklah dihantar dengan sepenuh-penuhnya kepada Tuan Yang di-Pertua pada masa meminta izin hendak memberi penerangan itu.

Pemberitahu
Usul.

26. (1) Kecuali jika ada syarat-syarat lain dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, usul-usul yang hendak dibawa ke dalam mesyuarat hendaklah didahulukan dengan pemberitahu kecuali usul-usul yang tersebut di bawah ini:

- (a) usul hendak meminda cadangan yang telah dikemukakan kepada mesyuarat oleh Pengerusi;
- (b) usul yang dibawa dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat;
- (c) usul hendak menangguhkan Majlis Mesyuarat atau apa-apa perbahasan;
- (d) usul hendak mengambil apa-apa perkara dahulu daripada perkara lain dengan tidak mengikut susunan biasa;
- (e) usul daripada seorang Menteri menurut syarat-syarat perenggan (1) dalam Peraturan Mesyuarat 7;
- (f) usul mencadangkan supaya perjalanan mesyuarat berkenaan dengan apa-apa urusan yang tertentu dibebaskan daripada syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 12;
- (ff) sesuatu usul menurut perenggan (2) dalam Peraturan Mesyuarat 12 menangguhkan Majlis kepada lain hari;
- (g) usul hendak melantik Jawatankuasa Pilihan menurut perenggan (4) dalam Peraturan Mesyuarat 19;
- (h) usul hendak menggantung kerja seseorang sebagai ahli;
- (i) usul hendak membatalkan undi seseorang ahli menurut syarat-syarat di dalam perenggan (5) dalam Peraturan Mesyuarat 47;
- (j) usul hendak mengedarkan sesuatu Rang Undang-undang itu kepada Jawatankuasa Pilihan menurut Peraturan Mesyuarat 54;
- (k) usul hendak menghantarkan balik sesuatu Rang Undang-undang yang telah dimaklumkan kepada Majlis oleh Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat;

- (l) usul hendak menarik balik sesuatu Rang Undang-undang menurut Peraturan Mesyuarat 62;
  - (m) usul hendak menggantung kuatkuasa sesuatu Peraturan Mesyuarat yang dicadangkan menurut Peraturan Mesyuarat 90 setelah mendapat izin daripada Tuan Yang di-Pertua;
  - (n) usul hendak mengeluarkan orang-orang luar;
  - (o) usul hendak menutup perbahasan mengikut Peraturan Mesyuarat 40;
  - (p) usul berkenaan dengan hak dan kebebasan;
  - (q) usul supaya sesuatu rayuan itu dibacakan, dicapkan atau diedarkan kepada Jawatankuasa Pilihan;
  - (r) usul supaya sesuatu penyata Jawatankuasa Pilihan diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat;
  - (s) Sesuatu usul melanjutkan tempoh bagi mengesahkan perintah-perintah menurut seksyen-kecil (1) dalam seksyen 10 dalam Undang-undang Kastam, tahun 1952.
- (2) Sesuatu usul yang bertujuan hendak—
- (a) mendapat pemberian, sanggup atau perbelanjaan daripada wang negara, atau
  - (b) membatalkan hutang kepada Kerajaan, atau
  - (c) membebaskan cukai-cukai yang kena dibayar oleh siapa-siapa, atau
  - (d) membebaskan gantirugi kerana kehilangan wang hasil negeri, atau
  - (e) meminta dibatalkan, diubah atau dimansuhkan apa-apa cukai,

tidak boleh dijalankan kecuali jika telah mendapat sokongan Kerajaan dinyatakan oleh Menteri yang bertanggungjawab berkenaan dengan hal ehwal kewangan.

(3) Sesuatu usul yang menyentuh, baik tepat atau tiada tepat, apa-apa pemberian, sanggup, perbelanjaan, pembatalan hutang kepada Kerajaan, membebaskan cukai-cukai atau gantirugi seperti yang disebutkan dalam perenggan kecil (a) sampai (d) dalam perenggan (2) hendaklah disifatkan sebagai bertujuan mendapat pemberian, sanggup, perbelanjaan, pembatalan hutang kepada Kerajaan, membebaskan cukai-cukai atau gantirugi kecuali jika Menteri yang disebutkan itu menyatakan iaitu usul itu tidak melebihi perkara kecil-kecil sahaja dan bukan suatu perkara besar, dengan memandang kepada tujuan-tujuan usul itu.

27. (1) Dalam Peraturan Mesyuarat (atau menurut kelaziman Majlis Mesyuarat) jika sesuatu perkara itu berkehendakkan pemberitahu, maka pemberitahu itu hendaklah dihantar kepada Setiausaha dengan bertulis dalam waktu pejabat yang biasa.

Cara-cara
mengeluarkan
pemberitahu.

(2) Tiap-tiap pemberitahu itu hendaklah ditandatangani.

(3) Kecuali sebagaimana yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 43 dan perenggan (5) dalam Peraturan Mesyuarat 86, apa-apa usul hendaklah dikeluarkan pemberitahu tidak kurang daripada empat belas hari terlebih dahulu tetapi jika usul itu dengan nama Menteri, maka memadai dengan dikeluarkan

pemberitahu tujuh hari sahaja terlebih dahulu, dan pula jika Tuan Yang di-Pertua puashati setelah diterangkan kepadanya oleh seseorang Menteri iaitu bagi faedah orang ramai sesuatu usul itu mustahak dibahaskan dengan seberapa segeranya maka memadailah dikeluarkan pemberitahu itu satu hari sahaja terlebih dahulu.

(4) Semua pemberitahu, sekiranya dapat, hendaklah dicap, saiklostail (*cyclostyle*) atau ditaip dan dihantar kepada ahli-ahli tidak lewat daripada hari sebelum hari persidangan mesyuarat yang hendak dibawa perkara-perkara yang telah dikeluarkan pemberitahu itu.

(5) Jika pada fikiran Tuan Yang di-Pertua, sesuatu pemberitahu yang diterima oleh Setiausaha itu melanggar apa-apa syarat Peraturan-peraturan Mesyuarat ini atau dengan cara mana jua menyalahi peraturan maka bolehlah Tuan Yang di-Pertua memerintahkan:

- (a) pemberitahu itu dicapkan dengan apa-apa pindaan yang diperintakkannya; atau
- (b) pemberitahu itu dikembalikan kepada ahli yang menandatangani dengan kerana pada fikiran Tuan Yang di-Pertua pemberitahu itu menyalahi peraturan.

(6) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat dalam perenggan (5), usul-usul atau pindaan-pindaan yang dihantar kepada Setiausaha, hendaklah dicap dan dihantar kepada ahli-ahli; dan berkenaan dengan pindaan kepada Rang Undang-undang, hendaklah diatur, seberapa yang bolehnya menurut susunan hendak dicadangkan pindaan-pindaan itu.

Mengubah
isi-isi
sesuatu usul.

28. Jika seseorang ahli hendak mengubah isi-isi sesuatu usul yang terdiri dengan namanya, maka bolehlah diubahnya dengan menghantarkan kepada Setiausaha, satu pemberitahu meminda usulnya itu tetapi disyaratkan iaitu pindaan itu, pada timbangan Tuan Yang di-Pertua, tidak mengubah asas atau tujuan yang terkandung dalam usul itu pada perkara besar-besar. Pemberitahu meminda usul itu adalah mula berjalan daripada masa pemberitahu usul mula-mula.

Menarikbalik
pemberitahu
usul.

29. (1) Seseorang ahli, dengan menghantar pemberitahu bersurat kepada Setiausaha, bolehlah menarikbalik pemberitahu usul yang telah dikeluarkannya terlebih dahulu.

(2) Apabila pemberitahu usul ditarikbalik seperti yang disyaratkan itu selepas usul itu dimasukkan dalam Aturan Urusan Mesyuarat, maka usul itu tidak boleh dicadangkan tetapi hendaklah dibiarkan dalam Aturan Urusan Mesyuarat dan, apabila sampai masanya, Tuan Yang di-Pertua atau ahli yang mempengerusikan mesyuarat, hendaklah memasyhurkan iaitu usul itu adalah disifatkan telah ditarik-balek dan perkara ini hendaklah dimasukkan dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat.

Meminda
usul-usul.

30. (1) Pada masa sesuatu usul itu dalam timbangan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat, bolehlah dicadangkan pindaan-pindaan jika pindaan itu berkaitan dengan usul itu.

(2) Pindaan ini pula boleh dicadangkan dipinda jika berkaitan dengan pindaan asal.

(3) Sesuatu pindaan itu tidak boleh mengeluarkan apa-apa perkara yang disyaratkan oleh Peraturan-peraturan Majlis hanya boleh dikeluarkan dengan usul tersendiri setelah dikeluarkan pemberitahu.

(4) Sesuatu masaalah, apabila dikemukakan oleh Pengerusi bolehlah dipinda menurut semua atau mana-mana jua cara yang tersebut di bawah ini:

- (a) dengan dipotong apa-apa perkataan supaya dapat dimasukkan perkataan-perkataan lain;
- (b) dengan dipotong apa-apa perkataan;
- (c) dengan dimasukkan atau ditambah perkataan-perkataan lain.

31. (1) Dalam Persidangan Majlis Mesyuarat, sesuatu usul atau pindaan itu tidak akan dikemukakan oleh Tuan Yang di-Pertua kecuali jika usul atau pindaan itu telah disokong.

Menyokong
usul-usul
dan pindaan-
pindaan.

(2) Dalam Persidangan Jawatankuasa, tidak dikehendaki penyokong.

32. Sesuatu pindaan usul yang telah dikemukakan dalam Persidangan Majlis Mesyuarat atau dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat, hendaklah dibuat dengan surat oleh pencadangnya, dan hendaklah diserahkan kepada Setiausaha, kecuali jika Pengerusi membenarkan tidak dengan bersurat.

Pindaan-
pindaan usul
hendaklah
dengan surat.

33. (1) Apabila sesuatu usul itu telah dicadangkan dan disokong, jika berkehendakkan disokong, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan masaalah itu kepada Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat sebagaimana tersusun cakupnya dalam usul itu; setelah itu masaalah ini bolehlah dibahaskan dan, dengan tertakluk kepada syarat-syarat Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, perbahasan ini bolehlah dijalankan selagi ada ahli yang berhak boleh bercakap hendak bercakap.

Cara mem-
bahaskan usul
dan pindaan
usul.

(2) Apabila tidak ada lagi ahli yang hendak bercakap, maka Pengerusi hendaklah meminta keputusan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa. Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat hendaklah menyatakan keputusannya menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 45.

(3) Apa-apa pindaan usul yang hendak dicadangkan oleh seseorang ahli menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 30, bolehlah dicadangkan dan disokong jika berkehendakkan disokong, pada bila-bila masa selepas masaalah dikemukakan oleh Pengerusi dan sebelum Pengerusi meminta keputusan mesyuarat setelah habis perbahasan. Apabila tiap-tiap pindaan demikian itu telah diputuskan, maka Pengerusi hendaklah sekali lagi mengemukakan masaalah berkenaan dengan usul tadi atau masaalah berkenaan dengan usul yang telah dipinda, ikut mana yang dikehendaki, dan setelah dijalankan lagi apa-apa perbahasan yang berbangkitan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan masaalah itu kepada Majlis Mesyuarat atau kepada Jawatankuasa bagi diputuskan.

(4) (a) Jika sesuatu pindaan itu mencadangkan dipotong apa-apa perkataan dalam usul itu, maka masaaalah yang akan dikemukakan hendaklah "*Iaitu perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong itu hendaklah dipotong daripada masaaalah itu.*"

(b) Jika sesuatu pindaan itu mencadang dimasukkan perkataan-perkataan atau ditambah perkataan-perkataan di hujung sesuatu usul, maka masaaalah yang akan dikemukakan hendaklah "*Iaitu perkataan-perkataan itu dimasukkan di situ*" atau "*ditambah*"—ikut mana yang dikehendaki.

(c) Jika sesuatu pindaan itu mencadangkan dipotong perkataan-perkataan dan dimasukkan atau ditambah perkataan-perkataan lain gantinya, maka mula-mula sekali hendaklah dikemukakan masaaalah "*Iaitu perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong itu hendaklah dipotong daripada masaaalah itu,*" dan jika masaaalah itu disetujui oleh mesyuarat, maka hendaklah dikemukakan pula masaaalah "*Iaitu perkataan-perkataan itu dimasukkan di situ*" atau "*ditambah*",—ikut mana yang dikehendaki. Jika masaaalah yang pertama itu tidak disetujui, maka tidaklah boleh dicadangkan apa-apa pindaan lain kepada perkataan-perkataan yang telah diputuskan oleh Majlis Mesyuarat atau oleh Jawatankuasa tidak akan dipotong.

(d) Jika sebelum diminta keputusan mesyuarat hendak memotong apa-apa perkataan, Pengerusi diberitahu bahawa seorang ahli hendak mencadangkan suatu pindaan memotong sebahagian sahaja daripada perkataan-perkataan tadi, dan jika pada fikiran Pengerusi pindaan ini sebahagian besar daripadanya ialah pindaan baharu, maka Pengerusi, jika boleh, hendaklah meminta keputusan mesyuarat memotong sebanyak mana perkataan daripada pindaan asal yang tidak dikenai oleh pindaan yang kedua; tetapi jika pindaan asal itu disetujui oleh mesyuarat, maka semua sekali perkataan yang dicadangkan dipotong dalam pindaan asal itu adalah disifatkan diperintah telah terpotong.

(e) Apabila dua atau lebih daripada dua pindaan dicadangkan berkenaan dengan sesuatu usul, maka Pengerusi hendaklah memanggil pencadang-pencadang pindaan itu menurut dahulu kemudiannya kalimah usul itu disebutkan dalam pindaan-pindaan yang dicadangkan oleh mereka itu, atau jika tiada tentu siapa yang hendak didahulu atau siapa yang hendak dikemudiankan, maka terpulanglah kepada Pengerusi memutuskan: tetapi disyaratkan iaitu tiada boleh dicadangkan apa-apa pindaan yang mengenai apa-apa perkataan yang telah diputuskan oleh Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat tidak akan dipotong daripada usul itu.

(5) (a) Apa-apa pindaan ke atas sesuatu pindaan boleh dicadangkan dan disokong jika berkehendakkan disokong pada bila-bila masa selepas pindaan asal itu telah dikemukakan dan sebelum diminta keputusan mesyuarat setelah habis perbahasan berkenaan pindaan asal.

(b) Syarat-syarat perenggan (4) hendaklah dipakaikan kepada perbahasan berkenaan dengan pindaan atas pindaan sekadarkan perkataan "*masaaalah*" digantikan dengan perkataan-perkataan "*pindaan asal*" di tempat-tempat yang patut digantikan.

(c) Apabila tiap-tiap pindaan ke atas pindaan itu telah diputuskan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan pindaan asal atau pindaan asal yang telah dipinda itu, ikut mana yang dikehendaki.

34. (1) Sesuatu usul atau pindaan jika diminta oleh pencadangnya boleh ditarik-balik sebelum dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat. Usul atau pindaan yang ditarik-balik demikian itu boleh dicadangkan semula tetapi disyaratkan jika usul, hendaklah dikeluarkan pemberitahu menurut peraturan-peraturan ini.

Menarik-balik
usul-usul dan
pindaan-
pindaan.

(2) Apabila pindaan ke atas sesuatu usul atau pindaan ke atas pindaan telah dikemukakan kepada mesyuarat maka usul atau pindaan yang hendak dipinda itu tidak boleh ditarik-balik sehingga pindaan kepada usul atau pindaan ke atas pindaan itu telah diputuskan.

PERATURAN-PERATURAN BERBAHAS

35. (1) Seseorang ahli yang hendak bercakap hendaklah bangun di tempatnya dan apabila dipanggil oleh Pengerusi maka hendaklah ia berdiri mengarahkan ucapannya kepada Pengerusi. Seseorang ahli tidak boleh bercakap melainkan setelah dipanggil oleh Pengerusi.

Masa dan
cara
bercakap.

(2) Jika dua atau lebih daripada dua orang ahli bangun serempak, maka Pengerusi hendaklah memanggil ahli yang dahulu sekali terpanjang olehnya.

(3) Seseorang ahli tidak boleh bercakap lebih daripada sekali dalam sesuatu masaalah kecuali—

- (a) dalam presidangan Jawatankuasa; atau
- (b) bagi menerangkan sesuatu hal seperti yang ditetapkan dalam perenggan (4); atau
- (c) kerana menjawab kepada hujah-hujah yang dikeluarkan dalam perbahasan iaitu bagi pencadang sesuatu usul tersendiri.

Tetapi disyaratkan iaitu, dengan tidak hilang haknya boleh bercakap kemudian, siapa-siapa ahli boleh menyokong sesuatu usul atau pindaan dengan bangun di tempatnya dan menyatakan iaitu ia bercadang hendak menyokong usul atau pindaan itu.

(4) Seseorang ahli yang telah bercakap dalam satu-satu masaalah itu boleh bercakap menerangkan apa-apa perkara besar dalam ucapannya yang telah menerbitkan kesamaran faham; tetapi tidak boleh dikeluarkannya perkara-perkara baharu.

(5) Seseorang ahli yang telah bercakap boleh bercakap sekali lagi apabila suatu masaalah baharu dikemukakan oleh Tuan Yang di-Pertua, umpamanya cadangan hendak mendatangkan pindaan atau usul hendak menangguhkan perbahasan.

(6) Seseorang ahli tidak boleh membaca ucapannya tetapi boleh dibacanya cabutan-cabutan daripada buku-buku atau surat-surat kerana hendak menyokong hujahnya dan boleh ditengoknya peringatan-peringatan bagi mengingatkan balik apa yang hendak dicakapkannya.

(7) Seseorang ahli tidak boleh bercakap berkenaan dengan apa-apa perkara yang ada dalamnya faedah kewangan yang tepat bagi dirinya (selain daripada perkara-perkara gaji menurut apa-apa syarat dalam Perlembagaan), jika tidak diterangkannya sebanyak mana faedah bagi dirinya dalam perkara itu.

(8) Tuan Yang di-Pertua atau Pengerusi boleh menghadkan masa bagi Ahli-ahli berucap, jika perlu.

Isi-isi ucapan.

36. (1) Seseorang ahli hendaklah menghadkan percakapannya kepada perkara yang dibincangkan sahaja dan tidak boleh mengeluarkan apa-apa perkara yang tidak berkait dengan perkara yang dibincangkan itu.

(2) Tidak boleh disebutkan apa-apa perkara yang sedang dalam timbangan mahkamah sekira-kira pada timbangan Pengerusi harus merosakkan kepentingan-kepentingan pihak yang berbicara itu.

(3) Adalah salah pada peraturan mesyuarat jika dicuba menimbangkan semula apa-apa perkara tertentu yang telah diputuskan oleh Majlis Mesyuarat dalam penggal majlis yang ada sekarang, kecuali dengan dikeluarkan usul tersendiri bagi membatalkan keputusan Majlis Mesyuarat berkenaan dengan perkara itu.

(4) Adalah salah pada peraturan mesyuarat bagi seseorang ahli menggunakan bahasa biadab.

(5) Seseorang ahli tidak dibenar menyebutkan nama ahli lain.

(6) Seseorang ahli tidak boleh mengeluarkan sangkaan jahat ke atas siapa-siapa ahli lain.

(7) Nama Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong atau nama Duli-duli Yang Maha Mulia Raja-raja Melayu atau ~~Yang Terutama Gabenor Pulau Pinang dan Melaka dan Gabenor Sarawak dan Yang di-Pertua Negara Sabah~~ tidak boleh digunakan bagi mempengaruhi Majlis Mesyuarat.

(8) Kelakuan atau sifat Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong atau Duli-duli Yang Maha Mulia Raja-raja Melayu atau ~~Yang Terutama Gabenor Pulau Pinang dan Melaka dan Gabenor Sarawak dan Yang di-Pertua Negara Sabah~~ atau Hakim-hakim dan lain-lain orang yang menjalankan keadilan mahkamah atau ahli-ahli Majlis Pasukan Bersenjata atau mana-mana Suruhanjaya Jawatan Kerajaan yang ditubuhkan menurut Bahagian X dalam Perlembagaan atau ahli-ahli Suruhanjaya Pilihanraya atau siapa-siapa jua Ketua Negara negeri-negeri yang bersahabat dengan Malaysia, tidak boleh disebutkan kecuali dengan dikeluarkan usul tersendiri bagi maksud-maksud itu.

(9) Dalam apa-apa perbahasan, tidak boleh disebutkan kelakuan atau sifat siapa-siapa ahli-ahli Parlimen atau siapa-siapa pegawai Kerajaan selain daripada kelakuan pada menjalankan urusannya sebagai ahli Parlimen atau pegawai Kerajaan.

(10) Adalah salah pada peraturan menggunakan—

(a) perkataan-perkataan derhaka kepada negeri;

(b) perkataan-perkataan membangkitkan perasaan melawan kuasa Kerajaan;

└ Tuan-tuan Yang Terutama Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri

└ Tuan-tuan Yang Terutama Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri

- (c) perkataan-perkataan yang harus menaikkan perasaan bersakit-sakit hati atau bermusuhan-musuhan di antara satu kaum dengan satu kaum dalam Malaysia atau melanggar mana-mana syarat dalam Perlembagaan atau Akta Hasutan, 1948.

(11) Jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua bahawa apa-apa usul atau pindaan atau perbahasan yang akan dijalankan lagi di atas usul atau pindaan itu tujuannya melanggar Peraturan ini, maka Tuan Yang di-Pertua berkuasa boleh menolak usul atau pindaan itu ikut mana yang dikehendaki, atau memberhentikan perbahasan itu dan memerintahkan supaya usul atau pindaan itu tidak boleh dibahaskan lagi.

37. Seseorang ahli tidak boleh mengganggu ahli yang sedang bercakap kecuali— Mengganggu.

- (a) jika hendak mengeluarkan teguran berkenaan perkara tertib mesyuarat. Ketika itu ahli yang sedang bercakap itu hendaklah duduk dan ahli yang mengganggu itu hendaklah menarik perhatian kepada perkara yang hendak dikeluarkannya buat pengetahuan mesyuarat dan diserahkannya perkara itu kepada Pengerusi memutuskannya; atau
- (b) jika hendak menerangkan apa-apa perkara yang dikeluarkan oleh ahli yang sedang bercakap itu dalam ucapannya dengan syarat ahli yang sedang bercakap itu mahu beralah dan duduk dan ahli yang hendak mengganggu itu dipanggil oleh Pengerusi.

38. (1) Perbahasan atas apa-apa usul, selain daripada usul hendak menangguhkan Majlis Mesyuarat, dan perbahasan atas apa-apa Rang Undang-undang atau pindaan, hendaklah berkaitan dengan usul atau Rang Undang-undang atau pindaan itu. Had
Perbahasan

(2) Perbahasan atas usul hendak menangguhkan Majlis Mesyuarat hendaklah berkaitan dengan perkara yang hendak dikeluarkan menurut Peraturan 17 atau 18.

(3) Dalam sesuatu pindaan mencadangkan hendak dipotong apa-apa perkataan dan dimasukkan perkataan-perkataan lain gantinya, maka perbahasan atas masalah "*Iaitu perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong itu hendaklah dipotong*" boleh termasuk perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong dan juga perkataan-perkataan yang hendak ditambah atau dimasukkan.

(4) Dalam sesuatu pindaan mencadangkan hendak hanya dipotong apa-apa perkataan atau ditambah perkataan-perkataan atau dimasukkan perkataan-perkataan, perbahasan berkenaan dengannya hendaklah dihadkan kepada perkara memotong perkataan-perkataan itu sahaja, atau menambah perkataan-perkataan sahaja atau memasukkan perkataan-perkataan sahaja.

(5) Perbahasan atas apa-apa usul "*Iaitu perbahasan ditangguhkan sekarang*" atau usul dalam Jawatankuasa "*Iaitu Pengerusi hendaklah memaklumkan sebanyak mana telah dijalankan perbahasan dan meminta izin hendak bersidang sekali lagi*" hendaklah dihadkan kepada perkara usul itu; dan seseorang ahli yang mengeluarkan usul itu atau yang menyokongnya tidak boleh lagi mencadangkan atau menyokong apa-apa usul yang seperti itu dalam perbahasan itu juga.

Mendahului
perbahasan.

39. (1) Adalah salah pada peraturan mesyuarat mendahului perbahasan atas Rang Undang-undang yang ada dalam Aturan Urusan Mesyuarat dengan membahaskan sesuatu usul tersendiri atau pindaan yang sama perkaranya dengan ini Rang Undang-undang itu atau dengan mengeluarkan perkara isi Rang Undang-undang itu masa dicadangkan usul menangguhkan Majlis Mesyuarat.

(2) Adalah salah pada peraturan mesyuarat mendahului perbahasan atas sesuatu usul yang telah dikeluarkan pemberitahu dengan membahaskan sesuatu pindaan atau dengan mengeluarkan perkara yang sama isinya dengan perkara usul itu masa dicadangkan usul menangguhkan Majlis Mesyuarat.

(3) Bagi memutuskan adakah sesuatu perbahasan itu salah atau tidak pada peraturan mesyuarat kerana mendahului perbahasan mesyuarat, maka Pengerusi hendaklah menimbang adakah perkara itu harus akan dibawa dalam Majlis Mesyuarat dalam tempoh yang menasabah.

Menutup
perbahasan.

40. (1) Setelah sesuatu masaalah dikemukakan kepada mesyuarat maka seseorang ahli boleh bangun di tempatnya dan menuntut mencadangkan usul "*Iaitu masaalah ini diputuskan sekarang*" dan, jika pada fikiran Pengerusi usul itu tidak akan membawa peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat digunakan pada jalan yang salah atau melanggar hak-hak puak kecil maka masaalah "*Iaitu masaalah ini diputuskan sekarang*" hendaklah dikemukakan bagi diputuskan dengan sertamerta dan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas walaupun pencadang usul yang mula itu atau pencadang pindaan ke atas usul itu tidak ada peluang menjawab.

(2) Apabila usul "*Iaitu masaalah ini diputuskan sekarang*" telah disetujui dan masaalah asal telah diputuskan, maka siapa-siapa ahli boleh menuntut supaya apa-apa masaalah lain yang telah dikemukakan oleh Pengerusi itu diputuskan sekarang dan jika Pengerusi bersetuju, masaalah-masaalah itu hendaklah diminta mesyuarat memutuskannya dengan sertamerta dan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

(3) Masaalah hendak menutup perbahasan tidak boleh diputuskan dengan disetujui oleh mesyuarat walaupun dalam belahbahagian Majlis yang diadakan berkenaan dengannya ramai pihak yang bersetuju daripada pihak yang tidak bersetuju, kecuali jika nampak daripada bilangan pengundi-pengundi yang dimasyhurkan oleh Pengerusi, tidak kurang daripada dua puluh orang lebih ahli yang bersetuju daripada ahli-ahli yang tidak bersetuju.

Adab Ahli-
ahli yang tidak
bercakap.

41. Masa mesyuarat bersidang:

- (a) semua ahli-ahli hendaklah masuk ke Dewan atau keluar daripada Dewan atau membawa diri dalam Dewan dengan tertib adab;
- (b) seseorang ahli tidak boleh melintas ruangan di tengah Dewan dengan tidak ada hal;
- (c) ahli-ahli tidak boleh membaca suratkhobar-suratkhobar, buku-buku, surat-surat atau lain-lainnya kecuali apa-apa yang ada kenamengena tepat dengan urusan yang dibahas;
- (d) seseorang ahli tidak boleh merokok di dalam Dewan Mesyuarat;
- (e) masa seseorang ahli itu bercakap, semua ahli-ahli lain hendaklah diam dan tidak boleh mengganggu dengan cara kurang adab.

42. Bila-bila ahli-ahli ditegur oleh Pengerusi berkenaan dengan peraturan mesyuarat atau bila-bila Pengerusi menyampuk masa dijalankan perbahasan, maka siapa-siapa ahli yang sedang bercakap atau yang hendak bercakap, hendaklah duduk dan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa hendaklah diam supaya cakap Pengerusi boleh didengar dengan tidak terganggu.

Mesyuarat
hendaklah
diam bila
Pengerusi
bercakap.

43. Tuan Yang di-Pertua dalam Majlis Mesyuarat atau Pengerusi dalam Jawatankuasa adalah bertanggung ke atasnya menjaga supaya peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa diendahkan, dan keputusannya berkenaan dengan apa-apa perkara peraturan mesyuarat tidak boleh diminta timbangan semula dan tidak boleh diulang-kaji oleh Majlis Mesyuarat kecuali dengan dikeluarkan usul tersendiri kerana itu. Usul demikian ini tidak berkehendak dikeluarkan pemberitahu lebih daripada dua hari terlebih dahulu.

Keputusan
Pengerusi
adalah
muktamad.

44. (1) Pengerusi setelah menarik perhatian Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa kepada kelakuan seseorang ahli yang berdegil-degil menyebutkan perkara yang tidak ada kenamengena dengan perkara mesyuarat atau berulang-ulang menyebutkan hujahnya sendiri atau hujah-hujah ahli lain dalam sesuatu perbahasan, boleh memerintahkan ahli itu suruh berhenti bercakap.

Teetib dalam
Mesyuarat.

(2) Pengerusi hendaklah memerintahkan siapa-siapa ahli yang berkelakuan haru-biru, keluar dengan sertamerta daripada Majlis Mesyuarat hingga habis persidangan pada hari itu, dan Bentara Mesyuarat hendaklah menjalankan apa-apa perintah yang diterimanya daripada Pengerusi menurut Peraturan ini; tetapi jika ada masanya, difikirkan oleh Pengerusi kuasa-kuasanya menurut syarat-syarat tadi dalam Peraturan ini tiada cukup, maka boleh disebutkannya nama ahli atau ahli-ahli yang berkelakuan haru-biru itu. Kemudian aturan yang ditetapkan dalam perenggan (3), (4), (5) dan (6) hendaklah diikuti.

(3) Bila-bila seseorang ahli itu telah disebutkan namanya oleh Pengerusi sebaik-baik telah dilakukannya kesalahan tidak mengendahkan kuasa Pengerusi atau kesalahan berdegil-degil dan dengan sengaja mengganggu urusan mesyuarat dengan menggunakan Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat pada jalan yang salah atau dengan apa-apa jalan lain, maka, jika kesalahan itu dilakukan oleh ahli itu dalam Majlis Mesyuarat, suatu usul "*Iaitu Encik atau Tuan..... digantung kerja sebagai ahli Majlis*" hendaklah dicadangkan dengan sertamerta dan disokong oleh dua orang Menteri yang hadir. Tuan Yang di-Pertua hendaklah dengan sertamerta mengemukakan usul itu bagi diputuskan oleh mesyuarat dengan tidak dibenarkan dipinda atau ditangguhkan mesyuarat atau dibahas; jika kesalahan itu dilakukan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat, maka Pengerusi hendaklah dengan sertamerta menempohkan perjalanan mesyuarat dan memaklumkan perkara itu kepada Majlis Mesyuarat; Tuan Yang di-Pertua setelah dikeluarkan usul dengan sertamerta, hendaklah mengemukakan masaaalah itu kepada Majlis Mesyuarat bagi diputuskan dengan tidak dibenarkan dipinda, ditangguhkan mesyuarat atau dibahas, seolah-olah kesalahan itu telah dilakukan dalam Majlis Mesyuarat sendiri.

(4) Tidak lebih daripada seorang ahli yang boleh disebutkan namanya serempak, kecuali jika dua atau lebih daripada dua orang ahli yang hadir telah bersama-sama tidak mengendahkan kuasa Pengerusi.

(5) Jika seseorang ahli itu digantung kerja sebagai ahli Majlis menurut syarat-syarat Peraturan ini, maka ahli itu hendaklah diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua keluar daripada Majlis Mesyuarat dan tidak dibenarkan masuk hingga tamat mesyuarat.

(6) Jika seseorang atau dua atau lebih daripada dua orang ahli yang sama-sama melakukan kesalahan dan yang telah digantung kerja menurut Peraturan ini, engkar mengikut perintah Tuan Yang di-Pertua menyuruh keluar, apabila tiap-tiap seorangnya disuruh keluar oleh Bentara Mesyuarat menurut perintah Tuan Yang di-Pertua, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menarik perhatian Majlis Mesyuarat iaitu mustahak dijalankan langkah keras bagi memaksa ahli-ahli itu mengikut perintahnya. Apabila ahli atau ahli-ahli yang telah disebutkan namanya oleh Tuan Yang di-Pertua iaitu engkar menurut perintahnya telah dikeluarkan daripada Majlis Mesyuarat, maka dengan tidak dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat, ahli-ahli itu hendaklah tergantung kerja sebagai ahli Majlis sehingga habis penggal Majlis.

(7) Ahli-ahli yang diperintahkan keluar menurut perenggan (2) atau yang telah digantung kerja sebagai ahli Majlis menurut perenggan (3) dan (6), dengan sertamerta hendaklah keluar daripada kawasan Dewan Mesyuarat dan tidak dibenarkan masuk sehingga habis persidangan mesyuarat atau selama tempoh mereka digantung kerja sebagai ahli Majlis, ikut mana yang dikehendaki.

(8) Jika sekiranya berlaku haru-biru yang besar dalam Majlis Mesyuarat maka Tuan Yang di-Pertua boleh menangguhkan mesyuarat jika pada fikirannya mustahak ditangguhkan, dengan tidak meminta keputusan mesyuarat; atau menempohkan persidangan mesyuarat selama yang ditetapkannya; jika sekiranya berlaku haru-biru yang besar dalam persidangan Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat maka Pengerusi boleh menempohkan perjalanan mesyuarat dan memaklumkan hal itu kepada Majlis Mesyuarat dan setelah itu Tuan Yang di-Pertua boleh menjalankan apa-apa langkah seolah-olah haru-biru itu telah berlaku dalam Majlis Mesyuarat.

(9) Tiada apa pun dalam Peraturan ini yang difaham menghilangkan kuasa Majlis Mesyuarat boleh menjalankan apa-apa langkah keatas siapa-siapa ahli menurut ketetapan Majlis Mesyuarat.

Memutuskan
masalah-
masalah.

45. (1) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat Fasal (1) Perkara 89 dalam Perlembagaan dan Fasal (3) Perkara 159 dalam Perlembagaan dan dengan tertakluk kepada Peraturan-peraturan ini, Majlis Mesyuarat, menurut syarat-syarat Fasal (3) Perkara 62 dalam Perlembagaan, hendaklah mengambil keputusan atas sesuatu perkara itu mengikut pihak mana yang mendapat undi lebih; dan jika sama banyak undi, maka Tuan Yang di-Pertua atau siapa-siapa yang mempengerusikan mesyuarat hendaklah mengeluarkan undi pemutus, tetapi ia tiada boleh mengundi jika tidak sama banyak undi dengan disyaratkan bahawa sekiranya Tuan Yang di-Pertua menjadi seorang ahli Majlis hanya menurut perenggan (b) Fasal (1A) Perkara 57 Perlembagaan, maka ia tidak mempunyai undi pemutus dalam Majlis Mesyuarat atau dalam mana-mana mesyuarat Jawatankuasa.

(2) Menurut syarat-syarat Fasal (5) Perkara 62 dalam Perlembagaan, seseorang ahli yang tiada hadir dalam mesyuarat tidak dibenarkan mengundi.

46. (1) Seseorang ahli tidak boleh bercakap lagi atas sesuatu masaalah yang telah selesai dikemukakan oleh Pengerusi bagi diputuskan. Undi dengan suara.

(2) Sesuatu masaalah itu adalah selesai dikemuka bagi diputuskan apabila Pengerusi telah mengambil undi-undi yang bersetuju dan yang tidak bersetuju.

(3) Apabila masaalah itu telah dikemukakan oleh Pengerusi kepada mesyuarat bagi diputuskan setelah tamat perbahasan, maka keputusan hendaklah diambil dengan menurut suara *Ya* dan *Dak* dan (dengan syarat tidak ada ahli yang meminta diadakan belahbahagian) keputusan itu hendaklah dimasyhurkan oleh Pengerusi.

(4) Jika timbangan Tuan Pengerusi berkenaan dengan keputusan atas sesuatu masaalah itu dilawan oleh siapa-siapa ahli yang meminta diadakan belahbahagian, maka Pengerusi hendaklah meminta ahli-ahli yang hendakkan belahbahagian itu bangun ditempat masing-masing. Jika kurang daripada lima belas orang ahli yang bangun maka Pengerusi hendaklah memasyhurkan keputusan itu dengan sertamerta atau memerintah diadakan belahbahagian. Jika lima belas atau lebih daripada lima belas orang bangun kerana itu maka Pengerusi hendaklah memerintah diadakan belahbahagian dan, setelah dikeluarkannya apa-apa amaran sebagaimana yang mustahak pada timbangannya, maka hendaklah dilantiknya Penghitung undi.

47. (1) Apabila belahbahagian telah diperintahkan, maka Penghitung undi hendaklah bertanya pada tiap-tiap ahli pihak mana hendak diundinya. Setiausaha hendaklah memasukkan undi masing-masing ahli itu dan nama ahli-ahli yang tidak mengundi dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat. Belah-bahagian.

(2) Apabila seseorang ahli itu ditanya pihak mana hendak diundinya dalam sesuatu belahbahagian, bolehlah dijawabnya mengatakan ia mengundi bagi pihak *Bersetuju* atau bagi pihak *Tidak* atau dengan menyatakan terang-terang iaitu ia tidak hendak mengundi. Seseorang ahli tidak boleh memberi jawab yang berlawanan dengan apa-apa ketetapannya yang dikeluarkannya pada masa diadakan undi dengan suara beramai-ramai.

(3) Apabila tiap-tiap ahli yang hadir telah ditanya pihak mana hendak diundinya, maka Pengerusi hendaklah menyebutkan berapa bilangan yang bersetuju dan berapa bilangan yang tidak bersetuju dan setelah itu hendaklah dimasyhurnya keputusan undi itu dan, jika dikehendaki, Pengerusi hendaklah mengeluarkan undi pemutus.

(4) Jika seseorang ahli mengatakan ia telah mengundi dengan tersilap atau undinya tiada betul dibilang, maka bolehlah dituntutnya minta diubah undinya itu dengan syarat permintaan itu dikeluarkan sebaik-baik lepas Pengerusi telah memasyhurkan berapa bilangan undi bagi masing-masing pihak dan sebelum Pengerusi memasyhurkan keputusan belahbahagian itu.

(5) Seseorang ahli tidak boleh mengundi dalam sebarang apa perkara yang ada dalamnya faedah kewangan tepat bagi dirinya (selain daripada perkara gaji menurut apa-apa syarat dalam Perlembagaan) tetapi sesuatu usul hendak membatalkan undi seseorang ahli itu kerana ini hanya boleh dikeluarkan dengan

serta-merta sebaik-baik telah dimasyhurkan bilangan undi ahli-ahli yang mengundi. Jika disetujukan usul ini oleh mesyuarat, maka Pengerusi hendaklah memerintahkan Setiausaha membetulkan bilangan undi-undi itu.

Peraturan berkenaan dengan Rang Undang-undang.

48. Seseorang Menteri, setelah mengeluarkan pemberitahu sekurang-kurang satu hari terlebih dahulu, boleh membawa Rang Undang-undang dalam mesyuarat dengan tidak berkehendakkan mendapat perintah Majlis dan apabila dibawa sesuatu Rang Undang-undang demikian ini, maka nama Rang Undang-undang itu akan dibacakan oleh Setiausaha di Meja Mesyuarat dan setelah itu Rang Undang-undang itu adalah disifatkan telah dibacakan kali yang pertama dan diterima bagi dibacakan kali yang kedua pada hari persidangan mesyuarat akan datang atau persidangan mesyuarat kemudian daripada itu:

Tetapi disyaratkan iaitu berkenaan dengan Rang Undang-undang Perbekalan, pemberitahu hendak dibacakan kali yang kedua boleh dikeluarkan pada hari dibawa Rang Undang-undang itu ke dalam mesyuarat.

Rang Undang-undang daripada ahli yang bukan ahli Kerajaan.

49. (1) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat dalam Perkara 67 dalam Perlembagaan siapa-siapa ahli yang bukan ahli Kerajaan yang hendak membawa Rang Undang-undang boleh meminta izin Majlis hendak berbuat demikian, ~~serta menyatakan tujuan dan perkara-perkara besar dalam Rang Undang-undang itu~~ pada masa membawa Rang Undang-undang itu.

(2) Tiap-tiap permohonan demikian itu hendaklah dengan cara dikeluarkan usul, dan ahli yang mengeluarkan permohonan itu hendaklah juga menyampaikan kepada Setiausaha suatu salinan usulnya mengandungi nama Rang Undang-undang yang dicadangkannya itu.

(3) Apabila diperkenankan permohonan itu setelah dikemukakan kepada mesyuarat dan disetujukan usul itu, maka Rang Undang-undang itu akan disifatkan telah dibacakan kali yang pertama dan diperintahkan dicap; dan satu salinan Rang Undang-undang itu hendaklah disampaikan kepada Setiausaha.

(4) Dengan tertakluk kepada Peraturan Mesyuarat 51, Rang Undang-undang itu hendaklah dicap dan dihantar kepada ahli-ahli dan, dengan tidak dibahaskan, terserahkan Rang Undang-undang ini kepada Menteri yang berkenaan dengan perkara-perkara atau tugas-tugas yang terkandung dalam Rang Undang-undang itu atau, jika tiada Menteri yang berkenaan, maka terserahkan Rang Undang-undang itu kepada Menteri atau ahli yang dilantik oleh Tuan Yang di-Pertua; tidak boleh dijalankan apa-apa langkah ke atas Rang Undang-undang ini sehingga Majlis menerima penyata daripada Menteri atau ahli itu.

(5) Setelah diterima penyata yang disebutkan dalam perenggan yang lalu itu, maka Rang Undang-undang itu akan ditetapkan bagi dibacakan kali yang kedua pada hari yang dikehendaki oleh ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu.

Rang Undang-undang Private dan Rang Undang-undang Campuran.

50. (1) Manakala sesiapa ahli bercadang hendak membawa sesuatu Rang Undang-undang yang bertujuan menyentuh atau yang mendatangkan keuntungan kepada seseorang atau sesuatu persekutuan atau sesuatu perbadanan yang tertentu (Rang Undang-undang demikian ini disebutkan dalam Peraturan-peraturan ini

sebagai Rang Undang-undang *Private*), pemberitahu berkenaan dengan Rang Undang-undang itu akan dikeluarkan dengan jalan mengisytiharkan dalam *Warta Kerajaan* suatu kenyataan mengandungi isi secara am dan tujuan-tujuan Rang Undang-undang itu, dan diisytiharkan juga kenyataan itu sekurang-kurangnya dalam sebuah akhbar di Malaysia, dan perisytiharan-perisytiharan ini hendaklah dikeluarkan sekurang-kurangnya sebulan terlebih dahulu daripada hari hendak dicadangkan usul meminta izin hendak mengemukakan Rang Undang-undang itu. Apabila diperkenankan permohonan hendak membawa Rang Undang-undang itu setelah diminta keputusan mesyuarat dan disetujui usul itu, maka Rang Undang-undang itu akan disifatkan telah dibacakan kali yang pertama dan diperintahkan dicap, dan suatu salinan Rang Undang-undang itu hendaklah disampaikan kepada Setiausaha; dan kemudiannya, dengan tertakluk kepada Peraturan 51, Rang Undang-undang itu akan dicap dan dihantar kepada ahli-ahli.

(2) Tiap-tiap Rang Undang-undang *Private* hendaklah mengandungi suatu bahagian yang memelihara hak-hak Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, Duli-duli Yang Maha Mulia Raja-raja dan/~~Yang Terutama Gabenor-gabenor Pulau Pinang dan Melaka dan Sarawak dan Yang di-Pertua Negara Sabah~~, hak-hak semua badan-badan siasah dan perbadanan-perbadanan dan hak-hak yang lain-lain, kecuali yang tersebut dalam Rang Undang-undang itu, dan badan-badan yang menuntut hak menerusnya atau daripadanya atau dengan namanya.

(3) Tiap-tiap Rang Undang-undang *Private*, dan apa-apa Rang Undang-undang lain yang difikirkan oleh Tuan Yang di-Pertua ada menyentuh hak-hak atau kepentingan seseorang (disebutkan dalam Peraturan-peraturan ini sebagai “Rang Undang-undang Campuran”), setelah dibacakan kali yang kedua, hendaklah diserahkan kepada sebuah Jawatankuasa Pilihan dan mana-mana pihak yang berkenaan yang telah terlebih dahulu menghantar rayuan kepada Majlis menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 19, bolehlah memberi keterangan kepada Jawatankuasa Pilihan ini, samaada dengan sendiri atau dengan diwakili oleh penasihatnya.

(4) Seseorang ahli tidak dibenarkan jadi ahli Jawatankuasa Pilihan demikian ini sehingga ia telah memberi akuan dan menurunkan tandatangan pada surat akuan itu menyatakan iaitu—

- (a) ia tidak ada faedah kewangan bagi dirinya berkenaan dengan Rang undang itu; dan
- (b) atas sebarang masaalah yang harus akan timbul dan diberi keterangan berkenaan dengannya, ia tidak akan mengundi sebelum mendengar dan menimbangkan keterangan berkenaan dengan masaalah itu.

(5) Tiap-tiap Jawatankuasa Pilihan yang akan menimbangkan Rang Undang-undang *Private* atau Rang Undang-undang Campuran adalah berkehendakkan keterangan hakikat-hakikat dan lain-lain hujah yang disebutkan dalam Rang Undang-undang itu menunjukkan baik diluluskan Rang Undang-undang itu, dan Jawatankuasa itu bolehlah menerima apa-apa keterangan mulut atau keterangan lain-lain yang difikirkannya perlu dan kemudian daripada itu jika didapati keterangan-keterangan dan hujah-hujah itu tidak terbukti benarnya. Jawatankuasa itu akan memaalumkan pendapatnya ini kepada Majlis.

dan ia hendaklah juga menyertakan bersama satu naskhah Rang Undang-undang beserta dengan huraian mengenai tujuan-tujuan dan sebab-sebabnya, tetapi tidak boleh mengandungi apa-apa hujah

/ Tuan-tuan Yang Terutama Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri

(6) Jika Jawatankuasa ini dapati keterangan-keterangan dan hujah-hujah itu terbukti benarnya maka Jawatankuasa itu hendaklah meneruskan urusannya seperti yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 58, dan berkenaan dengan semua pindaan yang diperbuatnya Jawatankuasa itu hendaklah menerangkan tujuannya dalam sebuah penyata khas kepada Majlis.

(7) Berkenaan dengan Rang Undang-undang *Private* Jawatankuasa itu tidak boleh membenarkan ditambah apa-apa fasal baharu yang terkeluar daripada isi kenyataan yang dikeluarkan dalam *Warta Kerajaan*.

(8) Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu akan bertanggungjawab ke atasnya membayar semua perbelanjaan memajukan Rang Undang-undang itu.

Susunan isi
Rang Undang-
undang.

51. (1) Sebelum dicap sesuatu Rang Undang-undang, Setiausaha hendaklah puas-hati iaitu—

- (a) Rang Undang-undang itu ada terbahagi kepada fasal-fasal yang diberi nombor berturut-turut;
- (b) pada tepi tiap-tiap fasal itu ada perkataan ringkas menunjukkan isi fasal-fasal itu;
- (c) Rang Undang-undang itu tidak mengandungi perkara-perkara yang tidak berkaitan dengan apa yang dimaksudkan oleh nama Rang Undang-undang itu;
- (d) Rang Undang-undang itu menepati syarat-syarat dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat.

(2) Jika Setiausaha tidak puas hati iaitu syarat-syarat perenggan (1) tidak ditepati dalam apa-apa jua perkara, maka ia hendaklah memberitahu Tuan Yang di-Pertua akan hal itu; dan jika Tuan Yang di-Pertua pun berpendapat demikian maka ia hendaklah memerintahkan Setiausaha memberitahu ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu mengatakan Rang Undang-undang itu tidak boleh dicap sehingga syarat-syarat tersebut telah ditepati.

(3) Dengan seberapa segeranya setelah dicap sesuatu Rang Undang-undang itu, Setiausaha hendaklah menghantar satu salinan Rang Undang-undang itu kepada tiap-tiap ahli disertakan dengan suatu penerangan ringkas berkenaan dengan Rang Undang-undang itu. Jika Rang Undang-undang itu mengenai hal membelanjakan wang hasil negeri, maka dalam perenggan itu hendaklah disebutkan hal membelanjakan wang hasil negeri dan berapa banyaknya perbelanjaan itu (jika ada) sepanjang yang dapat dianggarkan, atau diterangkan tidak dapat dianggarkan berapa banyak perbelanjaan itu.

Pihak-pihak
yang dikenai
oleh Rang
Undang-
undang.

52. Bila-bila hak atau kepentingan-kepentingan seseorang disentuh oleh sesuatu Rang Undang-undang, maka semua pihak yang kena itu, jika mereka membuat rayuan, boleh didengar rayuannya oleh Jawatankuasa yang menimbangkan Rang Undang-undang itu dan mereka ini boleh hadir samada dengan sendiri atau diwakili oleh penasihatnya.

Bacaan kali
yang kedua.

53. (1) Jika hendak dibincangkan Rang Undang-undang itu dalam persidangan atau mesyuarat yang akan datang, maka pemberitahu hendak dibacakan kali yang kedua mestilah dikeluarkan sebaik-baik sahaja selepas bacaan kali yang pertama.

(2) Rang Undang-undang tidak boleh dibacakan kali yang kedua sehingga telah dihantar kepada ahli-ahli.

(3) Apabila sampai kepada perkara membacakan Rang Undang-undang kali yang kedua dalam Aturan Urusan Mesyuarat maka suatu usul "*Iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang*", akan dikeluarkan dan bolehlah diadakan perbahasan meliputi asas dan burukbaiknya Rang Undang-undang itu pada amnya.

(4) Apabila sesuatu Rang Undang-undang itu dibacakan kali yang kedua, maka boleh dicadangkan pindaan yang mana telah diberi pemberitahu dengan bersurat sekurang-kurangnya satu hari kepada masaalah, "*Iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang*" itu dengan ditinggalkan perkataan "sekarang" dan tambah di hujung masaalah itu, "*enam bulan dari hari ini*", atau ganti daripada itu boleh dicadangkan suatu pindaan meninggalkan semua perkataan-perkataan selepas perkataan "*Iaitu*" kerana hendak ditambah perkataan-perkataan bagi menyatakan tujuan dan sebab-sebab dibangkang Rang Undang-undang itu, tetapi perkataan-perkataan yang hendak ditambah itu mestilah berkaitan betul-betul dengan asas Rang Undang-undang itu dan tidak mengenai butir-butirnya. Jika Majlis bersetuju dengan salah satu pindaan demikian ini, maka bacaan kali yang kedua Rang Undang-undang itu akan disifatkan tidak disetujukan.

54. (1) Sesuatu Rang Undang-undang boleh diserahkan kepada satu Jawatankuasa Pilihan sebelum bacaan kali yang kedua.

Menyerahkan
Rang Undang-
undang
kepada
Jawatankuasa.

(2) Setelah dibacakan Rang Undang-undang kali yang kedua, maka Rang Undang-undang itu akan terserah kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, kecuali jika Majlis mengeluarkan usul menyerahkannya kepada Jawatankuasa Pilihan. Usul ini tidak berkehendak dikeluarkan pemberitahu tetapi mestilah dibuat sebaik-baik sahaja dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua, dan boleh dicadangkan oleh mana-mana ahli; masaalah atas usul ini hendaklah dikemukakan sertamerta kepada mesyuarat bagi diputuskan dan hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

55. (1) Sesebuah Jawatankuasa yang telah diserahkan kepadanya satu Rang Undang-undang sebelum bacaan kali yang kedua, boleh membincangkan butir-butir Rang Undang-undang tersebut dan juga baik-buruk dasar-dasarnya.

Tugas-tugas
Jawatankuasa
yang menim-
bangkan Rang
Undang-
undang.

(2) Sesebuah Jawatankuasa yang telah diserahkan kepadanya satu Rang Undang-undang selepas bacaan kali yang kedua tidak boleh membahaskan dasar Rang Undang-undang tersebut tetapi hanya butir-butirnya sahaja.

(3) Dengan tertakluk kepada ceraian (1) dan kepada syarat-syarat Perkara 67 dalam Perlembagaan, Jawatankuasa demikian ini berkuasa membuat apa-apa pindaan kepada Rang Undang-undang itu yang difikirkannya patut, dengan syarat pindaan-pindaan itu (termasuk fasal-fasal baharu dan jadual-jadual baharu) kena-mengena dengan perkara isi Rang Undang-undang itu; tetapi jika apa-apa pindaan itu tidak seturut dengan nama Rang Undang-undang itu, Jawatankuasa itu hendaklah meminda nama Rang Undang-undang itu bagi mensesuaikannya, dan hendaklah memaklumkan hal itu kepada Majlis.

Jawatankuasa
sebuah-buah
Majlis.

56. Jika, sebelum tamat perbincangan atas sesuatu Rang Undang-undang dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, seseorang ahli mengeluarkan usul hendak memaklumkan kepada Majlis sebanyak mana urusan telah dijalankan dan usul demikian disetujukan, atau jika perjalanan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis belum tamat lagi pada pukul 6.30 petang, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah memaklumkan kepada Majlis sebanyak mana urusan telah dijalankan serta meminta izin Majlis bersidang sekali lagi, dan ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah menetapkan hari bagi disambung semula perbincangan itu.

Aturan dalam
Jawatankuasa
sebuah-buah
Majlis yang
menimbangkan
Rang Undang-
undang.

57. (1) Setiausaha hendaklah menyebutkan nombor tiap-tiap fasal atau beberapa fasal dalam Rang Undang-undang itu lepas satu fasal, satu fasal. Jika tidak ada pindaan dicadangkan kepada sesuatu fasal, atau setelah selesai segala pindaan yang dicadangkan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan kepada mesyuarat masaalah *"Iaitu fasal ini (seperti yang telah dipinda) jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang ini"* dan, apabila semua ahli yang hendak bercakap telah bercakap dalam perkara itu, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan masaalah itu kepada Jawatankuasa bagi diputuskan.

(2) Apa-apa pindaan yang hendak dicadangkan hendaklah dikeluarkan pemberitahu sekurang-kurang satu hari terlebih dahulu. Pindaan demikian yang tidak dikeluarkan pemberitahu hendaklah diserahkan kepada Pengerusi dengan bertulis dan tiada boleh dicadangkan kecuali jika Pengerusi puashati bahawa tiada dapat dikeluarkan pemberitahu.

(3) Tidak boleh dicadangkan pindaan yang berlawanan maksudnya dengan sesuatu fasal yang telah disetujukan atau dengan apa-apa ketetapan yang telah diambil oleh Jawatankuasa itu, dan pada bila-bila masa dalam perbahasan atas sesuatu pindaan yang dicadangkan, Pengerusi boleh menarik balik semua pindaan itu daripada ditimbang oleh Jawatankuasa, jika pada fikirannya perbincangan itu telah menunjukkan iaitu pindaan itu melanggar syarat-syarat perenggan ini.

(4) Pengerusi boleh enggan mengemukakan sesuatu pindaan itu kepada mesyuarat jika pada fikirannya pindaan itu—

(a) akan menjadikan fasal atau jadual yang hendak dipinda itu tidak terang maknanya atau salah jalan bahasanya; atau

(b) sia-sia; atau

(c) jadi seakan-akan suatu cadangan hendak meninggalkan semua sekali isi sesuatu fasal dengan tujuan hendak memasukkan syarat-syarat lain.

(5) Syarat-syarat perenggan (4) dalam Peraturan Mesyuarat 33 hendaklah dipakaikan dalam perbahasan atas pindaan-pindaan kepada Rang Undang-undang dan di mana-mana jua dikehendaki, perkataan "usul" atau "masaalah" ditukarkan jadi "fasal"; dan apa-apa pindaan yang dicadangkan atas pindaan demikian itu hendaklah diselesaikan sebelum diambil keputusan atas pindaan asal itu.

(6) Sesuatu fasal itu boleh ditangguhkan kecuali jika apa-apa pindaan ke atasnya telah diputuskan. Fasal-fasal yang ditangguhkan itu hendaklah ditimbang setelah selesai ditimbang semua fasal-fasal yang tinggal lagi dalam Rang Undang-undang itu dan sebelum dibawa fasal-fasal baharu.

(7) Apa-apa fasal baharu yang dicadangkan hendaklah ditimbangkan setelah selesai fasal-fasal dalam Rang Undang-undang itu dan sebelum ditimbangkan apa-apa jadual Rang Undang-undang itu:

Tetapi disyaratkan iaitu sesuatu fasal baharu yang dicadangkan untuk mengganti sesuatu fasal yang tidak disetujui itu boleh ditimbangkan sebaik-baik sahaja ditolak fasal yang sedia ada itu.

(8) Apabila dibacakan nama fasal baharu itu oleh Setiausaha, maka fasal itu adalah disifatkan telah dibacakan kali yang pertama. Kemudian hendaklah dikemukakan kepada mesyuarat masalaah "*iaitu fasal ini dibacakan kali yang kedua*"; jika disetujui masalaah ini, maka bolehlah dicadangkan pindaan-pindaan ke atas fasal baharu itu. Masalaah akhir yang hendak dikemukakan kepada mesyuarat ialah masalaah "*iaitu fasal ini (seperti yang telah dipinda) dimasukkan dalam Rang Undang-undang ini*".

(9) Jadual-jadual hendaklah diselesaikan sama seperti menimbangkan fasal-fasal dan apa-apa jadual baharu yang dicadangkan hendaklah ditimbangkan setelah selesai jadual-jadual Rang Undang-undang itu, dan cara menimbangkan jadual baharu itu hendaklah sama seperti menimbangkan sesuatu fasal baharu.

(10) *Dibatalkan.*

(11) Setelah selesai ditimbangkan tiap-tiap fasal dan jadual dan tiap-tiap fasal baharu dan jadual baharu, maka hendaklah ditimbangkan pula pendahuluan Rang Undang-undang itu, jika ada, dan diminta keputusan mesyuarat atas masalaah "*iaitu pendahuluan ini (seperti yang telah dipinda) jadi pendahuluan Rang Undang-undang itu*". Apa-apa pindaan atas pendahuluan itu, tidak boleh ditimbangkan jika tidak perlu diadakan oleh sebab pindaan ke atas Rang Undang-undang itu.

(12) Jika perlu dipinda nama Rang Undang-undang itu, maka hendaklah dibuat pindaan itu setelah selesai perbincangan-perbincangan yang dinyatakan di atas, tetapi masalaah iaitu nama Rang Undang-undang itu (seperti yang telah dipinda) jadi sebahagian Rang Undang-undang itu tidak boleh dikemukakan bagi diputuskan; dan ayat mengundang-undangan Rang Undang-undang itu tidak boleh juga dikemukakan bagi diputuskan.

(13) Apabila tamat perbincangan atas Rang Undang-undang itu dalam Jawatankuasa maka hendaklah ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu mencadangkan "*iaitu Rang Undang-undang ini (seperti yang telah dipinda) dimaklumkan kepada Majlis*" dan masalaah berkenaan dengannya hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

(14) Sebaik-baik sahaja Jawatankuasa sebuah-buah Majlis itu bersetuju supaya Rang Undang-undang itu dimaklumkan kepada Majlis, maka Pengerusi akan meninggalkan Kerusi Jawatankuasa dan mesyuarat hendaklah bersidang sebagai Majlis, dan ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu akan memaklumkan kepada Majlis dan Majlis bolehlah membacakan Rang Undang-undang itu kali yang ketiga.

Aturan dalam Jawatankuasa Pilihan yang menimbang-kan Rang Undang-undang.

58. (1) Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang akan tertakluk kepada semua syarat-syarat dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat 83 dan 84, tetapi sebelum memaklumkan Rang Undang-undang itu kepada Majlis, Jawatankuasa itu hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu sebagaimana yang disyaratkan dalam perenggan-perenggan (1) hingga (4) dalam Peraturan Mesyuarat 57.

(2) Apabila sesuatu Rang Undang-undang itu telah dipinda dalam Jawatankuasa Pilihan, maka semua sekali Rang Undang-undang itu, jika boleh, hendaklah dicap jadi sebahagian daripada penyata Jawatankuasa Pilihan itu; tetapi jika tidak dapat dibuat demikian, maka tiap-tiap fasal atau jadual yang telah dipinda dan tiap-tiap fasal baharu atau jadual baharu yang telah ditambah itu hendaklah dicap.

Menyerahkan sekali lagi Rang Undang-undang yang telah dimaklumkan oleh Jawatankuasa sebuah Majlis.

59. (1) Jika seseorang ahli hendak memotong atau meminda apa-apa syarat yang terkandung dalam sesuatu Rang Undang-undang yang dimaklumkan kepada Majlis oleh Jawatankuasa sebuah-buah Majlis atau hendak menambah apa-apa syarat baharu kepada Rang Undang-undang itu, maka bolehah ahli itu, bila-bila masa sebelum seorang ahli bangun mencadangkan supaya Rang Undang-undang itu dibacakan kali yang ketiga, mencadangkan iaitu Rang Undang-undang itu diserahkan sekali lagi kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis samada semua sekali ataupun berkenaan dengan bahagian atau bahagian-bahagian yang tertentu sahaja atau berkenaan dengan jadual atau fasal baharu yang dicadangkan; cadangan demikian itu tidak dikehendaki pemberitahu, dan jika disetujukan usul ini maka Rang Undang-undang itu akan terserah sekali lagi kepada Jawatankuasa. Maka Majlis pun akan bersidang sebagai Jawatankuasa menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 54, bagi menimbangkan perkara yang telah diserahkan balik kepadanya itu. Jika sesuatu usul hendak menyerahkan balik sesuatu Rang Undang-undang kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis dibangkang, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah membenarkan pencadang usul itu mengeluarkan penerangan ringkas menyatakan sebab-sebabnya hendak diserahkan balik Rang Undang-undang itu dan juga hendaklah membenarkan pembangkang usul itu mengeluarkan alasan-alasan dengan ringkas menyatakan sebab-sebabnya ia tidak bersetuju diserahkan balik; setelah itu hendaklah Tuan Yang di-Pertua mengemukakan masaalah itu bagi diputuskan dengan tidak boleh dibahas.

(2) Apabila semua sekali Rang Undang-undang itu diserahkan balik kepada Jawatankuasa, maka Jawatankuasa hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu sebagaimana yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 57.

(3) Apabila sebahagian atau bahagian-bahagian yang tertentu sahaja dalam Rang Undang-undang itu diserahkan balik kepada Jawatankuasa, ataupun berkenaan dengan fasal baharu atau jadual baharu, maka Jawatankuasa itu hendaklah menimbangkan perkara-perkara yang diserahkan balik itu sahaja dan juga apa-apa pindaan, jika ada, yang dicadangkan.

(4) Setelah selesai Jawatankuasa menimbangkan Rang Undang-undang yang diserahkan balik menurut syarat-syarat Peraturan ini, ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah mencadangkan "*Iaitu Rang Undang-undang ini*

(seperti yang telah dipinda setelah diserahkan balik) dimaklumkan kepada Majlis” dan masaalah berkenaan dengan usul ini hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

60. (1) Setelah sesuatu Rang Undang-undang itu dimaklumkan oleh sesebuah Jawatankuasa Pilihan, maka Majlis hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu sebagaimana yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa Pilihan setelah dikeluarkan usul “*Iaitu penyata Jawatankuasa Pilihan itu diperkenankan*”.

Perbincangan atas Rang Undang-undang yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa Pilihan.

(2) Jika usul itu disetujui dengan tidak ada pindaan maka Majlis bolehlah meneruskan bacaan Rang Undang-undang itu kali yang ketiga sebagaimana yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa pilihan itu.

(3) Apabila telah dikeluarkan usul hendak memperkenankan penyata sesebuah Jawatankuasa Pilihan berkenaan dengan sesuatu Rang Undang-undang, siapa-siapa ahli boleh mencadangkan suatu pindaan hendak menambah pada hujung usul itu perkataan-perkataan “*dengan tertakluk kepada syarat boleh diserahkan balik* (samada semua sekali ataupun sebahagian atau bahagian-bahagian yang tertentu sahaja atau apa-apa fasal baharu atau jadual baharu yang dicadangkan) *kepada sebuah Jawatankuasa sebuah-buah Majlis*”, dan jika usul itu disetujui dengan pindaan tersebut, maka Rang Undang-undang itu akan terserah sekali lagi kepada Jawatankuasa. Kemudian daripada itu, dengan dikeluarkan suatu usul menurut syarat-syarat dalam Peraturan Mesyuarat 54, maka mesyuarat bolehlah bersidang sebagai Jawatankuasa bagi menimbangkan urusan yang telah diserahkan balik kepadanya itu.

(4) Jawatankuasa sebuah-buah Majlis menimbangkan Rang Undang-undang yang diserahkan balik menurut syarat-syarat Peraturan ini hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu menurut syarat-syarat perenggan (2) atau (3) dalam Peraturan Mesyuarat 59, dan aturan menamatkan perbincangan Jawatankuasa ini dan apa-apa perbincangan lagi atas Rang Undang-undang itu hendaklah tertakluk kepada syarat-syarat perenggan (4) dalam Peraturan 59.

61. (1) Waktu hendak dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang ketiga, maka bolehlah dicadangkan pindaan-pindaan kepada masaalah “*Iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga sekarang*”, sama seperti yang boleh dicadangkan pada masa hendak dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua; tetapi hendaklah dihadkan perbincangan itu kepada isi Rang Undang-undang itu, dan apa-apa pindaan yang berasas yang menimbulkan perkara-perkara yang tidak termasuk dalam Rang Undang-undang itu adalah salah pada peraturan.

Bacaan kali yang ketiga.

(2) Dengan kebenaran Tuan Yang di-Pertua, pindaan-pindaan kerana membetulkan kesilapan-kesilapan atau perkara-perkara yang tertinggal, bolehlah diadakan sebelum masaalah hendak dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang ketiganya dikemukakan oleh Pengerusi bagi diputuskan, tetapi pindaan-pindaan atas perkara besar-besar tidak boleh dicadangkan.

62. Ahli yang menjaga sesuatu Rang Undang-undang dengan tidak dikehendaki mengeluarkan pemberitahu boleh mengeluarkan usul yang tidak boleh dipinda atau dibahas hendak menarik balik Rang Undang-undang itu, atau hendak

Menarik balik dan menangguhkan Rang Undang-undang.

menangguhkan peringkat satu lagi Rang Undang-undang itu samada sebelum dimulakan urusan mesyuarat atau apabila sampai pada perkara Rang Undang-undang itu dalam Aturan Urusan Mesyuarat.

Rang Undang-undang yang mengandungi syarat-syarat yang hampir sama maksudnya.

63. Setelah sesuatu Rang Undang-undang itu disetujukan dibaca kali yang kedua atau tidak disetujukan maka masaaalah hendak dibacakan kali yang kedua atas apa-apa Rang Undang-undang lain yang mengandungi syarat-syarat yang hampir-hampir sama maksudnya, tidak boleh dicadangkan dalam penggal Majlis sekarang itu juga.

Rang Undang-undang akan mati.

63A. Sesuatu Rang Undang-undang yang dibawa ke dalam mesyuarat, setelah berjalan kuatkuasa Peraturan ini, tetapi belum disetujukan oleh dua-dua buah Majlis sebelum diberhentikan atau dibubarkan Parlimen selepas dikemukakan Rang Undang-undang itu, tidak boleh ditimbangkan lagi tetapi tidak tertegah dibawa sesuatu Rang Undang-undang yang seperti itu maksudnya, dalam Penggal Parlimen akan datang.

Melonggarkan syarat-syarat berkehendakan Rang Undang-undang itu dicap.

64. Walauapapun syarat dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, bila-bila jua Tuan Yang di-Pertua puashati iaitu tidak dapat sesuatu Rang Undang-undang dicap oleh kerana kesuntukan masa, maka bolehlah Tuan Yang di-Pertua mengisahkan demikian dan Rang Undang-undang itu sungguhpun tidak bercap, boleh ditimbangkan tetapi disyaratkan iaitu ada salinan-salinan yang bersaiklostail atau bertaip yang boleh diberikan bagi kegunaan ahli-ahli. Rang Undang-undang itu boleh ditimbangkan dalam semua peringkat dengan keadaan demikian itu.

Anggaran-anggaran Perbelanjaan Tahunan.

65. Anggaran Perbelanjaan Kerajaan Malaysia bagi tahun akan datang hendaklah dibentangkan di Meja Mesyuarat sebelum dibawa Rang Undang-undang Perbekalan tahunan ke dalam Mesyuarat.

Anggaran Pembangunan Tambahan.

65A. Suatu penerangan berkenaan dengan perbelanjaan yang dicadangkan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi mana-mana tahun kewangan menurut seksyen-kecil (1) dalam seksyen 4 dalam Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966, hendaklah dibentangkan dalam Mesyuarat sebelum mengemukakan kepada Majlis sesuatu ketetapan menurut seksyen-kecil (3) dalam seksyen 4 Akta itu.

Peraturan Membahas Rang Undang-undang Perbekalan dan Menimbang-anggaran Pembangunan Tahunan.

66. (1) Hendaklah dibawa ke dalam Majlis suatu Rang Undang-undang Perbekalan yang mengandungi anggaran belanja bagi semua kepala perbelanjaan yang dikehendaki dimasukkan dalam Rang Undang-undang Perbekalan menurut Perkara 100 dalam Perlembagaan bagi tahun berkenaan. Butir perbelanjaan-perbelanjaan itu hendaklah dimasukkan dalam Anggaran-anggaran Perbelanjaan yang tersebut dalam Peraturan Mesyuarat 65.

(2) Sebaik sahaja Setelah Usul hendak dibacakan Rang Undang-undang Perbekalan itu kali yang kedua dicadangkan dan disokong dan sebelum perbahasan atasnya ditangguhkan selama tidak kurang daripada 2 hari, satu usul bagi dirujuk-kan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis ketetapan mengenai Anggaran Pembangunan bagi tahun berkenaan menurut seksyen-kecil 3 Seksyen 4 Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966 bolehlah dikemukakan tanpa pemberitahu.

(3) Apabila usul hendak mengedarkan kepada Jawatankuasa seperti yang disebutkan dalam perenggan (2) telah dicadangkan dan disokong, perbahasan di atas usul-usul bagi bacaan kali yang kedua Rang Undang-undang itu dan Anggaran Pembangunan hendaklah ditangguhkan selama tidak kurang daripada 2 hari, dan

apabila disambung semula perbahasan hendaklah dihadkan kepada dasar-dasar am dan pentadbiran Kerajaan berhubung dengan Rang Undang-undang Perbekalan dan kedua-dua Anggaran-anggaran Biasa dan Pembangunan. Maka hendaklah diuntukkan selebih-lebihnya sebelas hari, dan daripada sebelas hari ini tidak kurang daripada dua hari hendaklah diuntukkan bagi jawapan-jawapan daripada Menteri-menteri, bagi sambungan perbahasan atas Bacaan Kali Yang Kedua Rang Undang-undang itu dan usul berhubung dengan Anggaran Pembangunan. Pada masa yang ditentukan pada hari penghabisan yang diuntukkan bagi perbahasan itu sebagaimana Tuan Yang di-Pertua menetapkan, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat apa-apa jua masaalah yang dikehendaki bagi menamatkan perbincangan yang bersangkutan dengannya.

(4) Setelah dibacakan Rang Undang-undang Perbekalan itu kali yang kedua dan usul mengenai Anggaran Pembangunan disetujui, Rang Undang-undang dan Ketetapan akan terserah kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.

(5) Hendaklah diuntukkan 16 hari selebih-lebihnya bagi membincangkan Rang Undang-undang Perbekalan dan kedua-dua Anggaran-anggaran Biasa dan Pembangunan dalam Jawatankuasa.

(6) (a) Tuan Yang di-Pertua boleh menguntukkan masa sehabis-habis lama yang boleh dibenarkan bagi tiap-tiap jadual dalam Rang Undang-undang itu, fasal-fasal dalam Rang Undang-undang itu dan bagi apa-apa Kepala dalam Anggaran Pembangunan. Jika telah habis masa yang diuntukkan bagi apa-apa jadual, fasal atau kepala sebelum tamat perbincangan atas jadual, fasal atau kepala itu, maka Pengerusi akan mengemukakan dengan sertamerta apa-apa masaalah yang dikehendaki bagi menamatkan perbincangan atas jadual, fasal atau kepala itu:

Tetapi disyaratkan iaitu Tuan Yang di-Pertua atau Pengerusi, jika baik pada timbangannya, boleh memanjangkan masa yang diuntukkan bagi sesuatu jadual atau fasal atau kepala, tetapi perbincangan dalam Jawatankuasa itu hendaklah tidak lebih daripada enam belas hari dan hendaklah jangan mengurangkan pula masa yang diuntukkan bagi jadual atau fasal atau kepala yang kemudian.

(b) Jika Tuan Yang di-Pertua tidak menguntukkan masa bagi semua atau apa-apa jadual atau fasal atau kepala itu, maka Pengerusi bolehlah menguntukkan masa sehabis lama yang dibenarkannya.

(7) Jadual-jadual dalam Rang Undang-undang itu hendaklah diselesaikan dahulu sebelum fasal-fasal.

(8) Masa menimbangan sesuatu jadual, Pengerusi hendaklah membacakan tajuk tiap-tiap kepala perbelanjaan itu mengikut giliran, dan kecuali jika ada cadangan memindanya dalam Kertas Pemberitahu, Pengerusi hendaklah mengemukakan kepada mesyuarat masaalah "Iaitu wang sejumlah \$.....untuk kepala.....jadi sebahagian daripada jadual."

(9) Siapa-siapa ahli boleh mengeluarkan usul hendak meminda jadual itu dengan mengurangkan sebanyak \$.....daripada belanja yang diuntukkan bagi apa-apa pecahan-kepala atau butir di bawah kepala itu, tetapi hendaklah dikeluarkan pemberitahu sekurang-kurangnya dua hari terlebih dahulu.

(10) Jika ada banyak cadangan hendak mengurangkan peruntukan daripada satu pecahan-kepala atau butir, maka hendaklah mula-mula sekali dicadangkan pindaan berkenaan dengan belanja yang sehabis sedikit sekali hendak dikurangkan itu dan pindaan hendak meninggalkan pecahan-kepala atau butir itu boleh dicadangkan hanya apabila semua usul-usul hendak mengurangkan peruntukan itu telah selesai diputuskan.

(11) Setelah selesai diputuskan semua pindaan-pindaan yang ada dalam Kertas Pemberitahu berkenaan dengan apa-apa kepala perbelanjaan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan kepada mesyuarat masalah “Iaitu wang sejumlah \$.....untuk kepala.....jadi sebahagian daripada jadual.”

(12) Berkenaan dengan masalah “Iaitu wang sejumlah \$.....untuk kepala.....jadi sebahagian daripada jadual” perbincangan hendaklah dihadkan kepada dasar khidmatan yang hendak diuntukkan wang itu dan tidak boleh mengenai butir-butir perbelanjaan, tetapi boleh menyebutkan butir-butir hasil atau kumpulan wang-kumpulan wang yang dalam tanggungjawab khidmatan itu.

(13) Apabila menimbang dalam jawatankuasa sesuatu usul yang disebutkan dalam perenggan (2) berkaitan dengan Anggaran Pembangunan bagi tahun berkenaan, Pengerusi hendaklah menyebutkan tajuk tiap-tiap kepala perbelanjaan lepas satu kepala, satu kepala dan hendaklah mencadangkan masalah atas usul-itu, “Bahawa perbelanjaan yang disebutkan dalam kepala.....dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun berkenaan hendaklah diluluskan.”

(14) Apabila masalah yang disebutkan dalam perenggan (13) telah dicadangkan, Menteri yang bertanggungjawab atas kepala perbelanjaan yang berkenaan, bolehlah bercakap menyokong kepala perbelanjaan itu dan selepas itu—

(a) jika telah dikeluarkan pemberitahu pindaan atas kepala perbelanjaan itu atau bahagian kepala perbelanjaan itu atau butir kepada perbelanjaan itu, maka pindaan-pindaan itu hendaklah diputuskan menurut perenggan-perenggan (15) dan (16);

(b) jika tidak dikeluarkan pemberitahu pindaan-pindaan atau apabila semua pindaan telah diputuskan maka bolehlah dibincangkan usul yang disebutkan dalam perenggan (13) atau sebagaimana usul yang telah dipinda, ikut mana yang dikehendaki, perbincangan atas usul itu hendaklah terhad kepada perkhidmatan yang berkaitan sahaja.

(15) Pindaan-pindaan yang dikehendaki pemberitahu sekurang-kurang dua hari terlebih dahulu, bolehlah dicadangkan atas usul yang disebutkan dalam perenggan (13) bagi meninggalkan apa-apa bahagian kepala perbelanjaan atau butir perbelanjaan atau bagi menambah di hujung usul itu “dengan syarat dikurangkan sebanyak.....” dengan ditentukan apa dia bahagian kepala perbelanjaan dan butir perbelanjaan (jika ada) yang hendak dikurangkan belanjanya itu.

(16) Apabila beberapa pindaan dicadangkan hendak mengurangkan peruntukan dalam sesuatu kepala perbelanjaan yang sama, pecahan-kepala perbelanjaan atau butir perbelanjaan, maka hendaklah mula-mula sekali dicadangkan pindaan berkenaan dengan belanja yang sehabis sedikit sekali hendak dikurangkan dan

pindaan hendak meninggalkan pecahan-kepala perbelanjaan atau butir perbelanjaan boleh dicadangkan hanya apabila semua usul-usul hendak mengurangkan peruntukan itu telah diputuskan.

(17) Apabila semua masalaah-masalaah atas semua kepala perbelanjaan dalam kedua-dua Anggaran Biasa dan Pembangunan telah diputuskan dan Rang Undang-undang telah diluluskan oleh Jawatankuasa, Pengerusi, dengan tidak membenarkan pindaan atau perbahasan, hendaklah mengemukakan bagi diputuskan, kepada Jawatankuasa masalaah mengenai ketetapan atas Anggaran Pembangunan bagi tahun berkenaan, atau jika perbelanjaan yang dicadangkan itu telah dikurangkan, Pengerusi hendaklah mengemukakan bagi diputuskan masalaah itu kepada Jawatankuasa dengan syarat ditinggalkan perbelanjaan-perbelanjaan yang telah dikurangkan itu.

Apabila usul itu telah disetujui, ia hendaklah dimaklumkan kepada Majlis dengan sertamerta berikutan dengan laporan kepada Majlis bahawa Rang Undang-undang itu telah diluluskan oleh Jawatankuasa.

(18) Apabila Rang Undang-undang itu telah dimaklumkan kepada Majlis, suatu usul bagi bacaan kali yang ketiga akan dikemukakan oleh seorang Menteri. Usul yang demikian akan diputuskan tanpa pindaan atau perbahasan.

(19) Setelah Rang Undang-undang itu dibacakan bagi kali yang ketiga maka seorang Menteri dengan sertamerta akan mengemukakan ketetapan yang tersebut dalam perenggan (2) yang dipinda jika dikehendaki, untuk memberi kesan kepada pengurangan-pengurangan yang telah disetujui oleh Jawatankuasa. Usul itu boleh dikemukakan tanpa pemberitahu, dan masalaah mengenainya akan diputuskan tanpa pindaan atau perbahasan.

67. (1) Tiap-tiap Rang Undang-undang Perbekalan yang dibawa ke dalam mesyuarat kerana menepati perbelanjaan-perbelanjaan tambahan dan perbelanjaan lebih daripada yang telah dibenarkan sebagaimana yang tersebut dalam Perkara 101 dalam Perlembagaan, hendaklah disertakan dengan suatu anggaran belanja tambahan bagi tiap-tiap satu kepala yang hendak diminta kebenaran mengeluarkan belanja, dengan diterangkan—

Peraturan
Memahas
Rang Undang-
undang
Perbekalan
Tambahan dan
Menimbangkan
Anggaran-
anggaran
Pembangunan
Tambahan.

- (a) berapa jumlah belanja yang dibenarkan di bawah kepala itu;
- (b) berapa jumlah tambahan yang dikehendaki dalam apa-apa pecahan-kepala;
- (c) berapa belanja yang dapat diselamatkan daripada lain-lain pecahan-kepala di bawah sesuatu kepala itu yang boleh diguna bagi mengurangkan peruntukan tambahan bagi menepati perbelanjaan tambahan itu;
- (d) berapa jumlah peruntukan tambahan yang diminta bagi kepala itu.

(2) Tiap-tiap anggaran belanja tambahan hendaklah dibentangkan di atas Meja Mesyuarat sekurang-kurangnya tiga hari betul sebelum mesyuarat hendak dikeluarkan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan itu.

(3) Setelah dicadangkan usul hendak dibacakan Rang Undang-undang ini kali yang kedua dan disokong, tetapi sebelum perbahasan mengenainya dijalankan, satu usul untuk mengambil ketetapan mengenai Anggaran Pembangunan Tambahan menurut seksyen-kecil (3) Seksyen 4 Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966, hendaklah dicadangkan, tanpa pemberitahu, oleh seorang Menteri untuk diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.

(4) Suatu penerangan berkenaan dengan perbelanjaan yang dicadangkan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi sesuatu tahun kewangan menurut seksyen-kecil (2) Seksyen 4 dalam Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966, hendaklah dibentangkan dalam mesyuarat sebelum dibawa ke dalam Majlis sesuatu ketetapan menurut seksyen-kecil (3) Seksyen 4 dalam Akta itu.

(5) Apabila usul hendak mengedarkan Rang Undang-undang kepada Jawatankuasa seperti yang tersebut dalam perenggan (3) telah dicadangkan dan disokong, perbincangan di atas usul-usul bagi bacaan kali yang kedua Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan Anggaran Pembangunan Tambahan hendaklah diteruskan dan hendaklah dihadkan kepada dasar-dasar am dan pentadbiran Kerajaan seperti yang dinyatakan dalam peruntukan-peruntukan tambahan yang dimaksudkan dalam Rang Undang-undang dan Anggaran Pembangunan Tambahan dan mengenai dasar-dasar am Kerajaan yang berkaitan dengan tujuan-tujuan yang Kumpulanwang Pembangunan itu boleh dipakai sebagaimana yang dinyatakan dalam penerangan di bawah seksyen-kecil (2) Seksyen 4 Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966. Selebih-lebihnya satu hari hendaklah diuntukkan bagi perbincangan demikian itu atas bacaan kali yang kedua Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan usul untuk mengambil ketetapan hendak mengedarkan Anggaran Pembangunan Tambahan. Pada masa yang ditentukan pada hari yang diuntukkan bagi perbincangan itu sebagaimana Tuan Yang di-Pertua tetapkan, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengemukakan bagi diputuskan oleh Mesyuarat apa-apa jua masaalah yang dikehendaki bagi menamatkan perbincangan yang bersangkutan dengannya.

(6) Setelah dibacakan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan itu kali yang kedua dan Usul mengenai Anggaran Pembangunan Tambahan disetujui, Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan ketetapan akan terserah kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.

(7) (a) Hendaklah diuntukkan selebih-lebihnya dua hari bagi membincangkan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan serta Anggaran Pembangunan Tambahan. Tuan Yang di-Pertua boleh menguntukkan masa yang sehabis-habis lama yang boleh dibenarkan bagi mana-mana kepala dalam Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan Anggaran Pembangunan Tambahan. Jika telah habis masa yang diuntukkan bagi apa-apa kepala sebelum tamat perbincangan atas kepala itu, maka Pengerusi akan mengemukakan dengan sertamerta apa-apa masaalah yang dikehendaki bagi menamatkan perbincangan atas kepala itu:

Tetapi disyaratkan iaitu Pengerusi jika baik pada timbangannya, boleh memanjangkan masa yang diuntukkan bagi sesuatu kepala, tetapi perbincangan dalam Jawatankuasa hendaklah tidak lebih daripada jumlah dua hari dan hendaklah jangan mengurangkan pula masa yang telah diuntukkan terlebih dahulu bagi kepala yang kemudian.

(b) Jika Tuan Yang di-Pertua tidak menguntukkan masa bagi semua atau apa-apa kepala itu, maka Pengerusi bolehlah menguntukkan masa sehabis lama yang dibenarkan.

(8) (a) Peraturan yang ditetapkan dalam perenggan-perenggan (7), (8), (9), (10), (11) dan (12) dalam Peraturan Mesyuarat 66 dengan perubahan-perubahan yang

perlu hendaklah dipakai dalam perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan.

(b) Peraturan yang ditetapkan dalam perenggan-perenggan (13), (14), (15) dan (16) dalam Peraturan Mesyuarat 66 dengan perubahan-perubahan yang perlu hendaklah dipakai dalam perbincangan mengenai ketetapan berkaitan dengan Anggaran-anggaran Pembangunan Tambahan.

(9) Perbahasan atas Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dalam Jawatankuasa hendaklah terhad kepada butir-butir yang terkandung dalam anggaran belanja yang diminta diuntukkan belanja tambahan, perbahasan ini tidak boleh menyentuh dasar atau perbelanjaan dalam anggaran mengandungi peruntukan mula-mula yang telah dibenarkan, kecuali jika dasar atau perbelanjaan demikian itu zahir kepada Jawatankuasa itu dengan memandang kepada butir-butir yang terkandung dalam anggaran belanja tambahan itu.

(10) Apabila semua masalah atas semua kepala perbelanjaan dalam kedua-dua Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan Anggaran Pembangunan Tambahan telah diputuskan dan Rang Undang-undang telah diluluskan oleh Jawatankuasa, Pengerusi, dengan tidak boleh membenarkan pindaan atau perbahasan, hendaklah mengemuka bagi diputuskan, kepada jawatankuasa masalah mengenai ketetapan atas Anggaran Pembangunan Tambahan atau jika apa-apa pengurangan telah dibuat dalam perbelanjaan yang dicadangkan, hendaklah mengemukakan masalah itu kepada Jawatankuasa tertakluk kepada pengurangan itu. Apabila usul itu telah disetujui, ia hendaklah dimaklumkan kepada Majlis berikutan dengan laporan kepada Majlis atas Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan bacaan kali yang ketiganya.

(11) Apabila Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan telah dimaklumkan kepada Majlis, satu usul bagi bacaan kali yang ketiga hendaklah dicadangkan oleh seorang Menteri. Usul yang demikian hendaklah diputuskan tanpa pindaan atau perbahasan.

(12) Apabila Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan telah dibacakan bagi kali yang ketiga, seorang Menteri dengan sertamerta akan memaklumkan kepada Majlis bahawa ketetapan yang dimaksudkan dalam perenggan (3) telahpun disetujui.

67A. Bagi maksud perjalanan mesyuarat ~~di bawah Peraturan Mesyuarat 66 atau~~ berkaitan dengan Rang Undang-undang Perbekalan dan Anggaran Pembangunan atau Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan dan Anggaran Pembangunan Tambahan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, Setiausaha Parlimen boleh mewakili dan berucap bagi pihak Menteri.

67B(1)

68. Pada tiap-tiap kali mesyuarat Majlis hendaklah dikeluarkan oleh seorang Menteri suatu pernyataan menerangkan apa-apa butir perbelanjaan segera dan yang tidak dapat diagakkan, yang telah dikeluarkan wang daripada Kumpulanwang luar-jangka kerana menepati perbelanjaan itu menurut seksyen-kecil (3) seksyen 11 dalam Undang-undang Peraturan Kewangan, tahun 1957, bagi tempoh sebelum mesyuarat itu.

Kumpulan-
wang
Luar-jangka.

67B. (1) Walau apa pun yang terkandung dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, seorang Menteri boleh dengan iktibaran Tuan Yang di-Pertua, tanpa pemberitahuan, mencadangkan satu usul yang tidak boleh dipinda atau dibincang bahawa satu ketetapan mengenai Anggaran Pembangunan Tambahan menurut seksyen-kecil (3) seksyen 4 Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, dibuat tanpa mengemukakan sebarang Rangai Jang Undang Perbekalan Tambahan.

(2) Satu usul untuk mengambil ketetapan mengenai Anggaran Pembangunan Tambahan menurut seksyen-kecil (3) seksyen 4 Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, hendaklah dicadangkan tanpa pemberitahuan, oleh seorang Menteri untuk diedarkan kepada sebuah Jawatankuasa seluruh Majlis.

(3) Walau apa pun yang terkandung dalam perenggan (1), perenggan (4) Peraturan Mesyuarat 67 hendaklah dipakai.

(4) Apabila usul hendak mengedarkan ketetapan kepada Jawatankuasa seperti yang tersebut dalam perenggan (2) telah dicadangkan dan disokong, perbincangan di atas usul bagi Anggaran Pembangunan Tambahan hendaklah diteruskan dan hendaklah dihadkan kepada dasar-dasar am dan pentadbiran Kerajaan seperti yang dinyatakan dalam peruntukan-peruntukan tambahan yang dimasukkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan dan mengenai dasar-dasar am Kerajaan berkaitan dengan tujuan-tujuan yang Kumpulanwang Pembangunan itu boleh dipakai sebagaimana yang dinyatakan dalam seksyen-kecil (1) atau (2) seksyen 4 Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966. Tidak lebih dari sehari sahaja hendaklah diuntukkan bagi perbincangan mengenai usul untuk mengambil ketetapan hendak mengedarkan Anggaran Pembangunan Tambahan. Pada masa yang ditentukan pada hari yang diuntukkan bagi perbincangan itu sebagaimana Tuan Yang di-Pertua tetapkan, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengemukakan bagi diputuskan oleh Mesyuarat apa-apa jua masalah yang dikehendaki bagi menamatkan perbincangan yang bersangkutan dengannya.

(5) Apabila usul mengenai Anggaran Pembangunan Tambahan disetujui, maka ketetapan akan terserah kepada sebuah Jawatankuasa seluruh Majlis.

(6) (a) Tidak lebih dari dua hari sahaja hendaklah diuntukkan bagi membincangkan Anggaran Pembangunan Tambahan. Tuan Yang di-Pertua boleh menguntukkan masa maksima yang boleh dibenarkan bagi mana-mana kepala dalam Anggaran Pembangunan Tambahan. Jika telah habis masa yang diuntukkan bagi apa-apa kepala sebelum tamat perbincangan atas kepala itu, maka Pengerusi akan mengemukakan dengan serta-merta apa-apa masalah yang dikehendaki bagi menamatkan perbincangan atas kepala itu.

(b) Jika Tuan Yang di-Pertua tidak menguntukkan masa bagi semua atau apa-apa kepala, maka Pengerusi bolehlah menguntukkan masa maksima yang dibenarkan.

(7) Walau apa pun yang terkandung dalam perenggan (1), peraturan yang ditetapkan dalam perenggan-perenggan (13), (14), (15) dan (16) dalam Peraturan Mesyuarat 66 dengan perubahan-perubahan yang perlu hendaklah dipakai dalam perbincangan mengenai ketetapan berkaitan dengan Anggaran Pembangunan Tambahan.

(8) Apabila semua masalah atas semua kepala perbelanjaan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan telah diputuskan, Pengerusi dengan tidak boleh membenarkan pindaan atau perbincangan, hendaklah mengemukakan bagi diputuskan oleh Jawatankuasa masalah mengenai ketetapan atas Anggaran Pembangunan Tambahan atau jika apa-apa pengurangan telah dibuat dalam perbelanjaan yang dicadangkan itu, hendaklah mengemukakan masalah itu kepada Jawatankuasa tertakluk kepada pengurangan itu.

(9) Seorang Menteri dengan serta-merta akan memaklumkan kepada Majlis bahawa ketetapan yang dimaksudkan dalam perenggan (2) telah pun disetujui."

Mendahulukan
Perbelanjaan.

68A. (1) Apabila dibacakan kali yang kedua sesuatu Rang Undang-undang yang dibawa ke dalam Majlis (menurut perenggan (a) dalam Perkara 102 dalam Perlembagaan) bagi memberi kuasa membelanjakan wang bagi sebahagian daripada satu-satu tahun, perbincangan atas Rang Undang-undang ini tidak boleh termasuk perkara-perkara dasar dan tadbir Kerajaan atau tujuan-tujuan perbelanjaan itu.

(2) Pindaan kepada Rang Undang-undang demikian itu tidak boleh dicadangkan melainkan oleh seseorang Menteri.

(3) Masaalah atas apa-apa jua pindaan demikian itu hendaklah dikemukakan dengan sertamerta bagi diputuskan setelah pindaan itu dicadangkan dan disokong, dan masaalah iaitu sesuatu Fasal atau Jadual (seperti yang telah dipinda) jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang itu hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dibahas.

(4) Apabila Rang Undang-undang demikian itu telah disetujui oleh Jawatan-kuasa, maka hendaklah dimaklumkan dengan sertamerta kepada Majlis, dan setelah itu suatu usul mencadangkan dibacakan kali yang ketiga hendaklah dicadangkan oleh seseorang Menteri dan hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

Menghantar
Rang Undang-
undang
Wang kepada
Dewan
Negara.

69. Jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua, sesuatu Rang Undang-undang hanya mengandungi syarat-syarat mengenai semua atau apa-apa perkara yang tersebut dalam perenggan-perenggan (a), (b) dan (c) Fasal (6) Perkara 68 dalam Perlembagaan, maka apabila dihantarkan Rang Undang-undang itu kepada Dewan Negara menurut syarat-syarat Fasal (3) Perkara 66 dalam Perlembagaan hendaklah Tuan Yang di-Pertua mengesahkannya dengan menurunkan tandatangan kepada suatu surat akuan yang akan dihantarkan bersama-sama Rang Undang-undang itu, menyatakan iaitu Rang Undang-undang itu ialah suatu Rang Undang-undang Wang, menurut maksud Perkara 68 dalam Perlembagaan.

Perutusan-
perutusan
kepada Dewan
Negara.

70. (1) Setelah Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan oleh Majlis, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menghantar kepada Tuan Yang di-Pertua Dewan Negara satu perutusan memaklumkan kepadanya iaitu—

(a) Majlis telah meluluskan Rang Undang-undang itu, atau

(b) jika Rang Undang-undang itu telah dibawa daripada Dewan Negara, Majlis telah setujui Rang Undang-undang itu dengan ada pindaan atau dengan tidak ada pindaan,

dan meminta Dewan Negara memersetujui Rang Undang-undang itu atau pindaan-pindaan yang telah dibuat oleh Dewan Rakyat ke atas Rang Undang-undang itu, ikut mana yang berkenaan.

(2) Setiausaha hendaklah menyampaikan perutusan tersebut itu kepada Dewan Negara bersama-sama dengan satu salinan bersih Rang Undang-undang itu yang telah ditandatanganinya, atau salinan Rang Undang-undang sebagaimana yang dibawa daripada Dewan Negara dengan ditandakan terang-terang pindaan-pindaan (jika ada) yang dibuat oleh Majlis. Salinan Rang Undang-undang ini hendaklah ditandatangani oleh Setiausaha.

(3) Tidak ada apa-apa pun dalam Peraturan ini yang mengenai syarat-syarat Perkara 68 dalam Perlembagaan.

71. Sesuatu Perutusan daripada Dewan Negara hendaklah diterima oleh Setiausaha yang akan menyampaikan Perutusan itu kepada Tuan Yang di-Pertua; dan Tuan Yang di-Pertua boleh mengarahkan Setiausaha membacakan Perutusan tersebut pada persidangan Majlis itu juga atau pada bila-bila masa yang sesuai dalam persidangan Majlis yang akan datang.

Perutusan perutusan daripada Dewan Negara.

72. (1) Semua Rang Undang-undang yang dibawa daripada Dewan Negara hendaklah dibentangkan di atas Meja Mesyuarat hingga telah ditetapkan hari bagi dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua.

Bacaan kali yang pertama Rang Undang-undang yang dibawa daripada Dewan Negara.

(2) Pada bila-bila masa jua selepas dibacakan Perutusan daripada Dewan Negara menyatakan suatu Rang Undang-undang telah dibawa daripada Dewan Negara, maka seorang ahli bolehlah memberitahu Setiausaha di Meja Mesyuarat iaitu ia akan menjaga Rang Undang-undang itu dan menetapkan satu hari untuk bacaan kali yang kedua.

(3) Selepas itu Setiausaha hendaklah menuliskan di belakang Rang Undang-undang itu nama ahli itu, dan memasukkan dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat bahawa Rang Undang-undang itu telah dibacakan kali yang pertama dan diperintahkan dibaca kali yang kedua pada hari yang ditetapkan itu dan dicap.

73. (1) Pada bila-bila masa jua selepas dibacakan Perutusan daripada Dewan Negara menyatakan persetujuannya atas sesuatu Rang Undang-undang dengan ada satu atau lebih daripada satu pindaan, ahli yang menjaga Rang Undang-undang dalam Majlis itu, dengan memberitahu kepada Setiausaha, bolehlah menetapkan satu hari (tidak kurang daripada lima hari penuh selepas dikeluarkan pemberitahu) bagi menimbang pindaan-pindaan Dewan Negara itu: tetapi disyaratkan iaitu jika Tuan Yang di-Pertua puashati mengatakan apa-apa pindaan yang dibuat oleh Dewan Negara ke atas sesuatu Rang Undang-undang itu ialah pindaan-pindaan membetulkan ayat atau menepati tujuan Majlis, dan tidak banyak, maka hendaklah Tuan Yang di-Pertua memaklumkan kepada Majlis akan hal itu, dan bolehlah Majlis memerintahkan supaya pindaan-pindaan itu terus ditimbang.

Menimbang pindaan-pindaan yang dibuat oleh Dewan Negara ke atas Rang Undang-undang dan lain-lainnya.

(2) Apabila ditetapkan satu hari bagi menimbang pindaan-pindaan Dewan Negara itu, maka perintah mengecap pindaan-pindaan itu adalah disifatkan telah dikeluarkan, dan perkara ini hendaklah dimasukkan dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat.

(3) Aturan seperti ini juga hendaklah diikuti berkenaan dengan apa-apa Perutusan daripada Dewan Negara terhadap peringkat-peringkat kemudian bagi sesuatu Rang Undang-undang.

74. (1) Usul hendak membahagi-bahagikan sesuatu pindaan yang dibuat oleh Dewan Negara boleh dikeluarkan dan boleh dicadangkan pindaan-pindaan ke atas pindaan yang dibuat oleh Dewan Negara dengan syarat iaitu—

Aturan menimbang pindaan pindaan Dewan Negara ke atas Rang Undang-undang, Pindaan-pindaan dan lain-lainnya.

(a) telah dikeluarkan pemberitahu berkenaan dengan usul atau pindaan itu, dan

(b) masalalah "*Iaitu Majlis ini bersetuju (atau tidak bersetuju) dengan pindaan Dewan Negara*" belum dikemukakan oleh Pengerusi.

(2) Apabila sesuatu usul dan/atau pindaan itu telah diselesaikan maka ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah mencadangkan '*Iaitu Majlis ini bersetuju (atau tidak bersetuju) dengan pindaan Dewan Negara itu (seperti yang dipinda)*'.

(3) Pindaan-pindaan yang boleh dicadangkan ke atas Rang Undang-undang itu ialah hanya pindaan-pindaan yang terjadi dengan sebab pindaan-pindaan yang dibuat oleh Dewan Negara atau yang terjadi dengan sebab pindaan yang dibuat oleh Majlis ke atas pindaan Dewan Negara atau pindaan sebagai ganti pindaan yang telah dibuat oleh Dewan Negara tetapi tidak disetujukan oleh Majlis.

(4) Apabila satu atau lebih daripada satu pindaan Dewan Negara ke atas sesuatu Rang Undang-undang tidak disetujukan, maka sebaik-baik sahaja selesai ditimbang pindaan-pindaan Dewan Negara ke atas Rang Undang-undang itu, Tuan Yang di-Pertua hendaklah melantik tiga orang ahli (seorang daripadanya hendaklah ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu) jadi sebuah Jawatankuasa kerana mengarahkan apa yang hendak dimaklumkan kepada Dewan Negara akan Sebab (atau sebab-sebabnya) ditolak pindaan (atau pindaan-pindaan) itu; cukupbilang Jawatankuasa itu ialah dua orang. Mereka hendaklah keluar dari Majlis dan membuat penyatannya dengan seberapa segeranya. Penolong Setiausaha atau pegawai lain yang telah diberi kuasa oleh Setiausaha hendaklah jadi Setiausaha Jawatankuasa itu, dan penyata Jawatankuasa itu hendaklah dibawa kepada Majlis dengan diberikan kepada Setiausaha di Meja Mesyuarat dan setelah dibawa ke dalam mesyuarat, maka penyata itu adalah disifatkan telah disetujukan oleh Majlis, dan perkara ini hendaklah dimasukkan dengan penuh dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat dan dituliskan persetujuan itu dalam buku itu. Sebab atau Sebab-sebab ditolak pindaan Dewan Negara hendaklah dimasukkan oleh Setiausaha dalam suatu Perutusan kepada Dewan Negara dan hendaklah dihantar kepada Dewan Negara bersama dengan Rang Undang-undang itu dan Rang Undang-undang itu hendaklah ditandatangani oleh Setiausaha.

(5) Aturan demikian ini hendaklah diikuti berkenaan dengan apa-apa pindaan Dewan Negara ke atas pindaan-pindaan yang dibuat oleh Majlis.

(6) Tidak ada apa-apa pun dalam Peraturan ini atau dalam Peraturan 75 yang akan disifatkan akan mengenai kuasa-kuasa Majlis ini di bawah Perkara 68 dalam Perlembagaan.

Aturan
menimbang-
kan Rang
Undang-
undang dalam
peringkat-
peringkatnya
kemudian.

75. (1) Masa menimbangkan Sebab yang diberi oleh Dewan Negara bagi menolak pindaan yang dibuat oleh Majlis, boleh dikeluarkan usul "*Iaitu Majlis ini berkuat hendakkan diterima pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Negara*" atau "*Iaitu Majlis ini tidak berkuat hendakkan diterima pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Negara,*" dan jika usul yang kedua itu disetujukan maka boleh dicadangkan pindaan-pindaan ke atas pindaan yang disetujukan oleh Dewan Negara itu, ataupun dicadangkan suatu pindaan ke atas Rang Undang-undang itu; dan apabila selesai perjalanan mesyuarat demikian, maka Setiausaha hendaklah menandatangani Rang Undang-undang itu dan menghantarkannya kepada Dewan Negara bersama dengan Perutusan yang berkenaan.

(2) Jika Majlis berkuat hendakkan pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Negara, maka hendaklah diikuti aturan yang tersebut dalam perenggan (4) dalam Peraturan Mesyuarat 74.

(3) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat Perkara 68 dalam Perlembagaan, masa menimbang pindaan yang tidak disetujukan oleh Majlis tetapi Dewan Negara berkuat hendakkan diterima pindaan itu, maka boleh dikeluarkan usul "*Iaitu Rang Undang-undang ini diketepikan*" dan jika usul ini disetujukan maka tidak boleh diadakan perbincangan lagi atas Rang Undang-undang itu, dan tidak akan dihantar apa-apa Perutusan kepada Dewan Negara; atau dikeluarkan usul "*Iaitu Majlis ini tidak berkuat hendakkan diterima keputusannya tidak bersetuju dengan Dewan Negara berkaitan dengan pindaan yang Dewan Negara hendakkan diterima*" dan, jika usul yang kedua ini disetujukan maka boleh dicadangkan pindaan-pindaan ke atas pindaan Dewan Negara itu, ataupun dicadangkan suatu pindaan atas Rang Undang-undang itu dan apabila selesai perjalanan mesyuarat demikian Setiausaha hendaklah menandatangani Rang Undang-undang itu dan menghantarkan kepada Dewan Negara bersama dengan Perutusan yang berkenaan.

JAWATANKUASA PILIHAN

76. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Pemilih, dilantik awal tiap-tiap Parlimen kerana menjalankan kewajipan-kewajipan yang diuntukkan baginya oleh Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, dan kerana menjalankan apa-apa perkara lain yang diserahkan kepadanya oleh Majlis dari satu masa ke satu masa.

Jawatankuasa
Pemilih.

(2) Jawatankuasa Pemilih itu hendaklah mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi, dan enam orang ahli Majlis yang dipilih oleh Majlis. Jawatankuasa ini hendaklah memaklumkan kepada Majlis dengan mengeluarkan satu penyata apabila seseorang ahli Majlis telah dilantik jadi ahli sesebuah Jawatankuasa. Jawatankuasa Pemilih tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat kecuali jika Majlis membuat ketetapan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

77. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara dilantik pada awal tiap-tiap Parlimen kerana memeriksa:

Jawatankuasa
Kira-kira
Wang Negara.

- (a) Kira-kira Kerajaan Malaysia dan peruntukan wang yang dibenarkan oleh Parlimen kerana menepati perbelanjaan negeri;
- (b) apa-apa kira-kira badan-badan pentadbiran raya dan pertubuhan-pertubuhan lain yang menguruskan wang negeri yang dibentangkan dalam Majlis;
- (c) penyata-penyata Pemeriksa Kira-kira Negara yang dibentangkan dalam Majlis Mesyuarat menurut Perkara 107 dalam Perlembagaan;
- (d) apa-apa perkara lain yang difikirkan oleh Jawatankuasa itu patut diperiksa, atau apa-apa perkara yang diserahkan oleh Majlis kepada Jawatankuasa itu.

(2) Jawatankuasa ini hendaklah mengandungi seorang Pengerusi dan Naib-Pengerusi yang akan dilantik oleh Majlis dan tidak kurang daripada enam dan tidak lebih daripada dua belas orang ahli yang akan dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya selepas dimulakan tiap-tiap Parlimen.

(3) Semasa ketiadaan Pengerusi atau Naib-Pengerusi oleh kerana keuzuran atau lain-lain sebab, Jawatankuasa hendaklah memilih salah seorang daripada mereka untuk menjadi seorang Pengerusi yang akan mempengerusikan mesyuarat Jawatankuasa itu.

(4) Seseorang ahli Majlis tidak boleh diangkat atau dilantik memegang atau memegang jawatan Pengerusi atau jadi Ahli Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara semasa ia jadi seorang Menteri.

(5) Jawatankuasa ini berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat dan rekod-rekod dan mengeluarkan penyata kepada Majlis dari satu masa ke satu masa.

Jawatankuasa
Peraturan-
peraturan
Mesyuarat.

78. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi dan enam orang ahli lain yang akan dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya yang boleh selepas dimulakan tiap-tiap Parlimen. Adalah kewajipan Jawatankuasa ini menimbangkan dari satu masa ke satu masa dan mengeluarkan penyata kepada Majlis berkenaan dengan perkara-perkara berkaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat yang diserahkan oleh Majlis kepadanya bagi ditimbangkan. Jawatankuasa ini tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat kecuali jika Majlis membuat ketetapan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

(2) Jika pemberitahu usul mengandungi apa-apa cadangan hendak meminda Peraturan-peraturan Mesyuarat, maka pemberitahu itu hendaklah disertakan dengan satu rang pindaan yang dicadangkan itu, dan usul itu apabila dicadangkan dan disokong, adalah disifatkan telah diserahkan kepada Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat dengan tidak dikemukakan masalahan kepada mesyuarat, dan tidak boleh dibincangkan lagi usul ini sehingga Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat telah mengeluarkan penyata kepada Majlis berkenaan dengan cadangan itu.

Jawatankuasa
Dewan.

79. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Dewan mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi dan enam orang ahli, dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya yang boleh selepas dimulakan tiap-tiap Parlimen kerana menimbangkan dan menasihatkan Tuan Yang di-Pertua atas segala perkara berkaitan dengan kesenangan dan kemudahan serta khidmat-khidmat dan kenikmatan-kenikmatan yang terdapat bagi ahli-ahli Majlis. Jawatankuasa ini tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat kecuali jika Majlis membuat ketetapan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

(2) Minit-minit mesyuarat Jawatankuasa Dewan hendaklah dihantar kepada semua ahli Majlis.

(3) Jawatankuasa ini diberi kuasa bersidang atau bermesyuarat sebagai Jawatankuasa Bersama dengan Jawatankuasa Dewan, Majlis Dewan Negara.

Jawatankuasa
Hak dan
Kebebasan.

80. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Hak dan Kebebasan, mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi dan enam orang ahli yang dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya yang boleh selepas dimulakan tiap-tiap Parlimen. Kepada Jawatankuasa ini hendaklah diserahkan apa-apa perkara yang nampaknya menyentuh kuasa-kuasa, hak-hak dan kebebasan Majlis. Adalah jadi kewajipan atas Jawatankuasa ini menimbangkan apa-apa perkara demikian itu yang diserahkan padanya, dan mengeluarkan penyata di atas perkara-perkara itu kepada Majlis.

(2) Bila-bila Majlis tidak bersidang, seseorang ahli boleh memberitahu Tuan Yang di-Pertua jika ada dikatakan telah berlaku kesalahan melanggar peraturan hak-hak dan kebebasan Majlis. Tuan Yang di-Pertua, jika puashati iaitu pada zahirnya telah dilakukan kesalahan itu, bolehlah menyerahkannya perkara itu kepada Jawatankuasa ini dan Jawatankuasa ini hendaklah mengeluarkan penyata kepada Majlis berkenaan dengan ini.

(3) Jawatankuasa ini berkuasa boleh memanggil orang hadir di hadapannya dan meminta dikeluarkan surat-surat dan boleh mengeluarkan penyata kepada Majlis dari satu masa ke satu masa.

81. (1) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan yang lain daripada Jawatankuasa Pemilih, Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara, Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat, Jawatankuasa Dewan dan Jawatankuasa Hak dan Kebebasan akan dikenal dengan nama Jawatankuasa Pilihan Khas. Jawatankuasa ini hendaklah dilantik dengan perintah Majlis dan, dengan tertakluk kepada perintah Majlis, Jawatankuasa ini hendaklah mengandungi siapa-siapa ahli yang dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih.

Jawatankuasa
Pilihan Khas.

(2) Dengan tertakluk kepada perintah Majlis, sesebuah Jawatankuasa Pilihan Khas berkuasa memilih Pengerusinya sendiri. Jika ahli yang dipilih jadi Pengerusi itu tidak dapat hadir dalam sesuatu mesyuarat, Jawatankuasa itu hendaklah memilih seorang Pengerusi yang akan memegang jawatannya hanya pada hari ia dipilih itu sahaja.

82. (1) Seberapa bolehnya tiap-tiap Jawatankuasa Pilihan hendaklah ditubuhkan supaya terbayang di dalamnya kadar parti masing-masing dalam Majlis.

Menubuhkan
Jawatankuasa
Pilihan.

(2) Jika seseorang ahli Jawatankuasa itu mati, atau jika jawatannya sebagai ahli itu telah menjadi kosong oleh kerana apa-apa sebab yang lain, maka Majlis atau Jawatankuasa Pemilih—ikut mana yang dikehendaki, hendaklah melantik seorang ahli lain jadi gantinya dan lantikan ini hendaklah menurut syarat-syarat dalam perenggan (1).

83. (1) Aturan ini adalah dipakaikan kepada semua Jawatankuasa Pilihan, kecuali yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 76 sampai 80.

Aturan dalam
Jawatankuasa
Pilihan.

(2) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat dan boleh mengeluarkan penyata kepada Majlis mengandungi fikiran dan pandangannya serta dengan butir-butir keterangan yang telah diberi di hadapannya.

(3) Cukupbilang sesebuah Jawatankuasa Pilihan itu hendaklah tiga orang ahli termasuk Pengerusi kecuali jika Majlis memerintahkan boleh lebih atau kurang daripada itu.

(4) Perbincangan Jawatankuasa Pilihan itu hendaklah dihadkan kepada perkara yang diserahkan oleh Majlis kepadanya dan juga kepada apa-apa yang berkenaan dengan perkara itu seperti yang ditambah atau dihadkan oleh Majlis. Berkenaan dengan Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang, perbincangan Jawatankuasa itu hendaklah dihadkan kepada Rang Undang-undang itu dan kepada pindaan-pindaan yang berkaitan dengan Rang Undang-undang itu.

(5) Mesyuarat pertama Jawatankuasa Pilihan hendaklah diadakan pada masa dan di tempat yang ditetapkan oleh Pengerusi, jika Jawatankuasa Pilihan, atau oleh Tuan Yang di-Pertua jika Jawatankuasa Pilihan Khas. Mesyuarat-mesyuarat yang kemudian hendaklah diadakan pada masa dan di tempat menurut sebagaimana yang ditetapkan oleh Jawatankuasa itu:

Tetapi disyaratkan jika Jawatankuasa ini tidak menetapkan masa dan tempatnya, maka Pengerusi hendaklah menetapkan setelah berunding dengan Setiausaha.

(6) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan tidak boleh mengadakan mesyuarat pada masa Majlis bersidang kecuali jika telah mendapat izin daripada Majlis.

(6A) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan yang tidak dihadkan tempoh perkhidmatannya pada masa ia dilantik, akan terus ujud sehingga selesai tugas yang diserahkan kepadanya atau sehingga pembubaran Majlis.

(7) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan boleh meneruskan penyiasatan-penyiasatannya sungguhpun Majlis telah ditangguhkan; dan Jawatankuasa Pemilih jika ada di antara ahli-ahlinya mati atau tidak dapat hadir oleh kerana sebab-sebab yang tak dapat dielakkan, maka Jawatankuasa Pemilih boleh melantik seorang ahli Majlis bagi menggantikan ahli Jawatankuasa yang mati atau tidak dapat hadir itu. Tiap-tiap lantikan menurut Peraturan ini hendaklah dimaklumkan kepada Majlis dalam mesyuaratnya yang akan datang.

(8) Setiausaha atau Setiausaha yang ditetapkan olehnya hendaklah jadi Setiausaha kepada tiap-tiap Jawatankuasa Pilihan.

(9) Apabila hendak disoal siapa-siapa saksi, maka ahli Majlis yang hendakkan saksi-saksi itu hendaklah menghantar kepada Setiausaha suatu senarai mengandungi nama, alamat dan pekerjaan tiap-tiap saksi itu sekurang-kurangnya dua hari sebelum hari yang ditetapkan hendak disoal saksi-saksi itu. Jika yang berkenaan itu ialah Jawatankuasa yang menimbangkan sesuatu Rang Undang-undang *Private* atau Rang Undang-undang campuran, maka yang dikehendakkan menghantar senarai ini ialah orang yang menghantar rayuan yang hendakkan saksi-saksi itu. Setelah itu Setiausaha, bagi pihak Majlis, hendaklah memanggil saksi-saksi itu hadir.

Tetapi disyaratkan iaitu, kecuali saksi-saksi yang dikehendaki disoal oleh sesebuah Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan sesuatu Rang Undang-undang, dan dikehendaki oleh ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu atau oleh seseorang yang menghantar rayuan, Setiausaha tidak boleh memanggil seseorang saksi melainkan kalau Pengerusi, bagi pihak Jawatankuasa itu, telah mengeluarkan perintah (yang hendak diberikan kepada Setiausaha sekurang-kurang empat hari sebelum hari ditetapkan untuk menyoal saksi) bagi memanggil saksi itu.

(10) Kecuali jika Pengerusi mengeluarkan perintah lain, maka butir-butir keterangan tiap-tiap saksi itu hendaklah dituliskan sebagaimana yang dicakapkannya dan keterangan itu hendaklah dihantar kepada saksi itu supaya disemaknanya. Dalam tempoh tujuh hari daripada hari Setiausaha menghantar keterangan itu, maka boleh saksi itu mengesyurkan supaya dibetulkan apa-apa yang tidak betul dituliskan dan keterangan ini hendaklah dicap dengan apa-apa pindaan yang dibenarkan oleh Pengerusi.

(11) Jawatankuasa itu, jika baik pada timbangannya, boleh enggan mendengar apa-apa keterangan yang tidak berkaitan atau mendengar cakap saksi yang degil.

(12) (a) Seseorang ahli Jawatankuasa Pilihan boleh membawa satu penyata bagi ditimbang oleh Jawatankuasa itu dan semua penyata demikian itu hendaklah dituliskan dengan penuhnya dalam peringatan-peringatan mesyuarat Jawatankuasa itu. Apabila semua penyata itu telah dibawa ke hadapan Jawatankuasa itu, Pengerusi akan mencadangkan penyata-penyata itu mengikut susunannya dimulakan dengan penyatanya sendiri dan diteruskan dengan penyata lain-lain mengikut dahulu kemudiannya dibawa ke hadapan Jawatankuasa itu hingga satu daripadanya telah diterima sebagai asas perbincangan. Masaalah yang akan dikemukakan oleh Pengerusi di atas sesuatu penyata itu ialah, *"Iaitu Penyata Pengerusi (atau Tuan.....) dibacakan kali yang kedua lepas satu perenggan satu perenggan"*. Apabila masaalah ini telah disetujui, maka tidak boleh masaalah dikemukakan atas apa-apa penyata lain, tetapi apa-apa bahagian daripada penyata-penyata lain itu boleh ditawarkan sebagai pindaan keatas penyata yang sedang dibincangkan, jika berkaitan dengan penyata itu.

(b) Setelah itu Jawatankuasa ini hendaklah menimbang penyata itu lepas satu perenggan satu perenggan, dan syarat-syarat dalam perenggan (1) hingga (8) dan perenggan (10) dalam Peraturan Mesyuarat 57 hendaklah dipakaikan seolah-olah penyata itu suatu Rang Undang-undang dan perenggan-perenggan penyata itu seolah-olah fasal-fasal dalam Rang Undang-undang.

(c) Apabila selesai ditimbang penyata itu lepas satu perenggan, satu perenggan dan apabila semua perenggan-perenggan baharu yang dicadangkan telah ditimbang, maka masaalah iaitu penyata ini jadi penyata Jawatankuasa kepada Majlis hendaklah dikemukakan oleh Pengerusi bagi diputuskan.

(13) Syarat perenggan (7) dalam Peraturan Mesyuarat 35, hendaklah dipakaikan kepada perbincangan sesuatu Jawatankuasa Pilihan.

84. (1) Tiap-tiap belahbahagian dalam Jawatankuasa Pilihan hendaklah dijalankan oleh Setiausaha Jawatankuasa Pilihan itu dengan bertanya kepada tiap-tiap ahli Jawatankuasa itu seorang seorang bagaimana ia hendak mengundi, dan apa-apa undi mereka itu hendaklah dituliskan.

Belahbahagian
dalam
Jawatankuasa
Pilihan.

(2) Masa dijalankan belahbahagian itu, nama-nama semua ahli Jawatankuasa yang hadir hendaklah dipanggil mengikut susunan huruf.

(3) Apabila diminta diadakan belahbahagian dalam sesuatu Jawatankuasa Pilihan, tiap-tiap ahli yang hadir hendaklah menyatakan samada Ya, atau Dak, kecuali jika ia menyatakan ia tidak hendak mengundi. Setiausaha Jawatankuasa ini hendaklah memasukkan undi tiap-tiap ahli dalam Peringatan Perjalanan Mesyuarat dan hendaklah juga menuliskan nama ahli-ahli yang tidak mengundi. Seseorang ahli mestilah mengundi mengikut bagaimana ia mengundi masa dijalankan undi dengan suara.

(4) Setelah selesai Setiausaha memungut undi, maka Pengerusi hendaklah mengumumkan bilangan ahli yang mengundi "Ya" dan bilangan ahli yang mengundi "Dak" dan setelah itu hendaklah ia mengisytiharkan keputusan belahbahagian itu Pengerusi tidak boleh mengundi, tetapi jika bilangan undi kedua-dua

pihak itu sama banyak, maka Pengerusi hendaklah mengeluarkan undi pemutus tetapi jika Pengerusi adalah Tuan Yang di-Pertua yang menjadi ahli Majlis hanya mengikut perenggan (b) Fasal (1A) Perkara 57 Perlembagaan, maka ia tidak mempunyai undi pemutus.

(5) Jika seseorang ahli Jawatankuasa itu menyatakan ia tersalah mengundi, atau undinya telah salah dibilang, maka boleh ia menuntut supaya undinya ditukar, tetapi disyaratkan tuntutan hendaklah dibuat selepas sahaja Pengerusi mengumumkan bilangan undi-undi dan sebelum diisytiharkan keputusan belah-bahagian itu.

(6) Syarat-syarat perenggan (5) dalam Peraturan Mesyuarat 47 hendaklah dipakaikan kepada belahbahagian dalam sesuatu Jawatankuasa Pilihan.

Menyiarkan
keterangan
sebelum
masanya.

85. Keterangan yang diambil di hadapan sesebuah Jawatankuasa Pilihan dan apa-apa surat yang dikeluarkan kepadanya tidak boleh disiarkan oleh siap-siapa ahli Jawatankuasa itu, atau oleh siapa-siapa jua, sebelum Jawatankuasa itu membawa penyata itu kepada Majlis.

Penyata-
penyata
daripada
Jawatankuasa
Pilihan.

86. (1) Tiap-tiap Jawatankuasa Pilihan hendaklah membuat satu penyata kepada Majlis berkenaan dengan perkara-perkara yang diedarkan kepadanya dengan seberapa segeranya.

(2) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan adalah dibenarkan membuat penyata khas berkenaan dengan kuasa-kuasa, tugas-tugas dan perjalanan mesyuarat Jawatankuasa itu atas apa-apa jua yang difikirkannya patut dibawa kepada perhatian Majlis.

(3) Sesuatu penyata atau penyata khas Jawatankuasa Pilihan bersama-sama dengan peringatan perjalanan mesyuarat dan peringatan apa-apa keterangan yang diambil di hadapan Jawatankuasa hendaklah di bawa ke dalam mesyuarat oleh Pengerusi atau ahli lain yang diwakili oleh Jawatankuasa itu dan hendaklah diperintahkan terbentang di Meja Majlis dan dicap dengan tidak dikemuka bagi diputuskan oleh mesyuarat.

(4) Dalam Peringatan perjalanan mesyuarat sesebuah Jawatankuasa hendaklah dituliskan perjalanan mesyuarat atas perbincangan menimbangkan berkenaan dengan sesuatu penyata Rang Undang-undang dalam Jawatankuasa itu, dan juga atas tiap-tiap pindaan yang dicadangkan ke atas penyata atau Rang Undang-undang itu bersama-sama dengan peringatan berkenaan dengan apa-apa belah-bahagian yang telah dijalankan dalam Jawatankuasa itu, dan nama-nama ahli yang mengundi dan yang tidak mengundi dalam belahbahagian itu.

(5) Siapa-siapa ahli selepas mengeluarkan pemberitahu sekurang-kurangnya dua hari terlebih dahulu boleh mencadangkan dalam Majlis supaya Penyata Jawatankuasa Pilihan itu diterima.

(6) Apabila sesuatu Rang Undang-undang itu telah dimaklumkan kepada Majlis daripada Jawatankuasa Pilihan, maka penyata Jawatankuasa itu hendaklah tertakluk kepada syarat-syarat dalam Peraturan Mesyuarat 60.

87. Bila-bila Majlis memutuskan hendak melantik sebuah Jawatankuasa Pilihan bagi mengkaji dan membuat penyata atas apa-apa perkara yang perlu ditanya fikiran Dewan Negara atau memutuskan hendak melantik sebuah Jawatankuasa Bersama Tetap bagi mengkaji dan membuat penyata atas perkara-perkara mengenai kebajikan perjalanan urusan halehwal dalam kedua-dua Majlis, maka hendaklah diikuti aturan di bawah ini:

Rundingan
Bersama
di antara
Jawatankuasa
Pilihan
Dewan Rakyat
dengan
Jawatankuasa
Pilihan
Dewan Negara.

- (a) Majlis hendaklah mengambil keputusan iaitu mustahak ditubuhkan sebuah Jawatankuasa kedua-dua Majlis bagi menimbangkan suatu perkara tertentu atau keputusan iaitu mustahak diserahkan sesuatu Rang Undang-undang kepada Jawatankuasa kedua-dua Majlis Mesyuarat;
- (b) kemudian daripada itu Setiausaha Dewan Rakyat hendaklah menghantar-kan salinan keputusan itu kepada Setiausaha Dewan Negara;
- (c) apabila diterima perutusan setuju daripada Dewan Negara, maka Majlis hendaklah melantik sebuah Jawatankuasa Pilihan mengandungi siapa-siapa ahli yang diperintahkan oleh Majlis kerana bersatu dengan Jawatan-kuasa Pilihan yang akan dilantik oleh Dewan Negara; dan Jawatankuasa ini berkuasa (terkecuali jika Majlis mengeluarkan perintah lain) memanggil orang hadir di hadapannya, atau meminta surat-surat atau risalat-risalat;
- (d) kemudian daripada itu Setiausaha hendaklah memberitahu Setiausaha Dewan Negara iaitu Jawatankuasa itu sudah dilantik dan Setiausaha bagi pihak Majlis, hendaklah meminta kepada Dewan Negara melantik ahli-ahli yang sama bilangannya bersatu dengan Jawatankuasa Pilihan Majlis;
- (e) apabila diterima perutusan daripada Dewan Negara menyatakan iaitu Dewan Negara telah mengangkat dan melantik Jawatankuasanya dengan diberi kuasa yang serupa dengan kuasa Jawatankuasa Pilihan Majlis, dan apabila diterima apa-apa perutusan mencadangkan masa dan tempat hendak diadakan mesyuarat Jawatankuasa Bersama itu, maka Tuan Yang di-Pertua, jika cadangan itu tidak jadi keberatan, hendaklah memerintahkan Jawatankuasa Pilihan Majlis bermesyuarat dengan Jawatankuasa Dewan Negara.

88. (1) Dalam apa-apa Jawatankuasa Bersama yang dilantik menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 87, maka aturan yang hendak diikuti ialah aturan yang ditetapkan dalam Peraturan-peraturan ini; tetapi disyaratkan iaitu Pengerusi Jawatankuasa Bersama itu hendaklah dipilih atau dilantik oleh Jawatankuasa itu sendiri.

Aturan
Jawatankuasa
Pilihan
Bersama dan
Penyata-
penyatanya.

(2) Syarat-syarat Peraturan-peraturan ini yang berkenaan dengan penyata-penyata Jawatankuasa Pilihan hendaklah dipakaikan kepada Penyata sesebuah Jawatan-kuasa Bersama: tetapi disyaratkan iaitu jika Pengerusi Jawatankuasa Bersama itu bukan seorang ahli Majlis, maka Penyata itu hendaklah dibawa ke dalam mesyuarat oleh siapa-siapa ahli Majlis yang dilantik oleh Jawatankuasa Pilihan yang tersebut dalam perenggan (c) dalam Peraturan Mesyuarat 87.

89. (1) Menurut syarat-syarat dalam Perkara 67 dalam Perlembagaan, sesuatu Rang Undang-undang atau pindaan yang mengandungi syarat-syarat baik dengan tepat atau tidak tepat bagi perkara-perkara yang tersebut di bawah ini tidak boleh dibawa ke dalam mesyuarat atau dicadangkan melainkan oleh seorang Menteri :

- (a) mengenakan atau menaikkan apa-apa cukai atau menghapuskan, mengurangkan atau memaafkan apa-apa cukai yang ada sekarang; atau
- (b) meminjam wang, atau memberi apa-apa jaminan oleh Malaysia, atau meminda undang-undang berkenaan dengan kewajipan kewangan Malaysia;
- (c) menyimpan Kumpulanwang Negara, memberi tanggapan bayaran daripada Kumpulanwang Negara atau menghapuskan atau mengubah apa-apa tanggapan bayaran itu;
- (d) memasukkan wang dalam Kumpulanwang Negara atau membayar, mengeluarkan atau menarik balik daripada Kumpulanwang Negara apa-apa wang yang tidak disanggupkan ke atasnya, atau menambah wang yang hendak dibayar atau dikeluarkan atau ditarik balik daripada Kumpulanwang Negara;
- (e) berpakat menyelesaikan atau memaafkan apa-apa piutang Malaysia;
- (f) menguntukkan pendapatan daripada sesuatu cukai atau bayaran kepada sesebuah Negeri dalam Malaysia atau memberi wang kepada Negeri itu;
- (g) menerima wang untuk Kumpulanwang Negara atau menyimpan atau mengeluarkan wang itu atau memeriksa kira-kira wang Malaysia atau kira-kira Negeri dalam Malaysia, iaitu peruntukan-peruntukan mana yang dinyatakan oleh Menteri yang bertanggungjawab berkenaan dengan kewangan iaitu melebihi perkara kecil-kecil sahaja dan bukan suatu perkara besar, dengan memandang kepada tujuan-tujuan Rang Undang-undang atau pindaan itu.

(2) Sesuatu Rang Undang-undang atau pindaan tidak disifatkan sebagai Rang Undang-undang atau pindaan yang mengandungi syarat-syarat bagi perkara-perkara yang tersebut di atas tadi jika Rang Undang-undang atau pindaan itu hanya mengandungi syarat-syarat :

- (a) bagi mengenakan atau mengubah sebarang apa denda wang atau hukuman kena bayar wang, atau membayar atau meminta bayaran lesen atau apa-apa bayaran atau upah kerana apa-apa kerja yang telah dijalankan; atau
- (b) bagi mengenakan atau mengubah atau mengatur apa-apa cukai atau bayaran yang dikenakan oleh badan pentadbiran tempatan atau lain-lain badan bagi kegunaan tempatan.

90. (1) Kecuali dengan persetujuan Tuan Yang di-Pertua, Majlis tidak boleh membincangkan apa-apa Rang Undang-undang, pindaan, usul, atau rayuan yang difikirkan oleh Tuan Yang di-Pertua akan merentikan kuatkuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat atau mana-mana jua daripadanya.

(2) Sesuatu masaalah yang bertujuan hendak merentikan kuatkuasa mana-mana Peraturan Mesyuarat atau harus menyebabkan boleh terhenti kuatkuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat, boleh dicadangkan hanya selepas dikeluarkan pemberitahu atau dengan persetujuan Tuan Yang di-Pertua.

91. Dengan tidak menyentuh perjalanan Perkara 52 dalam Perlembagaan seseorang ahli itu hendaklah memberitahu Setiausaha dengan seberapa segeranya jika ia tidak dapat menghadiri sesuatu mesyuarat Majlis.

Ahli-ahli yang tiada dapat hadir

92. Seseorang ahli tidak dibenarkan hadir di hadapan Majlis atau di hadapan mesyuarat apa-apa Jawatankuasa Majlis sebagai sifatnya akan menerima bayaran atau upah, atau sebagai peguam bagi mana-mana pihak.

Memakai Ahli sebagai profesyenal.

93. (1) Orang-orang luar dibenarkan hadir menyaksikan mesyuarat dalam Dewan Majlis mengikut apa-apa peraturan yang dikeluarkan oleh Tuan Yang di-Pertua dari satu masa ke satu masa.

Orang-orang luar.

(2) Jika siapa-siapa ahli memberitahu ada orang-orang luar hadir, maka Pengerusi dengan sertamerta hendaklah mengemukakan masaalah "*Iaitu orang-orang luar hendaklah keluar*" bagi diputuskan dengan tidak dibenarkan dibahas atau dipinda.

(3) Pengerusi, bila-bila baik pada fikirannya, bolehlah memerintahkan orang-orang luar keluar daripada Dewan Mesyuarat itu sama sekali atau daripada mana-mana bahagian Dewan Mesyuarat.

(4) Bentara Mesyuarat hendaklah menahan siapa-siapa orang luar yang nampak olehnya masuk dengan tidak mendapat kebenaran atau yang diberitahu kepadanya mengatakan ada dalam mana-mana bahagian Dewan Majlis atau tempat pemerhati dan juga siapa-siapa orang luar yang telah dibenarkan masuk tetapi berkelakuan tidak baik, atau yang enggan keluar apabila diperintahkan keluar pada masa Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa sebuah-buah Majlis Mesyuarat bersidang.

94. Tuan Yang di-Pertua boleh mengeluarkan kebenaran am kepada wakil apa-apa akhbar kerana menghadiri persidangan Majlis mengikut apa-apa peraturan yang dikeluarkannya dari satu masa ke satu masa. Jika wakil itu melanggar peraturan-peraturan itu, maka kebenaran itu harus akan ditarikbalik.

Wakil-wakil akhbar.

95. Ayat mengundang-undangan semua Rang Undang-undang hendaklah seperti berikut, "*Bahawasanya diperbuat Undang-undang ini oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dengan nasihat dan persetujuan Dewan Negara dan Dewan Rakyat yang bersidang dalam Parlimen, dan dengan kuasa kedua-dua Dewan itu, seperti berikut:*"

Ayat mengundang-undangan Rang Undang-undang

Tetapi disyaratkan iaitu berkenaan dengan apa-apa undang-undang yang berjalan kuatkuasanya menurut Perkara 68 dalam Perlembagaan, maka ayat mengundang-undangan Rang Undang-undang itu hendaklah seperti berikut—"*Bahawasanya diperbuat Undang-undang ini oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dengan nasihat dan persetujuan Dewan Rakyat yang bersidang dalam Parlimen, menurut syarat-syarat Perkara 68 dalam Perlembagaan, dan dengan kuasa Dewan Rakyat, seperti berikut:*".

96. (1) Tiap-tiap Undang-undang selepas disahkan oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, hendaklah dikeluarkan dengan seberapa segeranya dalam *Warta Kerajaan*.

(2) Pada bila-bila masa jua sebelum dikeluarkan Undang-undang itu, Setiausaha, dengan berunding dengan Setiausaha Dewan Negara, boleh membetulkan kesalahan-kesalahan tentang nahu dan kesalahan-kesalahan cap dalam Undang-undang itu, atau sebutan yang berulang-ulang isinya atau dalam sebutan-sebutan didalamnya, atau tanda-tanda berhenti atau peringatan-peringatan diruang muka surat, dan pada membetulkannya itu bolehlah ditambahnya apa-apa perkataan, atau dipotong atau diganti dengan perkataan lain.

Belanja saksi-saksi.

97. Belanja yang akan dibayar atau ditawarkan untuk perbelanjaan seseorang saksi yang dipanggil hadir atau dipanggil mengeluarkan apa-apa surat, hendaklah sama banyak dengan belanja yang boleh dibayar kepadanya jika sekiranya ia dipanggil jadi saksi dimahkamah mengikut aturan-aturan yang berjalan kuatkuasanya di bawah undang-undang berkenaan dengan peraturan kesalahan jenayah :

L.N. 658/54.

Tetapi disyaratkan iaitu masa menjalankan aturan-aturan itu, bila-bila disebut Hakim hendaklah difahamkan maksudnya Tuan Yang di-Pertua dan bila-bila disebut Pendaftar Mahkamah Tertinggi difahamkan maksudnya Setiausaha.

Tafsir.

98. Dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, perkataan-perkataan atau kalimah yang disebutkan di bawah ini adalah mengandungi makna yang diterangkan itu kecuali jika karinah ayatnya berkehendakkan pengertian yang lain—

perkataan “Menteri” hendaklah difahamkan termasuk Timbalan Menteri;

kalimah “Jawatankuasa Pilihan” hendaklah difahamkan termasuk “Jawatankuasa Pilihan Khas”;

“persidangan” ertinya ialah tempoh dijalankan mesyuarat Majlis dengan tidak berhenti-henti (termasuk masa ditempokkan mesyuarat) dan termasuklah tempoh Majlis bersidang sebagai Jawatankuasa;

“mesyuarat” ertinya ialah persidangan atau persidangan-persidangan Majlis mula daripada permulaan Majlis bermesyuarat selepas dipanggil mesyuarat pada bila-bila masa jua, dan habisnya apabila Majlis ditangguhkan selama lebih daripada empat belas hari atau dengan tidak ditentukan haribulan mesyuarat akan datang, atau setelah tamat sesuatu penggal Parlimen;

“penggal Parlimen” ertinya ialah persidangan-persidangan Majlis mula daripada permulaan Majlis bermesyuarat selepas ditubuhkan Majlis atau selepas diberhentikan atau dibubarkan Parlimen pada bila-bila masa jua; dan habisnya apabila Parlimen diberhentikan atau dibubarkan dengan tidak diberhentikan terlebih dahulu.

“ahli Kerajaan” hendaklah difahamkan sebagai termasuk Menteri-menteri dan Setiausaha-setiausaha Parlimen.

99. Keputusan Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan sebarang perkara tafsir dalam mana-mana jua Peraturan Mesyuarat ini atau berkenaan dengan kelaziman adalah muktamad kecuali jika ada usul bersendiria menentang keputusan Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, dari satu masa ke satu masa, boleh mengeluarkan petua-petua berkenaan dengan perkara-perkara ini.

Petua-petua
Tuan Yang
di-Pertua.

100. Semua perkara yang tidak disyaratkan terang-terang dalam Peraturan-peraturan ini dan semua perkara berkenaan dengan menjalankan Peraturan-peraturan ini pada perkara satu persatunya, hendaklah diaturkan menurut cara yang tidak berlawanan dengan Peraturan-peraturan ini, sebagaimana yang diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua dari satu masa ke satu masa; dan masa hendak mengeluarkan perintah demikian itu, Tuan Yang di-Pertua hendaklah memandang kepada adat kelaziman Majlis Parlimen dalam Negeri-negeri Commonwealth sepanjang yang boleh dipakaikan kepada perjalanan Majlis.

Kuasa-kuasa
dalam perkara
perkara lain.

FAHRASAT

(Angka-angka itu menunjukkan bilangan Peraturan Mesyuarat)

Ahli-ahli

- Apabila tiada dapat hadir, 91
- Ditegur oleh Pengerusi, 42
- Disebutkan nama oleh Pengerusi, 44 (2), (3), (4)
- Digantung kerja sebagai ahli, 44 (5)
- Faedah kewangan, 35 (7), 47 (5), 50 (4)
- Kedatangan, dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 9 (4)
- Kelakuan tiada senonoh, 44
- Kerusi, menguntukkan bagi ahli-ahli, 2
- Menengok rekod-rekod dan surat-surat yang dibentangkan dalam Majlis, 9 (5), (6)
- Mengangkat sumpah, 1 (c), 5 (2), (3)
- Memakai orang sebagai profesyenal, 92
- Mengeluarkan rayuan, tanggungannya, 19 (1) (a), 19 (2) (c)
- Mengundi dalam belahbahagi, dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 9 (4)
- Penerangan sendiri, 25
- Salinan ucapan—
  - Boleh dibetulkan, 10 (3), (4)
  - Diberikan kepada ahli-ahli, 10 (2)

Anggaran Belanja Pembangunan

Tahunan—

Menimbangkan Kepala-kepala dalam jawatankuasa, 67B (4), masa yang diuntukkan baginya, 67B (4) (a) (b); Pengerusi hendaklah mencadangkan tiap-tiap Kepala, 67B (5); pindaan kepada Kepala-kepala, 67B (6) (7) (8); penyata 67B (9); menerima cadangan yang dibawa, 67B (10)

Tahunan—

Ketetapan hendaklah diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, 67B (1); had perbahasan, 67B (2); masa yang diuntukkan bagi usul hendak membawa kepada Jawatankuasa, 67B (3)

Penerangan hendak dibentangkan di Meja Mesyuarat 67A

Tambahan—

Menimbangkan Kepala-kepala dalam Jawatankuasa, 67C (5); masa yang diuntukkan baginya, 67C (5) (a) (b); syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 67B yang boleh dipakaikan, 67C (6) Ketetapan hendaklah diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, 67C (1); had perbahasan, 67C (3); masa yang diuntukkan bagi usul hendak membawa kepada Jawatankuasa, 67C (4)

Penerangan hendaklah dibentangkan di atas Meja Mesyuarat, 67C (2)

Anggaran Perbelanjaan, Tahunan

- Dihantar kepada Jawatankuasa Perbekalan, 66 (3)
- Hendaklah dibentangkan di Meja sebelum mesyuarat, 65
- Perbelanjaan yang dikehendaki hendaklah diterangkan satu-persatu, 66 (1)
- Tambahan, 67 (1)—
  - Hal-halnya hendaklah diterangkan, 67 (1), (a)—(b)
  - Hendaklah dibentangkan di atas Meja, 67 (2)

Aturan Urusan Mesyuarat

- Menghantar kepada ahli-ahli, 9 (2)

Bahasa, 8

- Bahasa rasmi, 8
- Bahasa biadab, 36 (4)

Belahbahagi

- Ahli-ahli yang meminta diadakan belahbahagi, 46 (4)
- Cara menjalankannya, 47 (1) (2) (3)
- Dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 9 (4), 47 (1)
- Kesilapan undi, 47 (4)
- Penghitung undi, melantik penghitung undi, 46 (4)
- Suara, bersetuju, 47 (2)
- Tidak sah jika tidak cukupbilang, 13 (5)
- Undi pemutus, 47 (3)

Bentara Mesyuarat

- Kewajipannya, 44 (2), 93 (4)

Buku Mesyuarat

- Boleh ditengok oleh ahli-ahli 9 (5)
- Hal-hal yang hendak dimasukkan di dalamnya, 9 (5)
- Menyediakannya, 9 (5)

Cukup bilangan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, 13

- Aturan membilang ahli-ahli 13 (3), (4)
- Dalam belah-bahagi, 13 (5)
- Jika tidak cukupbilang, 13 (3)
- Tidak termasuk Pengerusi, 13 (1)

Commonwealth

- Kelaziman Majlis Parlimen, 100

Dewan Negara

- Perutusan daripada Dewan Negara—
  - Apabila Majlis bersidang, 71 (1)
  - Diterima oleh Bentara Mesyuarat, 71 (1)
  - Membacanya, 71 (3)
  - Menyampaikan kepada Tuan Yang di-Pertua, 71 (2)
- Perutusan kepada Dewan Negara, 70 (1), (2)

Dewan Negara Rang Undang-undang daripadanya

Bacaan Kali Yang Pertama, dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 72 (1)
Bacaan Kali Yang Kedua, pemberitahu, 72 (2)
Dijaga oleh ahli, 72 (2)
Dibentangkan di atas Meja, 72 (1)
Menuliskan nama ahli, 72 (3)
Perutusan berkenaan dengannya, 70 (1) (b), 70 (2)

Had Perbahasan

Berkenaan dengan pindaan, 38 (1), (3), (4)
Berkenaan dengan Rang Undang-undang, 38 (1), 55 (1), 61 (1)
Berkenaan dengan usul, 38 (1); menangguhkan mesyuarat, 38 (1), (2); menangguhkan perbahasan, 38 (5); dalam Jawatankuasa, 38 (5)
Perkara yang berkaitan, 38 (1) (2)

Jawatankuasa Pemilih (lihat juga Jawatankuasa Pilihan)

Ahli-ahlinya 76 (2)
Kuasanya, 76 (2)
Melantiknya, 76 (2)

Jawatankuasa Hak dan Kebebasan (lihat juga Jawatankuasa Pilihan)

Ahli-ahlinya, 80 (1)
Aturan dalam mesyuaratnya, 80 (2)
Kewajipannya, 80 (1)
Kuasanya, 80 (3)

Jawatankuasa sebuah-buah Majlis

Cukup bilang 13 (1), (4)
Pengerusinya, 7 (4)
Penyata rasmi mesyuarat, 10 (1)
Waktunya direntikan perjalanan mesyuarat, 16 (2)

Jawatankuasa Perbekalan

Pengerusinya, 7 (4) (lihat juga Rang Undang-undang Perbekalan)

Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara

Ahli-ahlinya, 77 (2)
Kewajipannya, 77 (1)
Kuasa-kuasanya, 77 (4)
Melantiknya, 77 (1)
Menteri tidak boleh jadi ahli, 77 (3)

Jawatankuasa Pilihan

Ahli-ahlinya—
Memilihnya, 82 (1)
Melantiknya, 81 (1), 83 (7)
Belahbahagi, 84
Cukup bilang, 83 (3)
Kebenaran memaklumkan fikiran dan perca-
kapan, 83 (2)
Kebenaran memaklumkan butir-butir kete-
rangan, 83 (2)
Kebenaran hendak mengeluarkan penyata khas, 86 (2)

Jawatankuasa Pilihan—(sambungan)

Keterangan yang dikeluarkan kepadanya—

Menyarkannya, 85
Menghantar kepada saksi, 83 (10)
Yang tidak berkaitan, boleh enggan men-
dengar, 83 (11)

Kuasa memanggil orang dan meminta keluaran surat, 83 (2)

Mesyuarat-mesyuaratnya

Bila masanya bersidang, 83 (6)
Masa dan tempatnya, 83 (5)

Peraturan yang dipakaikan kepada semua Jawatankuasa Pilihan, kecuali jika ada syarat lain dalam Peraturan Mesyuarat 76 sampai 80, 83 (1)

Peringatan Perjalanan Mesyuarat; halnya hendaklah dituliskan, 86 (4)

Perjalanan mesyuarat, tidak boleh disebutkan dalam pertanyaan, 23 (1) (e)

Penyatanya—

Dibentangkan di Meja Majlis, 86 (3)
Membawa ke dalam mesyuarat, 86 (3)
Mengecapnya, 86 (3)
Menimbangkan, 83 (12)
Penyata Khas, 86 (2)

Saksi—

Memanggilnya, 83 (9)
Yang berdegil, boleh enggan didengar cakap-
nya, 83 (11)

Jawatankuasa Pilihan Khas

Menubuhkannya, 81 (1)
Menggantikan ahli-ahli, 82 (2)
Pengerusi—
Memilihnya, 81 (2)
Undi pemutus, 84 (4)
Persidangannya, 83 (5)

Jawatankuasa Pilihan Bersama

Kuasa-kuasanya, 87 (c)
Melantiknya, 87
Pengerusi dipilih atau dilantik, 88 (1)
Penyatanya—
Dibawa ke dalam mesyuarat, 88 (2)
Syarat-syarat Peraturan Mesyuarat berkenaan dengannya, 88 (2)
Peraturan mesyuaratnya, 88 (1)
Usul-usul hendak menubuhkan, 87 (a)

Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat

Ahli-ahlinya, 78 (1)
Kewajipannya, 78 (1)
Melantiknya, 78 (1)
Pindaan kepada Peraturan-peraturan Mesyuarat, aturannya, 78 (2)

Jawatankuasa Dewan

Ahli-ahlinya, 79 (1)
Kewajipan-kewajipannya, 79 (1)
Peringatan mesyuarat dihantar kepada semua ahli Majlis, 79 (2)

Keputusan atas Masaalah

Pihak mana yang banyak ahli-ahli mengundi, 45

Keputusan Majlis

Dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 9 (4)

Kerusi-kerusi

Menguntukkannya, 2

Penerangan sendiri oleh ahli-ahli 25

Masanya hendak dikeluarkan, 14 (1) (f)

Penerangan yang disediakan terlebih dahulu, hendaklah diberikan kepada Tuan Yang di-Pertua, 25

Kumpulanwang Pendahuluan

Keterangan wang yang dikeluarkan daripadanya, dibawa oleh Menteri, 68 (1)

Keterangan diminta berkenaan dengan butir-butir perbelanjaan, pemberitahu yang dikehendaki, 68 (2)

Majlis Menangguhkan Majlis menurut Peraturan Mesyuarat, 18

Usul kerananya—

Lucut cadangan pada masa diganggu, 18 (3)

Masanya mencadangkan, 18 (3)

Masa dan caranya meminta izin mencadangkan, 14 (1) (h), 18 (1)

menghadkan berapa usul dalam satu persidangan, 18 (5)

Pemberitahu bersurat berkenaan dengan perkara yang hendak dibincangkan, 18 (2)

Urusan yang ditangguhkan, dimulakan lepas pukul 4.30 petang, 18 (4)

Menangguhkan Majlis

Dengan tidak dikemukakan, 17 (4), 18 (4)

Dengan tidak ditentukan hari mesyuarat akan datang, 11 (2)

Hingga hari lain, 12 (2)

Hingga hari esok, 12 (2)

Jika berbangkit huru-hara besar, 44 (8)

Kerana tidak cukupbilang, 13 (3)

Usul menangguhkan Majlis—

Dicadangkan oleh ahli Kerajaan, 16 (3)

Masanya mengeluarkan usul, 12 (2), 16 (1), (3)

Masaalah dikemukakan, 17 (4)

Menghadkan bilangan ahli yang boleh bercakap dan lamanya dibenarkan tiap-tiap seseorang itu boleh bercakap, 17 (2), (3)

Pemberitahu hendak menangguhkan mesyuarat, 17 (2)

Perkara-perkara yang boleh dikeluarkan, 17 (1)

Masaalah, memutuskannya, 45

Masaalah daripada Pengerusi

Cara mencadangkan, 33 (4)

Cadangan, berkenaan dengan usul, 33 (1)

Keputusan dimasyurkan oleh Pengerusi, 46 (3)

Mengemukakan, 33 (2), (3)

Pindaan kepadanya, 30 (4), 33, 57 (5)

Yang telah dikemukakan semua sekali—

Apabila telah dipungut undi, 46 (2)

Tiada siapa boleh bercakap lagi lepas itu, 46 (2)

Mesyuarat

Mula-mula lepas Pilihanraya—

Aturan Urusan Mesyuarat, 1

Mengaturtan kerusi ahli-ahli, 2 (1)

Pemasyhuran, membacaknya, 1

Pemberitahu, 9 (1)

Orang-orang Luar

Apabila ada ahli pemberitahu mengatakan ada orang luar, 93 (2); kewajipan Pengerusi, 93 (2)

Bentara Majlis, kewajibannya berkenaan dengan orang luar, 93 (4)

Membenarkan hadir menyaksikan mesyuarat, 93 (1)

Pemberitahu

Aturan Urusan Mesyuarat, 9 (2)

Berkenaan dengan perkara yang hendak dikeluarkan apabila ditangguhkan mesyuarat, 17 (2)

Berkenaan dengan pindaan kepada Rang Undang-undang, 27

Berkenaan dengan mesyuarat-mesyuarat dan penggal-penggal mesyuarat, 9 (1), 11 (2), (3)

Berkenaan dengan usul—

Cara mengeluarkannya, 27 (1)

Dimasukkan dalam Buku Mesyuarat, 9 (5)

Mengubah susunan cakap, 28

Mengecap dan menghantar kepada ahli-ahli 27 (4), (6)

Melonggarkan syarat mengecap, 26 (a)-(r)

Menarikbalik, 29

Mesti dikeluarkan, 26

Penggal baharu, 9 (1)

Tandatangan, 27 (2)

Tempohnya, 27 (3)

Yang tidak betul atau tidak menurut peraturan, 27 (5)

Pertanyaan kepada Menteri, 22 (1), (2)

Pemasyhuran Memanggil Parlimen

Dibacakan oleh Setiausaha, 1

Memberitahu ahli-ahli, 9 (1)

Pengerusi

Cukupbilangan tidak termasuk pengerusi, 13 (1)

Keputusannya muktamad berkenaan dengan peraturan, 43

Makna "Pengerusi", 7 (5)

Peraturan Mesyuarat

Aturan berkenaan dengan pindaan, 78 (2)

Merentikan kuatkuasa, 90

Pindaan hendak meminta Peraturan Mesyuarat, 78 (2)

Tafsir, 98

Peraturan-peraturan Berbahas

Bahasa biadab, 36 (4)
Bercakap lebih daripada sekali, 35 (3), (4)
Berulang-ulang menyebutkan perkara yang telah disebutkan, 44 (1)
Cakap Pengerusi hendaklah didengar dengan diam, 42
Faedah kewangan diri sendiri, 35 (7)
Hal tiada kena-mengena, 44 (1)
Masa dan cara bercakap, 35 (1)
Masaalah bahru, bercakap sekali lagi, 35 (5)
Membaca ucapan, 35 (6)
Mendahului perbahasan, 39
Mendatangkan sangkaan jahat, 36 (6)
Mengganggu, 37
Mengeluarkan masaalah-masaalah yang telah diputuskan, 36 (3)
Mentionkan perkara-perkara yang sedang dalam timbangan mahkamah, 36 (2)
Mentionkan nama ahli, 36 (5)
Mentionkan nama anu-anu, 36 (7), (8), (9)
Percakapan hendaklah diarahkan kepada Pengerusi, 35 (1)
Perkara-perkara Peraturan, keputusan Pengerusi, 43
Perkara-perkara yang berkaitan, 36 (1), 38 (1), (2)
Perkataan-perkataan derhaka, menghasut kuasa Kerajaan dan lain-lain perkataan yang harus membangkitkan perasaan bersakit-sakit hati dan bermusuhan-musuhan, 36 (10)

Perbahasan

Masaalah yang belum diputuskan, 40 (2)
Menutupnya—
Bila masanya boleh dicadangkan ditutup, 40 (1)
Dikehendaki sebilangan ramai ahli yang bersetuju, 40 (3)
Masaalah atas usul, hendak diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 40 (1); hendaklah dikemukakan dengan serta-merta, 40 (1)

Perdana Menteri

Masa Majlis dalam tangguhan, boleh meminta diadakan mesyuarat dahulu daripada hari yang ditetapkan, 11 (3)
Menetapkan urusan mesyuarat, 11 (3)

Persidangan dan Penggal-penggal Majlis maknanya, 98

Masa dan tempatnya, 11 (1), (2)
Pemberitahu, 11 (2)

Persidangan

Aturan Urusan Mesyuarat, dihantar kepada ahli-ahli 9 (2)
Ditangguhkan apabila habis mesyuarat, 16
Masanya mengganggu persidangan, 16 (2)

Menempohkan persidangan—

Jika berlaku kacau-bilau besar, 44 (8)
Pada bila-bila masa oleh Pengerusi, 12 (3)
Pukul berapa dimulakan, 12 (1)
Urusan Kerajaan didahulukan daripada semua urusan yang lain-lain, 15 (1)
Yang di-Pertua boleh melantik seorang ahli jadi Pengerusi sementara, 7 (3)

Perutusan

Daripada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. dalam Aturan Urusan Mesyuarat, 14 (1) (d)
Kepada Dewan Negara, 70 (1)

Pertanyaan-pertanyaan kepada Menteri

Boleh dikeluarkan oleh siapa-siapa ahli lain, 24 (2)
Cara mengeluarkan dan menjawabnya, 24 (1), (2)
Dalam kuasa Tuan Yang di-Pertua, 23 (2)
Jawapan bertulis daripada Menteri, 24 (2), (6)
Masanya yang diuntukkan, 24 (5)
Masanya mengeluarkan pertanyaan, 14 (1) (c)
Menangguhkan, 24 (2)
Menarikbalik pertanyaan, 24 (2)
Menteri boleh enggan menjawab, 22 (4)
Pemberitahu, 22 (1), (2)—
Dimasukkan dalam Buku Mesyuarat, 9 (5)
Peraturan berkenaan dengan gaya dan isi pertanyaan, 23 (1)
Perkara-perkara yang boleh dikeluarkan, 21 (1)
Pertanyaan tambahan, 24 (3)
Tidak boleh dijadikan helah hendak berbahas, 24 (4)
Tujuan sebenarnya sesuatu pertanyaan itu, 21 (3)
Untuk dijawab mulut—
Dihadkan banyaknya, 22 (3)
Jawapan bertulis, 22 (3)
Menandakannya 22 (3)
Yang dihadapkan kepada ahli-ahli selain daripada Menteri, 21 (2)
Yang tidak dibenarkan—
Sebab-sebabnya hendaklah diberitahu kepada ahli yang bertanya, 23 (3)

Rang Undang-undang

Berkenaan dengan cukai perbelanjaan dan sebagainya, 51 (4), 89 (1)
Bacaan Kali Yang Kedua—
Menolak Rang Undang-undang 53 (4)
Pemberitahu, 48, 53 (1)
Perbahasan, 53 (3)
Usul mencadangkan bacaan kali yang kedua, 53 (3)

Rang Undang-undang—(sambungan)

Bacaan Kali Yang Ketiga—57 (14), 60 (2)—
Membetulkan kesilapan sebelum dikemukakan, 61 (2)

Usul, pindaan dan had perbahasan, 61 (1)

Diluluskan oleh Dewan Rakyat, dihantar kepada Dewan Negara, 70 (1) (2)

Fasal-fasal dibahagikan kepada fasal-fasal diberi nombor, 51 (1) (a)

Gaya Rang Undang-undang 51 (1)

Isi-isinya, jangan keluar daripada tujuan kepalanya, 51 (1) (c)

Jawatankuasa sebuah-buah Majlis—

Asas Rang Undang-undang tidak boleh dibahaskan dalam Jawatankuasa, 55 (1)

Aturan dalam Jawatankuasa, 57

Fasal-fasal menanggukannya, 57 (6)

Fasal-fasal baharu menimbangkannya, 57 (7) (8); pindaan kepadanya, 57 (8); masaalah-masaalah dicadangkan, 57 (8)

Jadual-jadual, menimbangkannya, 57 (9)

Kalimah mengundang-undangan, tidak dikehendaki dikemukakan, 57 (12)

Kepala Rang Undang-undang, pindaan kepadanya, 55 (2), 57 (12); tidak boleh dikemukakan, 57 (12)

Memaklumkan sebanyak mana telah dijalankan urusan, usul kerana itu, 56

Menamatkan perjalanan mesyuarat, 57 (13) (i4); usul memaklumkan kepada Majlis, masaalah atasnya hendaklah diputuskan dengan tidak dibenarkan dipinda atau dibahas, 57 (13)

Pendahuluan, menimbangkannya, 57 (11); pindaan kepadanya 57 (11)

Pindaan dalam Jawatankuasa, 55 (2); tidak dibenarkan, 57 (3) (4); cara mencadangkan masaalah, 57 (5); menarik balik 57 (10)

Jawatankuasa Pilihan—

Peraturan dalam Jawatankuasa Pilihan, 58

Pindaan dalam Jawatankuasa Pilihan, 58 (2)

Kalimah mengundang-undangan, 95

Kepala fasal-fasal yang ada ditepi muka surat, 51 (1) (b)

Kewangan, surat akuan hendaklah ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua, 69

Menghantar kepada Jawatankuasa, 54—

Usul kerana itu, 54; masaalah dikemukakan serta-merta dan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 54

Mengeluarkan dalam *Warta* Kerajaan setelah disetujui oleh D.Y.M.M., 96 (1)

Masaalah berkenaan dengannya, bagi bacaan kali yang kedua bagi apa-apa Rang Undang-undang lain yang mengandungi syarat-syarat yang sama maksudnya, tiada boleh dicadangkan dalam penggal itu juga, 63

Membahagikan kepada ahli-ahli, 51 (3); 53 (2)

Membetulkan kesalahan nahu dan sebagainya, 96 (2)

Menghantar balik kepada Jawatankuasa, 59 (1), (2), (3)

Rang Undang-undang—(sambungan)

Menghantar balik Rang Undang-undang yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa Pilihan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, 59

Menarik balik, 62

Menepati Peraturan-peraturan Mesyuarat, 51 (1) (d), 51 (2)

Penerangan ringkas, 51 (3)

Penyata Jawatankuasa Pilihan—
Ditimbang oleh Majlis, 60

Pindaan-pindaan kepadanya, mengenai cukai, perbelanjaan dan sebagainya, 89 (1)

Pihak yang dikenai olehnya, 52

Pindaan Dewan Negara—

Apabila tidak disetujui, apa aturannya, 75
Jawatankuasa bagi merangkakan sebab-sebab tidak bersetuju dengan pindaan Dewan Negara, 74 (4); Cukupbilang, 74 (4); penyataannya, 74 (4); dimasukkan dalam Undi dan Perjalanan Mesyuarat, 74 (4)

Memasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 73 (2)

Menimbangkannya, 73 (1); pemberitahu 73 (1)

Mengecapnya, 73 (2); dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 73 (2)

Pindaan kepada pindaan Dewan Negara, 74 (1), (3); pemberitahu, 74 (1) (a)

Usul hendak membahagi-bahagikan pindaan, 74 (1); pemberitahu, 74 (1) (a)

Daripada Ahli-ahli Private—

Bacaan Kali Yang Pertama, 49 (3)

Bacaan Kali Yang Kedua, 49 (5)

Mengecap dan menghantar kepada ahli-ahli, 49 (4)

Menghantar kepada Menteri, 49 (4)

Penyata berkenaan dengannya, 49 (4)

Permintaan hendak mengeluarkan, 49 (1); gayanya, 49 (2); tujuan-tujuan dan perkara-perkara besar, 49 (1); menghantar kepada Setiausaha, 49 (2)

Salinannya dihantar kepada Setiausaha, 49 (3)

Daripada Kerajaan—

Bacaan Kali Yang Pertama, 48

Membawa ke dalam mesyuarat, 48; masanya, 14 (1) (m)

Mengecapnya, 48; dilonggarkan syarat berkehendak dicap, 64

Private dan campuran—

Belanja memajukannya, 50 (8)

Bacaan kali yang pertama, 50 (1)

Diiklankan, 50 (1)

Hak-hak Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan lain-lainnya, 50 (2)

Jawatankuasa, dihantar kepada, 50 (3); faedah kewangan bagi diri ahli-ahli 50 (4) (a); pemsyukuran ahli-ahli 50 (4); keterangan, 50 (5); dimaklumkan kepada Majlis, 50 (6); memasukkan fasal-fasal baharu, 50 (7); pindaan-pindaan dalam Jawatankuasa, 50 (6)

Rang Undang-undang—(sambungan)

Mengecap dan menghantar kepada ahli-ahli, 50 (1)

Rayuan, 50 (3)

Salinannya dihantar kepada Setiausaha, 50 (1)

Rang Undang-undang Mendahulukan Perbelanjaan

Had perbahasan dalam bacaan kali yang kedua, 68A (1)

Jawatankuasa—

Pindaan-pindaan hendaklah dicadangkan hanya oleh Menteri, 68A (2); masaalah hendaklah dikemukakan dengan serta-merta bagi diputuskan, 68A (3); masaalah-masaalah atas Fasal atau Jadual hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dibahas, 68A (3)

Makluman, 68A (4)—

Bacaan kali yang ketiga, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 68A (4)

Rang Undang-undang Perbekalan

Bacaan Kali Yang Pertama dan Kedua—

Pada hari dibawa itu juga, 48

Perbahasan ditangguhkan, 66 (2); berapa hari ditetapkan, 66 (2); hadnya, 66 (2)

Bacaan Kali Yang Ketiga—

Usul mencadang dibacakan kali yang ketiga, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 66 (12)

Diserahkan kepada Jawatankuasa, 66 (3)

Jawatankuasa Perbekalan—

Berapa hari diuntukkan perbahasan, 66 (4) Jadual-jadual menimbangkannya, 66 (5), (6); didahulukan sebelum fasal-fasal 66 (5); pindaan, pemberitahu, 66 (7); menambah anggaran belanja, 66 (9)

Membawa ke dalam mesyuarat, 66 (1)

Memaklumkan kepada Majlis, 66 (12)

Mesyuarat terbuka kepada orangramai, 66 (3) Perbahasan, 66 (11)

Rang Undang-undang Perbekalan, Tambahan

Bacaan-bacaan Kali Yang Kedua, had perbahasan, 67 (3)

Bacaan Kali Yang Ketiga, 67 (6)—

Usul mencadang dibacakan kali yang ketiga, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas 67 (6)

Diserahkan kepada Jawatankuasa, 67 (4)

Jawatankuasa Perbekalan—

Berapa hari ditetapkan mesyuarat, 67 (4); had perbahasan, 67 (5); aturan dalam Jawatankuasa, 67 (4)

Memaklumkan kepada Majlis 67 (6)

Rayuan-rayuan

Ahli-ahli tiada boleh membawa rayuan sendiri, 19 (2) (c)

Bahasanya hendaklah beradab, 19 (1) (a). 19 (2) (e)

Berkenaan dengan Rang Undang-undang 50 (3), 52

Doa, 19 (2) (a)

Rayuan-rayuan—(sambungan)

Dihantar kepada Jawatankuasa Pilihan, 19 (4) (d)

Meminta pemberian, sanggup atau perbelanjaan daripada wang kerajaan, dan sebagainya, 19 (1) (b)

Memperkenalkan dan ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua, 19 (2) (d)

Membawa ke dalam mesyuarat, 19 (1) (a)—

Aturannya, 19 (3), (4)

Masanya, 14 (i), (f)

Menyebutkan perbahasan dan sebagainya, 19 (2) (b)

Tandatangan, 19 (2) (a), (d)

Usul mencadang hendak dibacakan, 19 (4) (a)—

Tiada boleh dibahas, 19 (4) (b)

Tiada puashati dengan Rang Undang-undang Private dan Rang Undang-undang Campuran, 50 (3)

Rekod dan Surat-surat

Boleh ditengok, 9 (6)

Menyimpannya, 9 (6)

Risalat-risalat Mesyuarat

Boleh ditengok oleh ahli-ahli, 9 (2)

Diperintahkan terbentang di atas Meja, 20 (2)

Dibawa ke dalam mesyuarat, hendaklah dituliskan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 20 (3)

Disifatkan telah dibawa ke dalam mesyuarat, 20 (2)

Menyimpannya, 9 (6)

Siapa yang membawa ke dalam mesyuarat, 20 (1)

Saksi, Belanjanya, 97**Setiausaha**

Kewajipannya berkenaan dengan Rang Undang-undang, 51

Kewajipannya berkenaan memilih Tuan Yang di-Pertua, 4 (3)—(7)

Membacakan Pemasyhuran, 1

Menetapkan kerusi bagi Mesyuarat Pertama, 2

Menghantar salinan pemberitahu mesyuarat dan penggal-penggal mesyuarat, 9 (1)

Menghantar Aturan Urusan Mesyuarat, 9 (2)

Menjalankan Sumpah, 5 (1)

Menjaga kerja menyediakan salinan ucapan, 10 (1)

Menyimpan Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 9 (3)

Menyediakan Buku Mesyuarat, 9 (5)

Tertanggung menjaga rekod dan surat-surat, 9 (6)

Sokongan Kerajaan

Rayuan-rayuan berkehendakkan sokongan Kerajaan, 19 (1) (b)

Usul berkehendakkan sokongan Kerajaan, 26 (2)

Sumpah

- Caranya, 1 (b) (c), 5 (1)
- Dijalankan oleh Setiausaha, 5 (1)
- Ikrar, ganti sumpah, 5 (4)
- Masanya ahli-ahli baharu, mengangkat sumpah, 14 (1) (c)
- Mengangkat sumpah—
  - Ahli-ahli 5 (2); pada masa Majlis dalam tangguhan, 5 (3)
- Tuan Yang di-Pertua, 1 (b)

Tertib dalam Majlis

- Ahli digantungkerja sebagai ahli, 44 (5), (6)
- Bentara Mesyuarat, kewajipannya, 44 (2), (6)
- Jika berbangkit kacau-kacau besar, kuasa Pengerusi, 44 (8)
- Kelakuan ahli-ahli, 41
- Kelakuan tiada senonoh, 44 (1) (2)
- Mengeluarkan ahli-ahli, 44 (2), (7)
- Menyebutkan nama ahli, 44 (2), (3), (4)
- Pengerusi hendaklah didengar cakapnya dengan diam, 42
- Perkara-perkara peraturan, keputusan Tuan Yang di-Pertua adalah muktamad, 43, 99
- Perkara-perkara tiada berkaitan, berulang-ulang menyebutkannya, 44 (1)
- Usul menggantung daripada jadi ahli, 44 (3)
- Tuan Yang di-Pertua bertanggung menjaga peraturan, 44 (3)

Timbalan Yang di-Pertua

- Memilihnya, 6—
  - Aturan memilihnya, 6 (2)

Tuan Yang di-Pertua

- Apabila tiada hadir, 7
- Boleh menempohkan mesyuarat pada bila-bila masa, 12 (3)
- Cukupbilang tidak termasuk Tuan Yang di-Pertua, 13 (1)
- Dalam masa tangguhan, boleh memanggil mesyuarat dahulu daripada hari yang ditetapkan bagi mesyuarat, 11 (3)
- Jadi Pengerusi Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, 7 (4)
- Keputusannya berkenaan dengan peraturan mesyuarat, mentafsirkan maksud Peraturan Kuasa-kuasanya yang tinggal lagi, 100
- Mesyuarat dan apa-apa perkara kelaziman, 43, 99
- Melantik ahli jadi Pengerusi sementara, 7 (3)
- Memerintahkan bagaimana hendak dicap Penyata Rasmi, 10 (2)
- Memilihnya, 1 (a)
  - Aturan memilih Tuan Yang di-Pertua, 4
  - Usul mencadangkan ahli dipilih jadi Pengerusi, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dibahas, 4 (2)

Tuan Yang di-Pertua—(sambungan)

- Menetapkan hari mesyuarat, jika Majlis ditangguhkan dengan tidak ditetapkan hari mesyuarat, 11 (2)
- Menetapkan hak ahli-ahli hendak bercakap bila dikeluarkan usul menangguhkan mesyuarat, 17 (2)
- Menguntukkan kerusi kepada ahli-ahli, 2 (2), (3)
- Menyain Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 9 (4)
- Menyain rayuan-rayuan, 19 (2) (d)
- Mengetuakan mesyuarat sebagai Pengerusi, 7 (1)
- Menyebutkan nama ahli, 44 (2), (3)
- Mengangkat sumpah, 1 (b)
- Pemasyhuran, masanya mengeluarkan, 14 (1) (c)
- Termasuk lain-lain ahli yang jadi Pengerusi kecuali jika disebutkan terang-terang iaitu tidak termasuk Tuan Yang di-Pertua, 7 (5)
- Tertanggung menjaga tertib dalam mesyuarat, 43
- Undi pemutus, 45 (1)

Ucapan, salinannya

- Membetulkan kesilapan, 10 (4)
- Mengeluarkannya, 10 (2), (3)
- Menyediakan jadi buku, 10 (1)
- Salinan dihantar kepada ahli-ahli, 10 (2)

Urusan Mesyuarat

- Aturan Urusan Mesyuarat, 1
- Memulakan balik urusan mesyuarat, setelah selesai usul menangguhkan mesyuarat menurut Peraturan 18, 18 (4)
- Menangguhkan mesyuarat apabila habis urusan mesyuarat, 16
- Urusan Kerajaan—
  - Ditetapkan oleh Perdana Menteri apabila Majlis dipanggil dalam tangguhan, 11 (3)
  - Peraturannya, sebagaimana yang baik pada pandangan Kerajaan, 15 (2)
  - Peraturan berkenaan dengan urusan Ahli Private 15 (1)
- Urusan yang tertentu, bebas daripada diganggu, 12 (1)
  - Usul kerana ini, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 12 (1)
- Usul berkenaan dengan susunannya, masa men-cadangkan, 14 (1)
- Yang ditetapkan bagi hari mesyuarat kemudian dimasukkan dalam Buku Mesyuarat, 9 (5)

Undi, membuang

- Kerana menentukan boleh bercakap apabila ditangguhkan mesyuarat, 17 (2)
- Memilih Tuan Yang di-Pertua, 4 (3)—(7)

Undi, mengundi

Ahli-ahli yang tiada hadir, 45 (2)

Faedah kewangan ahli, 47 (5)

Memungut suara, 46 (3)

Usul membatalkan undi, 47 (5)

Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat

Boleh ditengok oleh ahli-ahli, 9 (6)

Dihantar kepada ahli-ahli, 9 (3)

Daftar belah-bahagi, 47 (1)

Disimpan oleh Setiausaha, 9 (3)

Ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua, 9 (4)

Hal-hal yang hendak dituliskan di dalamnya, 9 (4)

Kesilapan, 9 (4)

Menyimpannya, 9 (6)

Pemberitahu-pemberitahu usul ditarik balik, 29 (2)

Penyata Jawatankuasa berkenaan dengan pindaan-pindaan Dewan Negara, 74 (4)

Pindaan Dewan Negara—

Penyata Jawatankuasa, 74 (4)

Perintah mengecapnya, 73 (2)

Usul

Hendak diambil perkara lain dengan tidak mengikut susunan—

Boleh dikeluarkan dengan tidak berkehendakan pemberitahu, 14 (2)

Hendaklah diambil dahulu daripada urusan-urusan lain, 14 (2)

Menangguhkan mesyuarat apabila habis urusan—

Ahli-ahli Kerajaan mencadangkan, 16 (3)

Kerana merundingkan perkara kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan, 18

Masa mengeluarkannya, 16 (1)

Perbahasan atasnya, 17 (1)

Usul—(sambungan)

Menyokongnya, 31 (1)

Dalam Jawatankuasa, 31 (2)

Menarik balik, 34 (1), (2)

Pindaan kepadanya—

Dibebaskan urusan tertentu daripada diganggu—

Boleh dicadangkan oleh Menteri pada bila-bila masa, 12 (1)

Diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 12 (1)

Hendaklah dengan surat, 32

Masanya mencadangkan, 33 (3)

Mengeluarkan perkara yang hanya boleh dikeluarkan dengan usul, 30 (3)

Menyokongnya, 31 (1)

Menarik balik, 34 (1)

Meminda Peraturan Mesyuarat, 78 (2)

Menangguhkan mesyuarat kepada haribulan lain—

Dicadangkan oleh Menteri, 12 (2)

Masanya hendak dicadangkan, 12 (2)

Meminta pemberian, sanggup atau perbelanjaan wang Kerajaan dan sebagainya, 26 (2)

Perbahasan berkenaan dengan pindaan, 33 (1)

Pindaan kepada pindaan, berkaitan, 30 (3); pindaan baharu, 33 (4) (d); masanya mencadangkan 33 (5) (a)

Yang ditarik balik boleh dicadangkan semula, 34 (1)

Usul Ahli-ahli Private

Susunannya dalam Aturan Urusan Mesyuarat, 15

Wakil Akhbar

Kebebasan hendak hadir dalam mesyuarat Majlis, 94

PARLIAMENT
of
MALAYSIA

STANDING ORDERS

of the

DEWAN RAKYAT

7th Edition
April, 1978

DICETAK OLEH
IBRAHIM BIN JOHARI, P.I.S., KETUA PENGARAH PERCETAKAN
SEMANJUNG MALAYSIA, KUALA LUMPUR
1978

TABLE OF CONTENTS

PUBLIC BUSINESS

Standing Order	PAGE
1. Proceedings of First Meetings of the House after a General Election	1
2. Seating of Members	1
3. Election of a Yang di-Pertua	1
4. Procedure for election of Yang di-Pertua	1
5. The Oath	2
6. Election of Timbalan Yang di-Pertua	3
7. Tuan Yang di-Pertua	3
8. Official Language	3
9. Duties of the Setiausaha	4
10. Official Reports	4
11. Sessions and Meetings	4
12. Sittings	5
13. Quorum	5
14. Order of Business	5
15. Arrangement of Public Business	6
16. Adjournment of the House	6
17. Adjournment Motion—End of Sitting	7
18. Adjournment—Definite Matter of Urgent Public Importance	7
19. Petitions	8
20. Papers	9
21. Questions	9
22. Notice of Questions	9
23. Contents of Questions	9
24. Manner of asking and answering questions	11
25. Personal Explanation	11
26. Notices of Motions	11
27. Manner of giving Notices	12
28. Alteration of terms of Motion	13
29. Notices withdrawn	13
30. Amendments to Motions	13
31. Seconding of Motions and Amendments	14
32. Amendments to Motions to be put in writing	14
33. Manner of debating Motions and Amendments thereto	14
34. Withdrawal of Motions and Amendments	15

RULES OF DEBATE

Standing Order	PAGE
35. Time and Manner of Speaking	15
36. Contents of Speeches	16
37. Interruptions	17
38. Scope of Debate	17
39. Anticipation ...	17
40. Closure of Debate ...	18
41. Behaviour of Members not speaking	18
42. Chair to be heard in silence	18
43. Decision of Chair Final	18
44. Order in the House ...	18
45. Decision of Questions	20
46. Collection of Voices	20
47. Divisions	20
48. Procedure as to Bills	21
49. Private Members' Bills	21
50. Private and Hybrid Bills	21
51. Form of Bills	22
52. Parties Affected	23
53. Second Reading	23
54. Committal of Bills ...	23
55. Functions of Committees on Bills ...	23
56. Committee of the whole House ...	24
57. Procedure in Committee of the whole House on a Bill ..	24
58. Procedure in Select Committee on a Bill ...	25
59. Recommittal of Bills reported from Committee of the whole House ...	25
60. Proceedings on Bills reported from Select Committees ..	26
61. Third Reading	26
62. Withdrawal and postponement of Bills ...	26
63. Bills containing substantially the same provisions	26
63A. Lapsing of Bills ...	27
64. Waiver of printing of Bills	27
65. Annual Estimates ...	27
65A. Annual Development Estimates ...	27
66. Committee of Supply ...	27

67.	Supplementary Supply Bill and Supplementary Development Estimates	29
67A.	Parliamentary Secretary can represent minister ...	31
68.	Contingencies Fund	31
68A.	Expenditure on Account	31
69.	Sending of Money Bills to Senate	32
70.	Messages to the Senate	32
71.	Messages from the Senate	32
72.	First Reading of Bills brought from the Senate	32
73.	Consideration of Senate's Amendment to Bills, etc.	32
74.	Procedure on consideration of Senate's amendments to Bills, Amendments, etc.	33
75.	Procedure on subsequent stages of Bills	33

SELECT COMMITTEES

76.	Committee of Selection	34
77.	Public Accounts Committee	34
78.	Standing Orders Committee	35
79.	House Committee	35
80.	Committee of Privileges	35
81.	Special Select Committees	35
82.	Constitution of Select Committees	36
83.	Procedure in Select Committees	36
84.	Divisions in Select Committees	37
85.	Premature publication of evidence	38
86.	Reports from Select Committees	38
87.	Joint Deliberations of Select Committees with Select Committees of the Senate	39
88.	Procedure and Reports of Joint Select Committees	39
89.	Bills and Amendments involving taxation, expenditure, etc.	39
90.	Suspension of Standing Orders	40
91.	Absence of Members	40
92.	Employment of Members in Professional Capacity	40
93.	Strangers	40
94.	Press	41
95.	Enacting formula of Bills	41
96.	Publication of Bills	41
97.	Expenses of Witnesses	41
98.	Interpretation	41
99.	Rulings of Tuan Yang di-Pertua	42
100.	Residuary powers	42

THE PRAYER

Almighty God, who in Thy Wisdom and Goodness hast appointed the Offices of Rulers and Parliaments for the welfare of society and the just government of men:

We beseech Thee to behold with Thy abundant favour us Thy servants whom Thou hast been pleased to call to the performance of important trusts in these lands:

Let Thy blessing descend upon us here assembled, and grant that we may treat and consider all matters that shall come under our deliberation in so just and faithful a manner as to promote Thy Honour and Glory and to advance the peace, prosperity and welfare of Malaysia and its inhabitants:

Amen.

TRANSLATION

STANDING ORDERS

**of the
DEWAN RAKYAT
of
MALAYSIA**

PUBLIC BUSINESS

1. On the first day of the meeting of the House after a general election, members having assembled at the time and place duly appointed and being seated in accordance with the provisions of Standing Order 2, the Setiausaha shall read the Proclamation of His Majesty by which the meeting was summoned, and thereafter the Order of Business on such day shall be—

*Proceedings
of First
Meetings of
the House
after a
General
Election.*

- (a) the election of Tuan Yang di-Pertua;
- (b) the taking and subscribing by Tuan Yang di-Pertua of the Oath in the form set out in the Sixth Schedule to the Constitution;
- (c) the taking and subscribing by all members present of the Oath in the form set out in the Sixth Schedule to the Constitution,

and on the conclusion of such business the House shall stand adjourned to the date and time fixed by His Majesty for the declaration of the causes of summoning a Parliament.

2. (1) On the first day of the meeting of the House after a general election and thereafter until a seat has been allotted to each member, members shall be seated in accordance with such arrangements as the Setiausaha may determine.

*Seating of
Members.*

(2) As soon as he thinks fit after his election Tuan Yang di-Pertua may allot a seat to every member and may vary such allotment from time to time, as he may think fit.

(3) Seats shall be allotted at the discretion of Tuan Yang di-Pertua, whose decision thereon shall be final.

3. Whenever there is a vacancy in the office of Yang di-Pertua whether as the result of a dissolution of Parliament or otherwise the House shall, as soon as a quorum is present, proceed to elect a Yang di-Pertua.

*Election of
a Yang
di-Pertua.*

4. The procedure for the election of a Yang di-Pertua shall be as follows:

*Procedure
for election
of Yang
di-Pertua.*

(1) Every member who wishes to propose a person who is either a member of the House or is qualified for election as such for election as Yang di-Pertua shall ascertain previously that that member is willing to serve if elected, and shall notify the Setiausaha of his proposal in writing at least fourteen days before the meeting.

(2) A member addressing himself to the Setiausaha, shall propose some other member or person then present to the House for its Yang di-Pertua, and move "*That.....(naming the member) do take the Chair of this House as Yang di-Pertua*". The proposal shall be seconded, but no debate shall be allowed.

(3) If only one member or person be so proposed and seconded as Yang di-Pertua, he shall be declared by the Setiausaha without question put, to have been elected. If more than one member or person be so proposed and seconded the House shall proceed to elect a Yang di-Pertua by ballot.

(4) For the purpose of a ballot the Setiausaha shall give to each member present a ballot paper on which the member may write the name of the member or person for whom he wishes to vote. Ballot papers shall be folded so that the name written thereon shall not be seen, and shall be signed by the member voting.

(5) Ballot papers shall be collected by the Setiausaha, or by some officer of the House deputed by him, and shall be counted by the Setiausaha, at the Table of the House. The result of the ballot shall be declared by the Setiausaha.

(6) (a) Where more than two candidates have been proposed and at the first ballot no candidate obtains more votes than the aggregate votes obtained by the other candidates, the candidate who has obtained the smallest number of votes shall be excluded from the election and balloting shall proceed, the candidate obtaining the smallest number of votes at each ballot being excluded until one candidate obtains more votes than the remaining candidate or the aggregate votes of the remaining candidates as the case may be.

(b) Where at any ballot among three or more candidates two or more obtain an equal number of votes and one of them has to be excluded from the election under clause (a) above, the determination, as between the candidates whose votes are equal, of the candidate to be excluded, shall be by lot which shall be drawn in such manner as the Setiausaha shall decide.

(c) Where at any ballot between two candidates the votes are equal, another ballot shall be held; and if at such subsequent ballot the votes are equal, the determination shall be by lot which shall be drawn in such manner as the Setiausaha shall decide.

(7) As the ballot papers are counted they shall be placed in a box and, when a member or person has been declared elected as Yang di-Pertua, the box shall be sealed in the presence of the House and kept in the custody of the Setiausaha for one calendar month and then, subject to any direction he may receive from the House, the Setiausaha shall burn the ballot papers and certify to the House that this has been done.

The Oath.

5. (1) The oath to be taken in the form set out in the Sixth Schedule to the Constitution shall be administered by the Setiausaha, and every member taking the Oath shall sign the book to be kept for that purpose by the Setiausaha at the Table.

(2) Subject to the provisions of paragraph (3), on any day on which the House sits a member who has not previously taken the Oath may present himself at the

Table at the time appointed under Standing Order 14, and thereupon the said Oath shall be administered to him and he shall sign the book.

(3) A member may at any time when the House stands adjourned, take and subscribe the said Oath before Tuan Yang di-Pertua; and in any such case Tuan Yang di-Pertua shall report to the House at its next sitting that the member has so taken and subscribed the said Oath before him.

(4) In conformity with clause (4) of Article 160 of the Constitution, a member shall be permitted, if he so desires, to comply with the requirement of taking and subscribing the Oath by making and subscribing an affirmation.

6. (1) At the first convenient sitting of a newly-elected House, or at the commencement of Public Business at the first meeting of the House after a vacancy in the office of Timbalan Yang di-Pertua has occurred, the House shall proceed to the election of a Timbalan Yang di-Pertua. Election of
Timbalan
Yang
di-Pertua

(2) The procedure for the election of a Timbalan Yang di-Pertua shall be, as nearly as may be, the same as that for the election of a Yang di-Pertua, save that the election shall be conducted by Tuan Yang di-Pertua.

7. (1) Tuan Yang di-Pertua shall preside at sittings of the House and in his absence, the Timbalan Yang di-Pertua shall preside, or if no Timbalan Yang di-Pertua has been elected or the post of Timbalan Yang di-Pertua is vacant for any other cause, then the House, upon being informed thereof by the Setiausaha at the Table, may upon the motion of a Minister call upon any member present to preside. The motion shall be seconded and the question thereon shall be put by the Setiausaha but no debate shall be allowed. Tuan Yang
di-Pertua

(2) When Tuan Yang di-Pertua's absence is announced by the Setiausaha at the Table, the member presiding under the provisions of paragraph (1) shall be invested with all the powers of Tuan Yang di-Pertua, until Tuan Yang di-Pertua or the Timbalan Yang di-Pertua be available.

(3) Tuan Yang di-Pertua may at any time during a sitting ask a member to take the Chair temporarily, without formal communication to the House, and such member shall be invested with all the powers of Tuan Yang di-Pertua, until Tuan Yang di-Pertua returns.

(4) Whenever the House resolves itself into a Committee of the whole House, including the Committee of Supply, Tuan Yang di-Pertua or other member presiding at the House under the provisions of paragraph (1) or (3) shall take the Chair as Chairman of the Committee of the whole House.

(5) In these Orders, except where it is expressly provided otherwise, the expression "Tuan Yang di-Pertua" includes any person presiding under the provisions of paragraphs (1) to (3), and the expression "the Chair", unless the context indicates otherwise, refers to any person presiding or taking the Chair under the provisions of paragraphs (1) to (4).

8. The official language of the House shall be Bahasa Malaysia, but Tuan Yang di-Pertua may permit the use of the English Language. Official
Language.

9. (1) At least 28 days before the commencement of each Session, the Setiausaha shall notify members in writing of the dates of meeting of the House in that Session:

Provided that in an emergency such notice may be dispensed with, and in that event the longest notice possible shall be given.

(2) The Setiausaha shall make available to each member as early as possible before each meeting a copy of the Order Paper in respect of that Meeting.

(3) The Setiausaha shall keep the Minutes of the Proceedings of the House, and of Committees of the whole House; and shall circulate a copy of such Minutes, to be known as the Votes and Proceedings, on the day following each sitting of the House, or as soon thereafter as practicable.

(4) The Votes and Proceedings shall record the names of members attending and all decisions of the House and, in the case of divisions of the House or Committee of the whole House, shall include the numbers voting for and against the question, the names of members so voting and the numbers and names of the members present who declined to vote. The Votes and Proceedings shall be signed by Tuan Yang di-Pertua, and errors in the Votes and Proceedings may be corrected by him.

(5) The Setiausaha shall prepare from day to day and keep on the Table of the House or in the office of the Setiausaha an Order Book showing all business appointed for any future day, and any notices of Questions or Motions which have been set down for a future day, whether for a day named or not. The Order Book shall be open to the inspection of members at all reasonable hours.

(6) The Setiausaha shall be responsible for the custody of the Votes and Proceedings, records, Bills and other documents laid before the House, which shall be open to inspection by members of the House and other persons under such arrangements as may be sanctioned by Tuan Yang di-Pertua.

10. (1) An official report of all speeches made in the House and in Committee of the whole House shall be prepared under the supervision of the Setiausaha.

(2) The report shall be published in such form as Tuan Yang di-Pertua may direct, and a copy thereof shall be sent to each member as soon as practicable after the conclusion of each meeting.

(3) A copy of the record of a member's speech shall be sent to him before it is published. If the member does not return the copy to the Setiausaha within seven days from the date upon which it was despatched, the speech shall be published without correction.

(4) If a member disputes the correctness of the record of any speech or seeks to make any material change in the record, Tuan Yang di-Pertua shall rule thereon and shall direct publication of the speech in accordance with his ruling which shall be communicated to the member concerned and shall be final.

11. (1) The first sitting of the House in each Session shall be held in such place on such day and at such hour as His Majesty the Yang di-Pertuan Agong may by Proclamation appoint.

(2) Subject to the provisions of paragraph (1), the Leader or Deputy Leader of the House shall determine at least 28 days before the commencement of each Session, the dates on which the House shall meet in that Session:

Provided that the Leader or Deputy Leader of the House may vary from time to time the dates so fixed.

(3) If, during an adjournment of the House, it is represented to Tuan Yang di-Pertua by the Prime Minister that the public interest requires that the House should meet at an earlier date than that to which the House was adjourned, Tuan Yang di-Pertua shall give notice thereof forthwith and the House shall meet at the time stated in such notice. The business set down for that day shall be appointed by the Prime Minister and notice thereof shall be circulated not later than the time of meeting.

12. (1) Each sitting of the House shall begin at 2.30 p.m. and continue until 6.30 p.m. or the earlier completion or deferment of business on the Order Paper: Sittings.

Provided that a Minister may without notice move at any time a motion to be decided without amendment or debate to vary the time of sitting of the House.

(2) Subject to the foregoing provisions, Tuan Yang di-Pertua may at any time suspend the sitting for a stated time.

13. (1) The quorum of the House and of a Committee of the whole House shall consist of twenty-six members excluding the Chair. Quorum.

(2) If any member draws the attention of the Chair to the fact that a quorum is not present, members shall be summoned as if for a division.

(3) When the summons to members has been made in the House Tuan Yang di-Pertua shall, after the expiration of two minutes, count the House. If a quorum is not then present, he shall adjourn the House without question put until the next sitting day.

(4) When the summons to members has been made in Committee of the whole House, the Chairman shall, after the expiration of two minutes, count the Committee. If a quorum is not then present, he shall leave the Chair, the House shall be resumed and Tuan Yang di-Pertua shall count the House. If a quorum is then present, the House shall again resolve itself into Committee; but if a quorum is not present, Tuan Yang di-Pertua shall adjourn the House without question put until the next sitting day.

(5) If, from the number of members taking part in a division, including those members who decline to vote, it appears to the Chair that a quorum is not present, the division shall be invalid, the business then under consideration shall stand over until the next sitting and the next business shall be entered upon.

14. (1) Unless the House otherwise directs, the business of each sitting shall be transacted in the following order: Order of Business.

(a) Formal entry of Tuan Yang di-Pertua.

(b) Prayers.

(c) Taking of Oath by any new member.

- (d) Messages from His Majesty.
- (e) Announcements by Tuan Yang di-Pertua.
- (f) Petitions.
- (g) Questions to Ministers for oral answers.
- (h) Requests for leave to move the Adjournment of the House on matters of urgent public importance.
- (i) Statements by Ministers.
- (j) Tributes.
- (k) Obituary speeches.
- (l) Personal explanations.
- (m) Presentation of Government Bills (First Reading).
- (n) Motions relating to the Order of Business (to be moved by a Minister).
- ~~(o) Motions for the introduction of non-Government Bills.~~
- ~~(p) Public Business.~~
- (q) Other items of business in the order they appear on the Order Paper for the day.

(2) The House may, at any time, upon a motion (to be moved by a Minister) to be decided without amendment or debate which may be made without notice and shall take precedence over all other business, decide to proceed to any particular business out of the regular order.

**Arrangement
of Public
Business**

15. (1) On every sitting day Government business shall have precedence over Private Members' business.

(2) Government business shall be set down in such order as the Government think fit and communicate to the Setiausaha.

(3) Private Members' notices of motions shall have precedence over Private Members' Bills and shall be set down in the order in which notice of each motion appeared in the Order Book.

(4) Private Members' Bills shall be taken in the order in which they stand in the Order Book.

(5) A Private Member's motion which has been moved but not disposed of at a meeting of the House shall, upon due notice given by the mover for continuance thereof at a subsequent meeting, take precedence at such subsequent meeting over other Private Member's motions.

**Adjournment
of the House**

16. (1) Except under the provisions of Standing Order 18 no motion for the adjournment of the House may be moved until 6.30 p.m. or the earlier completion or deferment of all business included in the Order of Business for the sitting, and no such motion may then be moved except under the provisions of this Order and of Standing Order 17.

(2) At 6.30 p.m. Tuan Yang di-Pertua or, if the House is in Committee, the Chairman, shall interrupt any proceedings still in progress.

(3) Upon the conclusion of proceedings under the provisions of paragraph (2), or upon the earlier completion of or deferment of all business included in the Order of Business for the sitting, Tuan Yang di-Pertua shall either adjourn the House or at any sitting at which notice has been given of a motion for the adjournment of the House under the provisions of Standing Order 17 call upon a member of the Government to move "*That this House do now adjourn*".

17. (1) Upon a motion "*That this House do now adjourn*" moved under the provisions of paragraph (3) of Standing Order 16, any member (other than a member of the Government) who has obtained the right to do so, may address the House upon any matter of administration for which the Government is responsible and the member of the Government with whom responsibility for the matter raised rests may reply but no such address may be made during the first meeting of the Session or during the meeting at which the Supply Bill is considered.

Adjournment
Motion—End
of Sitting.

(2) Any member who wishes to raise a matter under the provisions of paragraph (1) shall give notice of the matter in writing to Tuan Yang di-Pertua not less than seven days before the sitting at which he wishes to do so. Subject to the giving of such notice Tuan Yang di-Pertua shall allot the right so to raise a matter to not more than two members on each sitting day, if necessary by ballot, and in making such allotment shall give preference to any member or members who have not previously so raised a matter during the present session.

(3) In any address upon any motion "*That this House do now adjourn*", the time allowed to each member addressing the House and to each member of the Government replying shall be 7½ minutes, unless Tuan Yang di-Pertua decides otherwise in any particular case.

(4) Upon the conclusion of such proceedings, Tuan Yang di-Pertua shall put the question "*That this House do now adjourn*":

Provided that, if that question has not been previously decided, at 7 p.m. Tuan Yang di-Pertua shall adjourn the House without question put.

18. (1) Any member other than a member of the Government may at the time appointed under Standing Order 14 rise in his place and ask leave to move the adjournment of the House for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance.

Adjourn-
ment—
Definite
Matter of
Urgent Public
Importance.

(2) A member who wishes so to ask leave to move the adjournment of the House shall at least four hours before the commencement of the sitting hand to Tuan Yang di-Pertua a written notification of the matter which he wishes to discuss. Tuan Yang di-Pertua shall refuse to allow the claim unless he is satisfied that the matter is definite, urgent and of public importance.

(3) If Tuan Yang di-Pertua is so satisfied and either

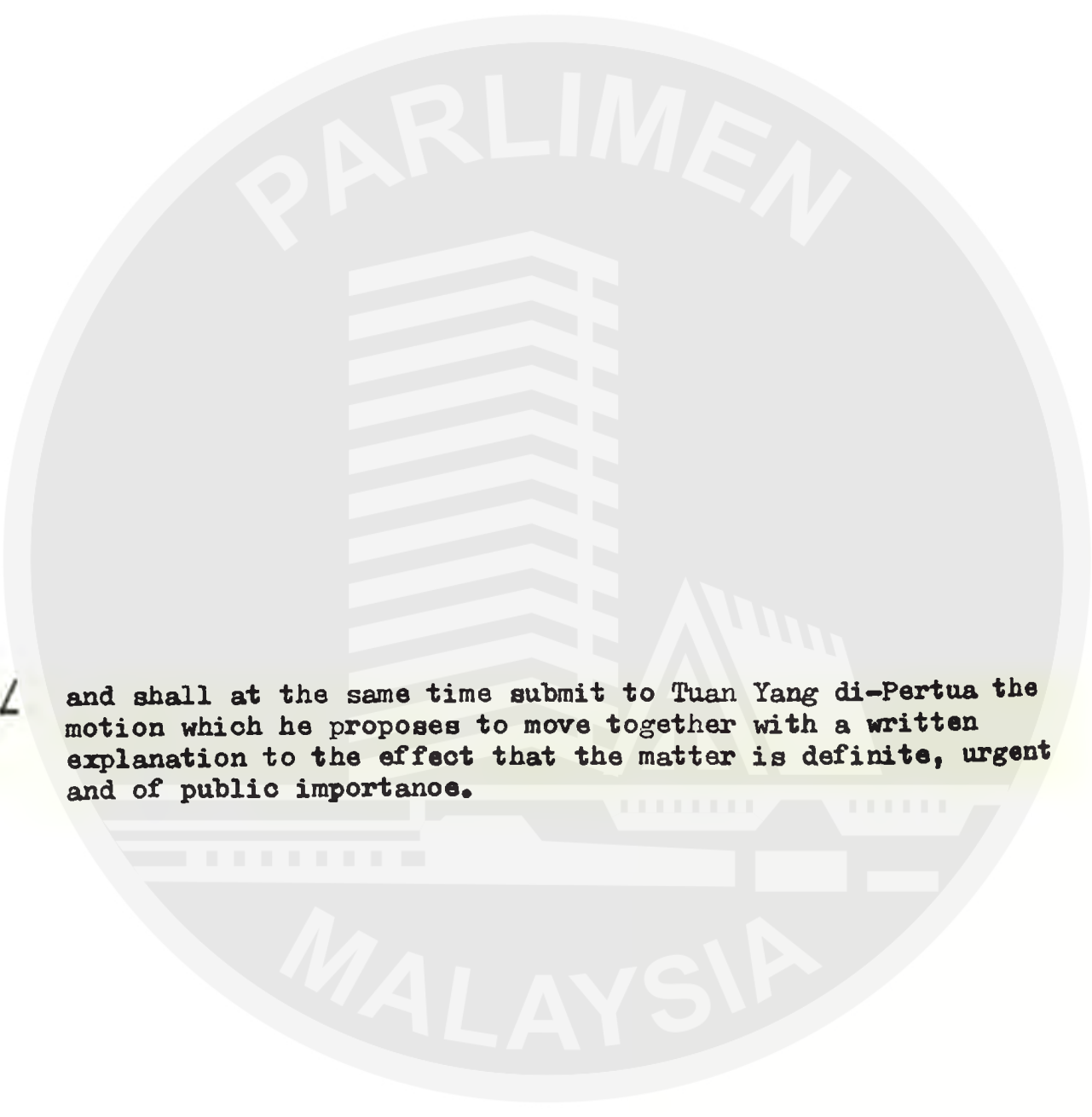
(a) leave of the House is given, no member objecting; or

(b) if it is not so given, at least fifteen members rise in their places to support the request,

the motion shall stand over until 5.30 p.m. on the same day; and at that hour any proceeding on which the House is engaged shall be postponed until 6.30 p.m. or until the motion for the adjournment is disposed of, whichever is the earlier. At

- (o) Public business.
- (p) Motions for the introduction of non-Government Bills.

A large, light gray watermark of the Malaysian Parliament emblem is centered on the page. The emblem is circular, with the word "PARLIMEN" at the top and "MALAYSIA" at the bottom. In the center is a stylized illustration of the Parliament Building, featuring a tall, tiered structure and a lower wing with a triangular roof. The text of the paragraph is overlaid on the lower portion of this watermark.

7 and shall at the same time submit to Tuan Yang di-Pertua the motion which he proposes to move together with a written explanation to the effect that the matter is definite, urgent and of public importance.

the moment of interruption the motion for the adjournment, if not previously disposed of, shall lapse and the proceedings which have been postponed shall be resumed and dealt with in accordance with paragraph (4).

(4) Any proceedings which have been postponed under this Order may be continued after 6.30 p.m. for a period of time equal to the duration of the proceedings on the motion made under this Order; and when all proceedings under that paragraph have been concluded, the House shall stand adjourned without question put.

(5) Not more than one motion for the adjournment of the House under this Order may be made at one sitting.

(6)

Petitions.

19. (1) (a) Every application to the House shall be in the form of a petition, and every petition shall be presented by a member, who shall be responsible for the petition being in respectful language.

(b) A petition seeking a grant, charge or expenditure of public money or the release of a debt due to the Government or the remission of duties payable by any person or compensation for loss out of the public revenues or for the revocation, alteration or repeal of any rate, tax or duty shall not be received by the House unless the recommendation of the Government thereto is signified by the Minister charged with responsibility for finance.

(2) (a) If signatures are affixed to more than one sheet, the prayer of the petition shall be repeated at the head of each sheet. A person unable to write may affix his mark in the presence of two witnesses.

(b) No reference shall be made in a petition to any debate in the House or in the Senate nor to any intended motion unless a notice of such motion stands in the Order Book.

(c) It shall not be competent for a member to present a petition from himself or to which he is a signatory but the petition may be presented by some other member.

(d) Every petition shall, before it is presented, be signed at the beginning thereof by the member in charge of it and deposited at least one clear day with the Setia-usaha who, after examining the same, shall submit it to Tuan Yang di-Pertua for approval, and no petition shall be presented until it has been endorsed "*Passed by Tuan Yang di-Pertua*".

(e) Every member before presenting a petition shall ascertain and write at the head of it the number of signatures to it, and shall satisfy himself that it does not contain language disrespectful to the House or to the Senate.

(3) A member presenting a petition to the House may state concisely the purpose of the petition.

(4) (a) It shall be competent for any member to move that such petition be read. In making such motion he shall state concisely his reasons for wishing to have it read.

(b) No debate shall be permitted on such motion, nor shall any other member speak upon or in relation to such petition, except to second the motion formally.

(c) Such motion being seconded, the question shall be put whether the petition shall be read.

20. (1) Papers shall be presented only by Tuan Yang di-Pertua, a Minister or the chairman of a Committee, and shall be sent to the Setiausaha. Papers.

(2) Every paper a copy of which is so received by the Setiausaha shall be deemed to have been presented to the House and ordered to lie upon the Table.

(3) The presentation of all papers shall be entered in the Votes and Proceedings of the day on which they are presented or, if the House is not then sitting, of the next sitting day following its presentation.

21. (1) Questions may be put to Ministers relating to: Questions.

(a) affairs within their official functions; or

(b) a Bill, motion or other public matter connected with the business of the House for which such Minister is responsible.

(2) Questions may also be put to members other than Ministers, relating to a Bill, motion or other public matter connected with the business of the House for which such members are responsible.

(3) The proper object of a question is to obtain information on a matter of fact within the special cognisance of the member to whom it is addressed.

22. (1) A question shall not be asked without notice, unless Tuan Yang di-Pertua is of opinion that it is of an urgent character and relates either to a matter of public importance or to the arrangement of public business, and the member has obtained the permission of Tuan Yang di-Pertua to ask it. Notice of Questions.

(2) Notice of every question shall be given to the Setiausaha during the usual office hours by a member in writing not later than 14 working days before the commencement of the meeting.

(3) If a member requires an oral answer to his question he shall mark his notice "Oral Reply". Not more than three questions shall be marked by a Member for "Oral Reply" on the same day. Tuan Yang di-Pertua may in his discretion direct that any question marked for an "Oral Reply" shall be given a written answer.

(4) A member may not ask more than 20 questions for Oral Reply and more than 5 questions for Written Reply in any-one meeting of the House.

23. (1) Every question shall conform to the following rules: Contents of Questions.

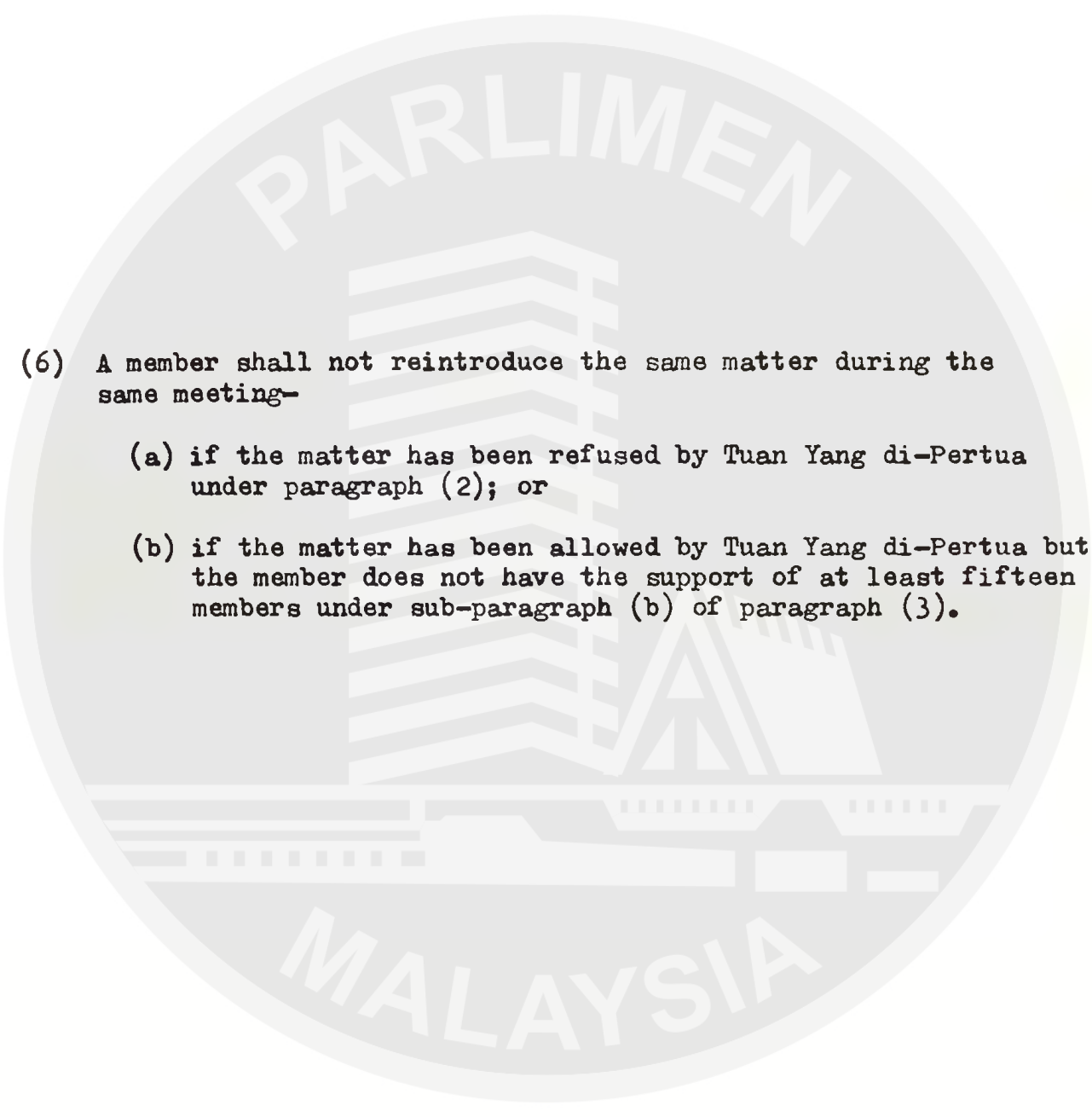
(a) a question shall not include the names of persons or statements not strictly necessary to render the question intelligible;

(b) if a question contains a statement, the member who asks the question must make himself responsible for the accuracy of the statement;

(c) a question shall not contain any argument, inference, opinion, imputation, epithet or misleading, ironical or offensive expression;

(d) a question shall not refer to debates or answers to questions in the current session;

(e) a question shall not refer to proceedings in a Committee which have not been reported to the House;

-
- The background of the page features a large, light gray watermark of the official seal of the Malaysian Parliament. The seal is circular and contains the word "PARLIMEN" at the top and "MALAYSIA" at the bottom. In the center is a stylized illustration of the Dewan Rakyat (House of Representatives) building, which is a traditional Malay structure with multiple tiers and a central tower.
- (6) A member shall not reintroduce the same matter during the same meeting-
- (a) if the matter has been refused by Tuan Yang di-Pertua under paragraph (2); or
  - (b) if the matter has been allowed by Tuan Yang di-Pertua but the member does not have the support of at least fifteen members under sub-paragraph (b) of paragraph (3).

nor shall a question be frivolous or be asked seeking information on trivial matters;

- (f) a question shall not seek information about any matter which is of its nature secret;
- (g) a question shall not be so drafted as to be likely to prejudice a case under trial, or be asked on any matter which is *sub judice*;
- (h) a question shall not be asked for the purpose of obtaining an expression of opinion, the solution of an abstract legal case or the answer to a hypothetical proposition;
- (i) a question shall not be asked as to whether statements in the press or of private individuals or financial bodies are accurate;
- (j) a question shall not be asked as to the character or conduct of any person except in his official or public capacity;
- (k) a question shall not contain any discourteous reference to a friendly foreign country;
- (l) a question shall not seek information about the internal affairs of a foreign country;
- (m) a question reflecting on the character or conduct of any person whose conduct can only be challenged on a substantive motion shall not be asked;
- (n) a question shall not be asked seeking information set forth in accessible documents or ordinary works of reference;
- (o) a question making or implying a charge of a personal character shall be disallowed;
- (p) a question fully answered shall not be asked again during the same session.
- (q) a question shall not be asked in regard to any matter within the provisions of Standing Order 36 (8).

(2) If Tuan Yang di-Pertua is of opinion that any question of which a member has given notice to the Setiausaha or which a member has sought leave to ask without notice is an abuse of the right of questioning, or calculated to obstruct or affect prejudicially the procedure of the House, or to promote feelings of ill-will or hostility between different communities in the Federation, or infringes any of the provisions of the Constitution or the Sedition Act, 1948 or of this Order he may direct:

- (a) that it be printed or asked with such alterations as he may direct; or
- (b) that the member concerned be informed that the question is disallowed.

(3) Disallowance of a question by Tuan Yang di-Pertua, with the reason therefor, shall be communicated in writing to the member concerned by the Setiausaha.

(4) Notwithstanding anything hereinbefore, a Minister to whom a question is addressed may, with the approval of Tuan Yang di-Pertua, refuse to answer such question on the ground of public interest, and such refusal cannot be debated or questioned.

(5) The Setiausaha is empowered to edit questions submitted.

24. (1) If an oral answer to a question is required and no written answer thereto has been directed by Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua, when the question is reached on the Order Paper, shall call upon the member in whose name the question stands. The member so called shall then rise in his place and ask the question by reference to its number on the Order Paper, and any Minister may reply.

Manner of asking and answering questions.

(2) If a member asking a question for an oral reply fails to rise and ask his question, then any other member may make the question his own and may rise in his place and ask the question in the manner prescribed above; but if no other member so rises, the Minister to whom the question is addressed shall send copies of the answer to the Setiausaha, who shall cause that answer to be printed in the Official Report:

Provided that at any time before Tuan Yang di-Pertua has called upon the member who asked the question standing in his name that member may signify his desire to postpone the question to a later sitting or may withdraw it.

(3) Tuan Yang di-Pertua may allow supplementary questions to be put for the purpose of elucidating any matter of fact regarding which an oral answer has been given, but he may refuse any such question which in his opinion introduces matter not related to the original question or which infringes any of the provisions of Standing Order 23.

(4) A question shall not be made the pretext for a debate.

(5) No questions, other than any supplementary questions arising out of a question already asked which Tuan Yang di-Pertua may permit, shall be taken one hour after the beginning of Question Time.

(6) If an oral answer to a question is not required, or if a written answer is directed under paragraph (3) of Standing Order 22, the Minister to whom it is addressed shall send copies of the answer to the Setiausaha, who shall cause such answer to be included in the Official Report.

25. With the leave of Tuan Yang di-Pertua, a member may make a personal explanation at the time appointed under Standing Order 14 although there is no question before the House; but no controversial matter may be brought forward nor may debate arise upon the explanation. The terms of the proposed statement shall be submitted at least two hours before the commencement of the sitting in full to Tuan Yang di-Pertua when his leave to make it is sought.

Personal explanation.

26. (1) Unless Standing Orders otherwise provide, notice shall be given of any motion which it is proposed to move with the exception of the following:

Notices of Motions.

- (a) a motion by way of amendment to a question already proposed from the Chair;
- (b) a motion in Committee of the whole House;
- (c) a motion for the adjournment of the House or of any debate;
- (d) a motion to proceed to any particular business out of the regular order;
- (e) a motion of a Minister under the provisions of paragraph (1) of Standing Order 7;

- (f) a motion that the proceedings on any specified business be exempted from the provisions of Standing Order 12;
  - (ff) a motion under paragraph (2) of Standing Order 12 adjourning the House to a later day;
  - (g) a motion for the appointment of a Select Committee under paragraph (4) of Standing Order 19;
  - (h) a motion for the suspension of a member;
  - (i) a motion to disallow a member's vote under the provisions of paragraph (5) of Standing Order 47;
  - (j) a motion to refer a Bill to a Select Committee under Standing Order 54;
  - (k) a motion for the recommittal of a Bill reported from a Committee of the whole House;
  - (l) a motion for the withdrawal of a Bill under Standing Order 62;
  - (m) a motion to suspend any Standing Order moved under Standing Order 90 when the consent of Tuan Yang di-Pertua has been expressed;
  - (n) a motion for the withdrawal of Strangers;
  - (o) a motion for the closure of a debate under Standing Order 40;
  - (p) a motion relating to a matter of privilege;
  - (q) a motion that a petition be read, printed or referred to a Select Committee.
  - (r) a motion that the report of a Select Committee be referred to a Committee of the whole House;
  - (s) a motion for a resolution extending the period for the confirmation of orders under sub-section (1) of section 10 of the Customs Ordinance, 1952.
- (2) A motion—
- (a) seeking a grant, charge or expenditure of public money, or
  - (b) seeking the release of a debt due to the Government, or
  - (c) seeking the remission of duties payable by any person, or
  - (d) seeking compensation for loss out of the public revenues, or
  - (e) for the revocation, alteration or repeal of any rate, tax or duty

shall not be proceeded with unless the recommendation of the Government thereto is signified by the Minister charged with responsibility for finance.

(3) A motion which, directly or indirectly, involves any such grant, charge, expenditure, release, remission or compensation as is mentioned in sub-paragraphs (a) to (d) of paragraph (2) shall be treated as seeking the grant, charge, expenditure, release, remission or compensation unless the said Minister signifies that it does not go beyond what is incidental only and not of a substantial nature having regard to the purposes of the motion.

**Manner of
giving Notices**

27. (1) Where under any Standing Order (or the practice of the House) notice is required such notice shall be sent to the Setiausaha in writing during the usual office hours.

(2) Every such notice shall be signed.

(3) Except as provided in Standing Order 43 and in paragraph (5) of Standing Order 86, not less than fourteen days' notice of any motion shall be given unless it is in the name of a Minister, in which case seven days' notice or, if Tuan Yang di-Pertua is satisfied upon representation to him by a Minister that the public interest requires that a motion should be debated as soon as possible, one day's notice shall be sufficient.

(4) All notices shall if possible be printed, cyclostyled or typewritten and sent to members not later than the day before the sitting for which they have been put down.

(5) If Tuan Yang di-Pertua is of opinion that any notice received by the Setiausaha infringes any of the provisions of these Orders or is otherwise out of order, he may direct—

- (a) that it be printed with such alterations as he may direct; or
- (b) that it be returned to the member who signed it, as being in his opinion out of order.

(6) Subject to the provisions of paragraph (5), motions or amendments sent to the Setiausaha shall be printed and circulated by him and in the case of amendments to Bills shall be arranged so far as may be in the order in which they will be proposed.

28. If a member desires to alter the terms of a motion standing in his name, he may do so by giving to the Setiausaha an amended notice of motion, provided that such alteration does not, in the opinion of Tuan Yang di-Pertua, materially alter any principle embodied in the original motion or the scope thereof. The amended notice shall run from the time at which the original notice was given.

Alteration
of terms of
Motion.

29. (1) A member may, by notice in writing to the Setiausaha, withdraw any notice of motion previously given by him.

Notice
withdrawn.

(2) When any notice of motion has been so withdrawn after the motion to which it refers has appeared on the Order of Business, such motion shall not be proposed but shall remain on the Order of Business and at the proper time Tuan Yang di-Pertua or the presiding member shall announce that the motion is to be considered as withdrawn, and a note to that effect shall be entered on the Votes and Proceedings.

30. (1) When any motion is under consideration in the House or in a committee thereof, an amendment may be proposed to the motion if it is relevant thereto.

Amendments
to Motions.

(2) An amendment may be proposed to any such amendment if it is relevant thereto.

(3) An amendment must not raise any question which, by the rules of the House, can only be raised by a substantive motion after notice.

(4) A question, when proposed from the Chair, may be amended in all or any of the following methods—

- (a) by leaving out certain words in order to insert other words;
- (b) by leaving out certain words;
- (c) by inserting or adding other words.

Seconding of
Motions and
Amendments.

31. (1) In the House the question upon a motion or amendment shall not be proposed by Tuan Yang di-Pertua unless such motion or amendment has been seconded.

(2) In Committee a seconder shall not be required.

Amendments
to Motions
to be put in
writing.

32. Any amendment to a motion upon which the question has been proposed in the House or in Committee of the whole House shall be put into writing by the mover and delivered to the Setiausaha unless the Chair dispenses with the requirement that it be put in writing.

Manner of
debating
Motions and
Amendments
thereto.

33. (1) When a motion has been moved and if necessary seconded, the Chair shall propose the question thereon to the House or the Committee in the same terms as the motion; debate may then take place upon that question and may, subject to the provisions of these Standing Orders, continue so long as any member wishes to speak who is entitled to do so.

(2) When no more members wish to speak, the Chair shall put the question to the House or Committee, which shall express its decision in accordance with the provisions of Standing Order 45.

(3) Any amendment to the motion which a member wishes to propose in accordance with the provisions of Standing Order 30 may be moved and if necessary seconded at any time after the question upon the motion has been proposed by the Chair, and before it has been put by the Chair at the conclusion of the debate upon the motion. When every such amendment has been disposed of the Chair shall either again propose the question upon the motion or shall propose the question upon the motion as amended, as the case may require, and after any further debate which may arise thereon, shall put the question to the House or Committee for its decision.

(4) (a) Upon any amendment to leave out any of the words of the motion, the question to be proposed shall be *"That the words proposed to be left out be left out of the question"*.

(b) Upon any amendment to insert words in, or add words at the end of, a motion, the question to be proposed shall be *"That those words be there inserted"* or *"added"*, as the case may require.

(c) Upon any amendment to leave out words and insert or add other words instead, a question shall first be proposed *"That the words proposed to be left out be left out of the question"*, and if that question is agreed to, the question shall then be proposed *"That those words be there inserted"* or *"added"*, as the case may require. If the first question is disagreed to, no further amendment may be proposed to the words which the House or Committee have so decided shall not be left out.

(d) If the Chair, before putting a question to leave out certain words, is informed that a member wishes to move an amendment to leave out part only of these words, and if the Chair is of opinion that the proposed amendment of which he is so informed is substantially a new amendment, he shall, if possible, put the question to leave out only so much of the original amendment, as is unaffected by the second

amendment; but if that amendment is agreed to, the whole of the words proposed in the original amendment to be left out shall be deemed to have been ordered to be left out.

(e) When two or more amendments are proposed to be moved to the same motion, the Chair shall call upon the movers in the order in which their amendments relate to the text of the motion, or in cases of doubt in such order as he shall decide: provided that no amendment may be moved which relates to any words which the House or Committee has decided shall not be left out of the motion.

(5) (a) Any amendment to an amendment which a member wishes to propose may be moved and if necessary seconded at any time after the question upon the original amendment has been proposed, and before it has been put at the conclusion of the debate on the original amendment.

(b) The provisions of paragraph (4) shall apply to the discussion of amendments to amendments, with the substitution wherever appropriate of the words "original amendment" for the word "question".

(c) When every such amendment to an amendment has been disposed of, the Chair shall either again propose the question upon the original amendment, or shall propose the question upon the original amendment as amended, as the case may require.

34. (1) A motion or an amendment may be withdrawn at the request of the mover, before the question is fully put thereon. A motion or an amendment so withdrawn may be proposed again provided that in the case of a motion notice as required by these Orders is given.

Withdrawal
of Motions
and Amend-
ments.

(2) If the question has been proposed on an amendment to a motion or to another amendment, the original motion or amendment may not be withdrawn until the amendment thereto has been disposed of.

RULES OF DEBATE

35. (1) A member desiring to speak shall rise in his place and if called upon shall stand and address his observations to the Chair. No member shall speak unless called upon by the Chair.

Time and
Manner of
Speaking.

(2) If two or more members rise at the same time, the Chair shall call upon the member who first catches his eye.

(3) No member shall speak more than once to any question except—

(a) in Committee; or

(b) in explanation as prescribed in paragraph (4); or

(c) in the case of the mover of a substantive motion, only in reply:

Provided that any member may, without prejudice to his right to speak at a later period of the debate, second a motion or amendment by rising in his place and stating that it is his intention to second the motion or amendment.

(4) A member who has spoken to a question may again be heard to offer explanation of some material part of his speech which has been misunderstood; but he shall not introduce new matter.

(5) A member who has spoken may speak again when a new question has been proposed by Tuan Yang di-Pertua, such as a proposed amendment or a motion for the adjournment of the debate.

(6) A member shall not read his speech, but he may read extracts from books or papers in support of his argument, and may refresh his memory by reference to notes.

(7) A member shall not speak on any matter in which he has a direct personal pecuniary interest (other than the matter of remuneration under any provision of the Constitution) without disclosing the extent of that interest.

(8) The Speaker or Chairman may, if he thinks fit, prescribe the time limit for speeches.

Contents of
Speeches.

36. (1) A member shall confine his observations to the subject under discussion and may not introduce matter irrelevant thereto.

(2) Reference shall not be made to any matter which is *sub judice* in such a way as might in the opinion of the Chair prejudice the interests of parties thereto.

(3) It shall be out of order to attempt to reconsider any specific question upon which the House has come to a conclusion during the current session except upon a substantive motion for rescission.

(4) It shall be out of order to use offensive and insulting language about members of the House.

(5) No member shall refer to any other member by name.

(6) No member shall impute improper motives to any other member.

(7) The name of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong, or any of Their Highnesses the Rulers, or of either of Their Excellencies the Governors of Penang and Malacca and Sarawak and the Yang di-Pertua Negara of Sabah shall not be used to influence the House.

(8) The conduct or character of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong, of any of their Highnesses the Rulers or of Their Excellencies the Governors of Penang and Malacca and Sarawak and the Yang di-Pertua Negara of Sabah, of Judges or other persons engaged in the administration of justice, of members of the Armed Forces Council or of any Service Commission established under Part X of the Constitution, of members of the Election Commission, or of sovereigns of friendly states shall not be referred to except upon a substantive motion moved for that purpose.

(9) No reference shall be made in any debate to the conduct or character of any Member of Parliament or of any public servant, other than conduct in the capacity of Member of Parliament or public servant, as the case may be.

(10) It shall be out of order to use—

(a) treasonable words;

(b) seditious words;

(c) words which are likely to promote feelings of ill-will or hostility between different communities in the Federation or infringe any provision of the Constitution or the Sedition Act, 1948.

(11) If Tuan Yang di-Pertua is of the opinion that any motion or amendment or the continuance of the debate thereon is calculated to give rise to breaches of this Order he may disallow the motion or amendment or, as the case may be, may terminate the debate and direct that no further proceedings be taken on the motion or amendment.

37. No member shall interrupt another member except—

Interruptions.

(a) by rising to a point of order, when the member speaking shall resume his seat and the member interrupting shall simply direct attention to the point which he desires to bring to notice and submit it to the Chair for decision; or

(b) to elucidate some matter raised by that member in the course of his speech, provided that the member speaking is willing to give way and resumes his seat and that the member wishing to interrupt is called by the Chair.

38. (1) Debate upon any motion, other than a motion for the adjournment of the House, and upon any Bill or amendment shall be relevant to such motion, Bill or amendment.

Scope of Debate.

(2) Debate upon any motion for the adjournment of the House shall be relevant to the subject to be raised under Standing Order 17 or 18.

(3) When an amendment proposes to leave out words and to insert other words instead of them, debate upon the question "*That the words proposed to be left out be left out*" may include both the words proposed to be left out and those to be added or inserted.

(4) On an amendment proposing only to leave out words or to add or insert words, debate shall be confined to the omission, addition or insertion of such words respectively.

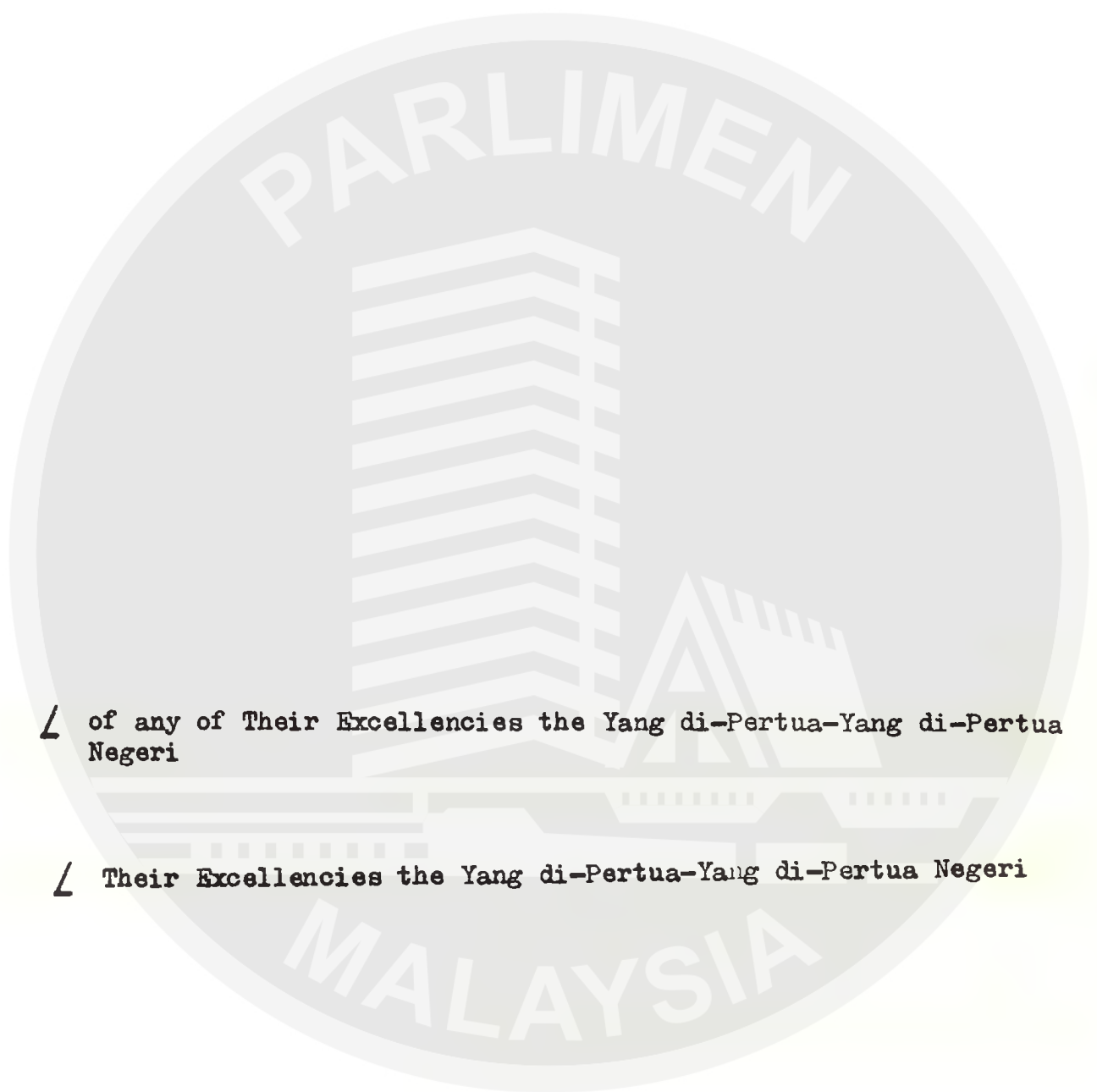
(5) Debate upon any motion "*That the debate be now adjourned*" or in Committee "*That the Chairman do report progress and ask leave to sit again*", shall be confined to the matter of such motion; and a member who has made or seconded such motion shall not be entitled to move or second any similar motion during the same debate.

39. (1) It shall be out of order to anticipate the discussion of a Bill standing on the Order of Business by discussion upon a substantive motion or an amendment dealing with the same subject matter, or by raising the subject matter of the Bill upon a motion for the adjournment of the House.

Anticipation.

(2) It shall be out of order to anticipate the discussion of a motion of which notice has been given by discussion upon an amendment, or by raising the same subject matter upon a motion for the adjournment of the House.

/ of any of Their Excellencies the Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri

/ Their Excellencies the Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri

(3) In determining whether a discussion is out of order on the grounds of anticipation, regard shall be had by the Chair to the probability of the matter anticipated being brought before the House within a reasonable time.

Closure of
Debate.

40. (1) After a question has been proposed a member rising in his place may claim to move, "*That the question be now put*", and, unless it appears to the Chair that such motion is an abuse of the rules of the House, or an infringement of the rights of the minority, the question "*That the question be now put*", shall be put forthwith and decided without amendment or debate, notwithstanding that the mover of the original motion or amendment has had no opportunity to make his reply.

(2) When the motion "*That the question be now put*", has been carried, and the question consequent thereon has been decided, any member may claim that any other question already proposed from the Chair be now put and if the assent of the Chair is given such questions shall be put forthwith and decided without amendment or debate.

(3) A question for the closure of debate shall not be decided in the affirmative upon a division, notwithstanding that the Ayes have it, unless it appears by the numbers declared from the Chair that not less than twenty members voted in the majority in support of the motion.

Behaviour of
Members not
speaking.

41. During a sitting:

- (a) all members shall enter, leave, and behave in the House with decorum;
- (b) no member shall cross the floor of the Chamber unnecessarily;
- (c) members shall not read newspapers, books, letters or other documents except such matters therein as may be directly connected with the business under debate;
- (d) no member shall smoke in the Chamber;
- (e) while a member is speaking all other members shall be silent and shall not make unseemly interruptions.

Chair to be
heard in
silence.

42. Whenever the members are called to order by the Chair, or whenever the Chair intervenes during a debate, any member then speaking, or offering to speak, shall sit down, and the House or Committee shall be silent so that the Chair may be heard without interruption.

Decision of
Chair Final.

43. Tuan Yang di-Pertua in the House or the Chairman in Committee shall be responsible for the observance of the rules of order in the House and Committee respectively, and his decision on any point of order shall not be open to appeal and shall not be reviewed by the House except upon a substantive motion moved for that purpose. Such a motion shall not require more than two days' notice.

Order in
the House.

44. (1) The Chair, after having called the attention of the House, or of the Committee, to the conduct of a member who persists in irrelevance, or in tedious repetition either of his own arguments or of the arguments used by other members in debate, may direct him to discontinue his speech.

(2) The Chair shall order any member whose conduct is grossly disorderly to withdraw immediately from the House during the remainder of that day's sitting, and the Serjeant-at-Arms shall act on such orders as he may receive from the Chair in pursuance of this Order; but if, on any occasion, the Chair deems that the powers under the previous provisions of this Order are inadequate, he may name such member or members, in which event the same procedure shall be followed as is prescribed in paragraphs (3), (4), (5) and (6).

(3) Whenever a member has been named by the Chair immediately after the commission of the offence of disregarding the authority of the Chair, or of persistently and wilfully obstructing the business of the House by abusing the rules of the House, or otherwise, then, if the offence has been committed by such member in the House a motion shall forthwith be proposed and seconded by any two Ministers present "*That Mr.....be suspended from the service of the House*", and Tuan Yang di-Pertua shall forthwith put the question on that motion, no amendment, adjournment or debate being allowed; and, if the offence has been committed in Committee of the whole House, the Chairman shall forthwith suspend the proceedings of the Committee and report the circumstances to the House; and Tuan Yang di-Pertua shall on a motion being made forthwith put the same question, no amendment, adjournment or debate being allowed, as if the offence had been committed in the House itself.

(4) Not more than one member shall be named at the same time, unless two or more members present together have jointly disregarded the authority of the Chair.

(5) If a member is suspended under the provisions of this Order, he shall be directed by Tuan Yang di-Pertua to withdraw, and his suspension shall last until the end of the meeting.

(6) If a member, or two or more members acting jointly who have been suspended under this Order from the service of the House, shall refuse to obey the direction of Tuan Yang di-Pertua to withdraw, when severally summoned under Tuan Yang di-Pertua's orders by the Serjeant-at-Arms to obey such direction, Tuan Yang di-Pertua shall call the attention of the House to the fact that recourse to force is necessary in order to compel obedience to his direction. When the member or members named by him as having refused to obey his direction have been removed from the House they shall thereupon without any further question being put be suspended from the service of the House during the remainder of the session.

(7) Members who are ordered to withdraw under paragraph (2) or who are suspended from the service of the House under paragraphs (3) and (6), shall forthwith withdraw from the precincts of the House and shall be excluded therefrom for the remainder of the sitting or for the period of their suspension, as the case may be.

(8) In the case of grave disorder arising in the House, Tuan Yang di-Pertua may, if he thinks it necessary so to do, adjourn the House without putting any question, or suspend the sitting for a time to be fixed by him; and in the case of grave disorder arising in Committee of the whole House the Chairman may suspend the proceedings of the Committee and report the circumstances to the House, and Tuan Yang di-Pertua may thereupon take action as though the disorder had arisen in the House.

(9) Nothing in this Order shall be taken to deprive the House of the power of proceeding against any member according to any resolution of the House.

Decision of Questions.

45. (1) Subject to the provisions of Clause (1) of Article 89 of the Constitution and Clause (3) of Article 159 of the Constitution and these Orders, the House shall, in accordance with the provisions of Clause (3) of Article 62 of the Constitution, take its decision by a simple majority of members voting; and Tuan Yang di-Pertua or any other person presiding shall cast his vote whenever necessary to avoid an equality of votes, but shall not vote in any other case provided that where Tuan Yang di-Pertua is a member of the House by virtue only of paragraph (b) of Clause (1A) of Article 57 of the Constitution, he shall have no casting vote in the House or in any Committee thereof.

(2) In accordance with the provisions of Clause (5) of Article 62 of the Constitution, a member absent from the House shall not be allowed to vote.

Collection of Voices.

46. (1) No member may speak to any question after the same has been fully put from the Chair.

(2) A question is fully put, when the chair has collected the voices both of the Ayes and of the Noes.

(3) When the question has been put by the Chair at the conclusion of the debate the votes shall be taken by voices *Aye* and *No* and (provided that no member then claims a division) the result shall be declared by the Chair.

(4) If the opinion of the Chair as to the decision of a question is challenged by any member calling for a division, the Chair shall call upon members desiring a division to rise in their places. If less than fifteen members so rise, the Chair shall either declare the result forthwith or order a division. If fifteen or more members so rise, the Chair shall order a division, and shall, after such warning as he may consider necessary, appoint Tellers.

Divisions.

47. (1) When a division has been ordered, the Tellers shall ask each member separately how he desires to vote, and the Setiausaha shall enter on the Votes and Proceedings a record of each member's vote and of the members who abstained from voting.

(2) When a member is asked how he desires to vote at a division, he may answer either by voting for the Ayes or for the Noes, or by expressly stating that he abstains from voting. A member shall not answer in a manner inconsistent with any opinion which he may have expressed when the voices were taken collectively.

(3) When every member present has been asked how he desires to vote, the Chair shall state the numbers voting for the Ayes and for the Noes respectively and shall then declare the result of the division, or give his casting vote, as the case may require.

(4) If a member states that he voted in error or that his vote has been counted wrongly, he may claim to have his vote altered, provided that such request is made as soon as the Chair has announced the numbers and before the Chair has declared the result of the division.

4

and shall, at the same time, submit a copy of the Bill with an explanatory statement of the objects and reasons but shall not contain any argument.

(5) A member shall not vote on any subject in which he has a direct personal pecuniary interest (other than the matter of remuneration under any provision of the Constitution), but a motion to disallow a member's vote on this ground may only be made immediately after the numbers of the members voting on the question have been declared. If a motion for the disallowance of a member's vote is agreed to, the Chair shall direct the Setiausaha to correct the numbers voting in the division accordingly.

48. A Minister may after at least one day's notice present a Bill without an order of the House for its introduction, and when a Bill is so presented the title of the Bill shall be read by the Setiausaha at the Table and the Bill shall then be deemed to have been read the first time and to have been ordered to be printed, and shall stand for Second Reading at the next or a subsequent sitting of the House:

Procedure as to Bills.

Provided that notice may be given of intention to move the second reading of a Supply Bill on the same day.

49. (1) Any private member desiring to introduce a Bill may, subject to the provisions of Article 67 of the Constitution, apply to the House for leave to do so, ~~stating at the same time the object and leading features of such Bill.~~

Private Member's Bills.

(2) Every such application shall be made in the form of a motion, and the member making such application shall at the same time deliver to the Setiausaha a copy of his motion containing the title of his proposed Bill.

(3) Leave being granted on a question put and carried, the Bill shall be deemed to have been read the first time and ordered to be printed and a copy of the Bill shall be delivered to the Setiausaha.

(4) The Bill shall, subject to Standing Order 51, thereupon be printed and circulated to members, and shall stand referred without discussion to the Minister concerned with the subjects or functions to which the Bill relates or, if there is no such Minister, then to such other Minister or member as Tuan Yang di-Pertua may nominate; and no further proceedings shall be taken upon such Bill until the Minister or member to whom it has been referred has reported to the House thereon.

(5) After the report referred to in the preceding paragraph of this Order has been made, the Bill shall be set down for second reading upon such day as the member in charge of the Bill shall desire.

50. (1) Where any member proposes to introduce a Bill which is intended to affect or benefit some particular person, association, or corporate body (referred to in these Orders as a "Private Bill") notice of the Bill shall be given by advertising a statement of its general nature and objects in the *Gazette*, and also in at least one newspaper circulating in the Federation, such advertisements being published at least one month before the day on which a motion for leave to introduce the Bill is to be moved. Leave being granted on a question put and carried, the Bill shall be deemed to have been read a first time and ordered to be printed, and a copy of the Bill shall be delivered to the Setiausaha; and the Bill shall, subject to Standing Order 51, thereupon be printed and circulated to members.

Private and Hybrid Bills.

(2) Every Private Bill shall contain a section saving the rights of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong, Their Highnesses the Rulers and ~~Their Excellencies the Governors of Penang and Malacca and Sarawak and the Yang di-Pertua Negara of Sabah~~, of all bodies politic and corporate and of all others, except such as are mentioned in the Bill, and those claiming by, from or under them.

(3) Every Private Bill, and any other Bill which in the opinion of Tuan Yang di-Pertua appears to affect prejudicially individual rights or interests (referred to in these Orders as a "Hybrid Bill") shall, after being read a second time, be referred to a Select Committee, before which any affected party who has previously presented a petition to the House under the provisions of Standing Order 19 may be heard upon that petition, either in person or by counsel.

(4) No member shall be allowed to sit on such Select Committee until he has made and signed a declaration—

(a) that he has no personal pecuniary interest in the Bill; and

(b) that he will not vote on any question that may arise, and in respect of which evidence may be given, without having duly heard and attended to the evidence relating thereto.

(5) Every Select Committee on a Private or Hybrid Bill shall require proof of the facts and other allegations set forth in the Bill as showing that it is expedient that the Bill should be passed, and may take such oral or other evidence as it may think requisite; and thereafter if the Committee finds that the said facts and allegations are not proved it shall report accordingly.

(6) If the Committee finds that the said facts and allegations have been proved, the Committee shall proceed as provided in Standing Order 58, and in respect of all amendments which it makes shall describe their purport in a special report to the House.

(7) In the case of a Private Bill the Committee shall not allow any new clause to be inserted which is outside the terms of the notice in the *Gazette*.

(8) The member in charge of the Bill shall be responsible for the payment of all expenses incurred in the promotion of the Bill.

Form of
Bills.

51. (1) Before any Bill is printed the Setiausaha shall satisfy himself that—

(a) the Bill is divided into clauses numbered consecutively;

(b) a short indication of the contents of each clause appears in the margin thereto;

(c) the Bill contains nothing foreign to what the title thereto imports;

(d) the Bill complies with the provisions of Standing Orders.

(2) If the Setiausaha is not satisfied that the provisions of paragraph (1) have been complied with in any respect, he shall so report to Tuan Yang di-Pertua; and if Tuan Yang di-Pertua is of such opinion he shall direct the Setiausaha to inform the member in charge of the Bill that the Bill may not be printed until the said provisions have been complied with.

(3) As soon as possible after the printing of a Bill the Setiausaha shall circulate a copy to every member and a short explanatory statement shall accompany the Bill which, if the Bill involves the expenditure of public money, shall include a statement to that effect and either such indication (if any) of the amount thereof as is possible or a statement that it is not possible to estimate the amount.

52. In any case in which individual rights or interests may be peculiarly affected by any Bill, all parties so affected may be heard upon petition before any Committee to which the Bill is referred, and either in person or by counsel. Parties Affected.

53. (1) If it is intended to proceed with the Bill at the next sitting or meeting, notice of a second reading must be given immediately after its first reading. Second Reading.

(2) No Bill shall be read a second time until it has been circulated to members.

(3) When the second reading of any Bill is reached in the Order of Business, a motion may be made "*That the Bill be now read a second time*", and a debate may arise covering the general merits and principle of the Bill.

(4) On the second reading of a Bill, an amendment of which at least one day's notice in writing has been given may be proposed to the question, "*That the Bill be now read a second time*", to leave out the word "now" and add, at the end of the question, "*on this day six months*", or, in the alternative, an amendment may be moved to leave out all the words after the word "*That*" in order to add words stating the object and motive on which the opposition to the Bill is based, but such words must be strictly relevant to the principle of the Bill and not deal with its details. If the House agrees to an amendment in either of such forms, the second reading of the Bill shall be considered to have been negatived.

54. (1) A Bill may be committed to a Select Committee before its second reading. Committal of Bills.

(2) When a Bill has been read a second time it shall stand committed to a Committee of the whole House unless the House on motion commits it to a Select Committee. Such motion shall not require notice, must be made immediately after the Bill is read a second time, and may be proposed by any member; the question thereon shall be put forthwith and shall be decided without amendments or debate.

55. (1) Any Committee to which a Bill is committed before its second reading, may discuss the details of the Bill as well as its merits and principles. Functions of Committees on Bills.

(2) Any Committee to which a Bill is committed after its second reading shall not debate the principle of the Bill but only its details.

(3) Subject to paragraph (1) and the provisions of Article 67 of the Constitution, any such Committee shall have power to make such amendments therein as it shall think fit, provided that the amendments (including new clauses and new schedules) are relevant to the subject-matter of the Bill; but if any such amendments are not within the title of the Bill, the Committee shall amend the title accordingly, and shall report the same to the House.

/ Their Excellencies the Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri

Committee
of the whole
House.

56. If any member, before the conclusion of proceedings on a Bill in Committee of the whole House, moves to report progress and such motion is carried, or if the proceedings in a Committee of the whole House have not been finished at 6.30 p.m. Tuan Yang di-Pertua shall report progress to the House and ask its leave to sit again, and a day for the resumption of the proceedings shall be named by the member in charge of the Bill.

Procedure in
Committee
of the whole
House on
a Bill.

57. (i) The Setiausaha shall call the number of each clause or a number of clauses in succession. If no amendment is proposed thereto, or when all proposed amendments have been disposed of, the Chairman shall propose the question "*That the clause [as amended] stand part of the Bill*" and when all members who wish to speak thereon have spoken, he shall put that question to the Committee for its decision.

(2) At least one day's notice of any proposed amendments shall be given. Any proposed amendments of which notice has not been given shall be handed to the Chairman in writing and shall not be moved unless the Chairman is satisfied that in the circumstances it was not practicable to give such notice.

(3) No amendment shall be moved which is inconsistent with any clause already agreed upon or any decision already come to by the Committee, and the Chairman may, at any time during the discussion of a proposed amendment, withdraw it from the consideration of the Committee if in his opinion the discussion has shown that the amendment contravenes the provisions of this paragraph.

(4) The Chairman may refuse to propose the question upon any amendment which in his opinion—

- (a) would make the clause or schedule which it proposes to amend unintelligible or ungrammatical;
- (b) is frivolous; or
- (c) amounts to a proposal to omit the whole substance of a clause for the purpose of inserting other provisions.

(5) The provisions of paragraph (4) of Standing Order 33 shall apply to the discussion of amendments to Bills, with the substitution where appropriate of the word "clause" for the word "motion" or the word "question", and of the expression "the Chairman" for the expression "the Chair"; and any amendment proposed to such an amendment shall be dealt with before a decision is taken on the original amendment.

(6) A clause may be postponed, unless a decision has already been taken upon an amendment thereto. Postponed clauses shall be considered after the remaining clauses of the Bill have been considered and before new clauses are brought up.

(7) Any proposed new clause shall be considered after the clauses of the Bill have been disposed of and before consideration of any schedule to the Bill:

Provided that a new clause proposed in substitution for a clause which has been disagreed to may be considered immediately after such disagreement.

(8) On the title of any new clause being read by the Setiausaha, the clause shall be deemed to have been read a first time. The question shall then be proposed "*That the clause be read a second time*", if this is agreed to, amendments may then

be proposed to the new clause. The final question to be proposed shall be *"That the clause [as amended] be added to the Bill"*.

(9) Schedules shall be disposed of in the same way as clauses and any proposed new schedule shall be considered after the schedules to the Bill have been disposed of, and shall be treated in the same manner as a new clause.

(10) *(Deleted.)*

(11) When every clause and schedule and proposed new clause or schedule has been dealt with, the preamble, if there is one, shall be considered and the question put *"That the preamble [as amended] be the preamble to the Bill"*. No amendment to the preamble shall be considered which is not made necessary by a previous amendment to the Bill.

(12) If any amendment to the title of the Bill is necessary, it shall be made at the conclusion of the proceedings detailed above, but no question shall be put that the title [as amended] stand part of the Bill; nor shall any question be put upon the enacting formula.

(13) At the conclusion of the proceedings in Committee on a Bill, the member in charge of the Bill shall move *"That the Bill [as amended] be reported to the House"*, and the question thereon shall be decided without amendment or debate.

(14) So soon as a Committee of the whole House has agreed that a Bill be reported, the Chairman shall leave the Chair of the Committee and the House shall resume, and the member in charge of the Bill shall report it to the House and the House may proceed to the third reading of the Bill.

58. (1) A Select Committee on a Bill shall be subject to all the provisions of Standing Orders 83 and 84, but before reporting the Bill to the House it shall go through the Bill as provided in paragraphs (1) to (4) of Standing Order 57.

Procedure in
Select Com-
mittee on
a Bill.

(2) When a Bill has been amended in a Select Committee, the whole text of the Bill as amended shall, if practicable, be printed as part of the report of the Select Committee; but if this is not practicable, the text of every clause or schedule amended and of every new clause or new schedule added shall be so printed.

59. (1) If any member desires to delete or amend any provision contained in a Bill as reported from a Committee of the whole House or to introduce any new provisions therein he may at any time before a member rises to move the third reading of the Bill, move that the Bill be recommitted either wholly or in respect only of some particular part or parts of the Bill or some proposed new clause or new schedule, no notice of such motion being required, and if the motion is agreed to the Bill shall stand so recommitted. The House shall in accordance with the provisions of Standing Order 54 resolve itself into Committee to consider the business so recommitted. If a motion to recommit a Bill be opposed, Tuan Yang di-Pertua shall permit a brief explanatory statement of the reasons for recommitment from the Member who moves and from a Member who opposes the motion, and shall then without further debate put the question thereon.

Recommittal
of Bills
reported from
Committee
of the whole
House.

(2) When the whole Bill has been recommitted, the Committee shall go through the Bill as provided in Standing Order 57.

(3) When the Bill has been recommitted in respect only of some particular part or parts or of some proposed new clause or new schedule, the Committee shall consider only the matter so recommitted and any amendment which may be moved thereto.

(4) At the conclusion of the proceedings in Committee on a Bill recommitted under the provisions of this Order the member in charge of the Bill shall move "*That the Bill [as amended on recommitment] be reported to the House*" and the question thereon shall be decided without amendment or debate.

Proceedings
on Bills
reported
from Select
Committees.

60. (1) When a Bill has been reported from a Select Committee, the House shall proceed to consider the Bill as reported from the Select Committee upon a motion "*That the report of the Select Committee be approved*".

(2) If that motion is agreed to without amendment, the House may proceed to the third reading of the Bill as reported from the Select Committee.

(3) Upon a motion to approve the report of a Select Committee on a Bill, any member may propose an amendment to add, at the end of the motion, the words "*subject to the recommitment of the Bill [either wholly or in respect only of some particular part or parts or of some proposed new clause or new schedule] to a Committee of the whole House*", and if that motion is agreed to with such an amendment, the Bill shall stand so recommitted. The House may then, upon a motion made in accordance with the provisions of Standing Order 54 resolve itself into a Committee to consider the business so recommitted.

(4) A Committee of the whole House upon a Bill recommitted under the provisions of this Order shall proceed in accordance with the provisions of paragraph (2) or (3) of Standing Order 59, and the conclusion of its proceedings and the remaining proceedings on the Bill shall be subject to the provisions of paragraph (4) of that Order.

Third
Reading.

61. (1) On the third reading of a Bill amendments may be proposed to the question "*That the Bill be now read a third time*" similar to those which may be proposed on second reading; but the debate shall be confined to the contents of the Bill and any reasoned amendment which raises matters not included in the Bill shall be out of order.

(2) Amendments for the correction of errors or oversights may, with Tuan Yang di-Pertua's permission, be made before the question for the third reading of the Bill is put from the Chair, but no amendments of a material character shall be proposed.

Withdrawal
and postpone-
ment of Bills.

62. Either before the commencement of public business or when any stage of a Bill is reached in the Order of Business, the member in charge of a Bill may, without notice, move a motion, which shall not be open to amendment or debate, that the Bill be withdrawn or that the next stage of the Bill be postponed.

Bills
containing
substantially
the same
provisions.

63. Once the second reading of any Bill has been agreed to or negatived, no question shall be proposed during the same session for the second reading of any other Bill containing substantially the same provisions.

63A. A Bill introduced after the coming into operation of this Order which has not been agreed to by both Houses before the next prorogation or dissolution of Parliament after the Bill was introduced shall not be further proceeded with, without prejudice however to the introduction in a subsequent Session of Parliament of a Bill for the like purposes.

Laying of Bill.

64. Notwithstanding anything in any Standing Order, whenever Tuan Yang di-Pertua is satisfied that for any reason the printing of any Bill is impracticable by reason of urgency, he may so certify such Bill, and the Bill may be proceeded with in spite of the fact that it has not been printed, provided that cyclostyled or typewritten copies are available for the use of members, and may be taken through all its stages in such form.

Waiver of printing of Bill.

65. The draft estimates of Federal expenditure for the succeeding year shall be laid upon the Table before the introduction into the House of the annual Supply Bill.

Annual Estimates.

65A. A statement of the proposed expenditure out of the Development Fund in respect of any financial year in accordance with subsection (1) of section 4 of the Development Fund Act, 1966, shall be laid upon the Table before the introduction into the House of a resolution pursuant to subsection (3) of section 4 of that Act.

Annual Development Estimates

66. (1) There shall be introduced into the House a Supply Bill which shall contain the estimated financial requirements for all heads of expenditure required to be included in a Supply Bill by Article 100 of the Constitution for the year concerned. The details of these financial requirements shall be contained in the Estimates mentioned in Standing Order 65.

Procedure on debate on Supply Bill and consideration of Annual Development Estimates.

(2) Immediately after the Motion for the Second Reading of the Supply Bill has been proposed and seconded, but before the debate thereon is adjourned for a period of not less than 2 days, a motion to refer to a Committee of the whole House the resolution on the Development Estimates for the year concerned pursuant to subsection (3) of section 4 of the Development Fund Act, 1966 may without notice be moved.

(3) On the Motion to refer as mentioned in paragraph (2) having been proposed and seconded the debate on the motions for the Second Reading of the Bill and the Development Estimates for the year concerned shall be adjourned for not less than 2 days and, when resumed the debate shall be confined to the general principles of Government policy and administration in relation to the Supply Bill and both the Ordinary and Development Estimates. A maximum of eleven days, of which not less than two days shall be set aside for replies by Ministers shall be allotted for the resumed debate on the Second Reading of the Bill and the Motion relating to the Development Estimates. At such time on the last day allotted to the debate as Tuan Yang di-Pertua determines, Tuan Yang di-Pertua shall put any question necessary to bring the proceedings relating thereto to a conclusion.

(4) When the Supply Bill has been read a second time and the Motion on the Development Estimates has been agreed to, the Bill and the Resolution shall stand committed to a Committee of the whole House.

- ✓ (5) There shall be allotted a maximum of 16 days for discussion of the Supply Bill and both the Ordinary and Development Estimates in the Committee.

(6) (a) Tuan Yang di-Pertua may allot a maximum time to be given for each of the schedules of the Bill, the clauses of the Bill and for any of the heads in the Development Estimates. If in the case of any schedule, clause or head the end of the allotted time is reached before the schedule or the clause or the head is disposed of, the Chairman shall put forthwith any question necessary to dispose of that schedule, clause or head:

Provided that Tuan Yang di-Pertua or the Chairman may, at his discretion enlarge the time allotted for a particular schedule, clause or head but not so that the discussion in the Committee shall exceed sixteen days or that the time allotted for any subsequent schedule or clause or head is thereby diminished.

(b) If no time shall have been allotted by Tuan Yang di-Pertua for all or any of the schedules or clauses or heads the Chairman may allot a maximum time.

(7) The schedules to the Bill shall be dealt with before the clauses.

(8) On the consideration of a schedule, the Chairman shall call the title of each head of expenditure in turn, and unless any amendment thereto stands upon the Notice Papers shall propose the question "That the sum of \$.....for head.....stand part of the schedule."

(9) Any member may move an amendment to the schedule to reduce by \$.....the sum to be allotted for any head of expenditure in respect of any sub-head or item therein, but at least two clear days' notice of such amendment shall be given.

(10) When several such amendments are proposed to the same sub-head or item, the amendment seeking a reduction to the smallest sum shall be first proposed and an amendment to omit the sub-head or item shall only be proposed after all motions for reduction have been disposed of.

(11) When all amendments standing on the Notice Paper in respect of any particular head of expenditure have been disposed of the Chairman shall propose the question "That the sum of \$.....for head.....stand part of the schedule."

(12) On the question, "That the sum of \$.....for head.....stand part of the schedule", debate shall be confined to the policy of the service for which the money is to be provided and shall not deal with the details of expenditure, but may refer to the details of revenues or funds for which that service is responsible.

(13) On consideration in Committee of the Motion referred under paragraph (2) relating to the Development Estimates for the year concerned, the Chairman shall call the title of each head of expenditure in turn, and shall propose the question on the Motion, "That the expenditure shown in head.....of the Development Estimates for the year concerned be approved."

(14) When the question mentioned in paragraph (13) has been proposed, the Minister in charge of the head concerned may speak in support of the head, and thereafter:

- (a) if notice has been given of amendments to that head or to any sub-head or item of that head, such amendments shall be disposed of in accordance with paragraphs (15) and (16);
- (b) if no notice has been given of any amendments, or when all amendments have been disposed of, a debate may take place on the Motion mentioned in paragraph (13), or on that Motion as amended, as the case may be; debate on the Motion shall be confined to the service concerned.

(15) Amendments, of which at least two clear days' notice shall be required, may be moved to the Motion mentioned in paragraph (13) to omit any sub-head or item or to add at the end of the Motion "subject to a reduction of....." specifying the sub-head and item (if any) to which the reduction relates.

(16) When several amendments are proposed in respect of the same head, sub-head or item, an amendment seeking a reduction to the smallest sum shall be first proposed, and an amendment to omit a sub-head or item shall only be proposed after all Motions for reduction have been disposed of.

(17) When all the questions on all the heads of expenditure in both the Ordinary and Development Estimates have been disposed of and the Bill has been passed by the Committee, the Chairman shall, without allowing amendment or debate, put to the Committee the question on the resolution on the Development Estimates for the year concerned, or if any reductions have been made in the proposed expenditure, shall put that question to the Committee subject to the reduction. On the Motion being agreed to, it shall be reported forthwith to the House immediately following the report to the House that the Bill has been passed by the Committee.

(18) When the Bill has been reported to the House, a Motion for the Third Reading thereof shall thereupon be made by a Minister. Such Motion shall be decided without amendment or debate.

(19) After the Bill has been read the third time a Minister shall immediately move the resolution referred to in paragraph (2), amended, if the case requires, to give effect to any reductions agreed to by the Committee. The Motion may be moved without notice, and the question thereon shall be decided without amendment or debate.

67. (1) Every Supply Bill introduced to meet supplementary and excess expenditure referred to in Article 101 of the Constitution shall be supported by a supplementary estimate for each head under which additional authority is sought showing—

- (a) the total sums already authorized under that head;
- (b) the additional expenditure required under any sub-head;
- (c) the amounts of any savings from other sub-heads under the same head which can be applied to reduce the supplementary appropriation required to meet such additional expenditure;
- (d) the amount of the supplementary appropriation requested for the head.

(2) Every supplementary estimate shall be laid upon the Table at least three clear days before the meeting at which the Supplementary Supply Bill is to be introduced.

Procedure on
debate on
Supplementary
Supply Bill and
consideration
of Supple-
mentary
Development
Estimates.

(3) After the motion for the Second Reading has been proposed and seconded but before the debate thereon is proceeded, a motion for a resolution on a Supplementary Development Estimates pursuant to subsection (3) of section 4 of the Development Fund Act, 1966 shall, without notice, be moved by a Minister to be referred to a Committee of the whole House.

(4) A statement of the proposed expenditure out of the Development Fund in respect of any financial year in accordance with subsection (2) of section 4 of the Development Fund Act, 1966, shall be laid upon the Table before the introduction into the House of a resolution pursuant to subsection (3) of section 4 of that Act.

(5) On the motion to refer as mentioned in paragraph (3) having been proposed and seconded, the debate on the motions for the Second Reading of the Supplementary Supply Bill and the Supplementary Development Estimates shall proceed and shall be confined to the general principles of Government policy and administration as indicated by the supplementary appropriation included in the Bill and the Supplementary Development Estimates and on the general policy of the Government with respect to such of the purposes for which the Development Fund is applicable as are dealt with in the statement under subsection (2) of section 4 of the Development Fund Act, 1966. A maximum of one day shall be allotted to such debate on the Second Reading of the Supplementary Supply Bill and the Motion for a resolution to refer the Supplementary Development Estimates. At such time on the day allotted to the debate as Tuan Yang di-Pertua determines, Tuan Yang di-Pertua shall put any question necessary to bring the proceedings relating thereto to a conclusion.

(6) When the Supplementary Supply Bill has been read a second time and the motion on the Supplementary Development Estimates has been agreed to, the Supplementary Supply Bill and the resolution shall stand committed to a Committee of the whole House.

(7) (a) There shall be allotted a maximum of two days for discussion of the Supplementary Supply Bill as well as the Supplementary Development Estimates. Tuan Yang di-Pertua may allot a maximum time to be given to any of the heads in the Supplementary Supply Bill and the Supplementary Development Estimates. If in the case of any head the end of the allotted time is reached before the head has been disposed of, the Chairman shall put forthwith any question necessary to dispose of that head:

Provided that the Chairman may at his discretion increase the time allotted for any head but not so that the discussion in committee shall exceed the total of two days or that the time previously allotted for any subsequent head is thereby diminished.

(b) If no time shall have been allotted by Tuan Yang di-Pertua for all or any of the heads the Chairman may allot a maximum time.

(8) (a) The procedure laid down in paragraphs (7), (8), (9), (10), (11) and (12) of the Standing Order 66 shall with necessary modifications apply to the debate on the Supplementary Supply Bill.

(b) The procedure laid down in paragraphs (13), (14), (15) and (16) of the Standing Order 66 shall with necessary modifications apply to the discussion of the resolution relating to the Supplementary Development Estimates.

(9) The debate on the Supplementary Supply Bill in Committee shall be limited to the particulars contained in the estimates on which the supplementary appropriations are sought; such debate may not touch the policy or the expenditure sanctioned by the estimates in which the original appropriation was obtained, except in so far as such policy or expenditure is brought before the Committee by the particulars contained in the supplementary estimates.

(10) When all the questions on all the heads of expenditure in both the Supplementary Supply Bill and the Supplementary Development Estimates have been disposed of and the Bill has been passed by the Committee, the Chairman shall without allowing amendment or debate, put to the Committee the question on the resolution on the Supplementary Development Estimates or if any reductions have been made in the proposed expenditure, shall put that question to the Committee subject to the reduction. On the motion being agreed to, it shall be reported to the House following the report to the House of the Supplementary Supply Bill and the Third Reading thereof.

(11) When the Supplementary Supply Bill has been reported to the House, a motion for the Third Reading thereof shall thereupon be made by a Minister. Such motion shall be decided without amendment or debate.

(12) After the Supplementary Supply Bill has been read the third time, a Minister shall immediately report to the House that the resolution referred to in paragraph (3) has been agreed to.

67A. For the purpose of the proceedings under ~~Standing Order 66 or 67~~ relating to the Supply Bill and the Development Estimates or the Supplementary Supply Bill and the Supplementary Development Estimates in the Committee of the whole House, the Parliamentary Secretary can represent and speak on behalf of the Minister.

67B (1) 68. At each meeting of the House a statement detailing any items of urgent and unforeseen expenditure for which advances have been made from the Contingencies Fund in accordance with sub-section (3) of section 11 of the Financial Procedure Ordinance, 1957, in respect of the period preceding such meeting shall be presented to the House by a Minister.

Contingencies
Fund.

68A. (1) On the second reading of a Bill introduced (under paragraph (a) of Article 102 of the Constitution) to authorise expenditure for part of the year, the debate shall not extend to matters of Government policy and administration nor to the purposes for which the sums included in the Bill are required to be expended.

Expenditure
on Account.

(2) No amendment to such a Bill authorising expenditure for part of the year shall be moved except by a Minister.

(3) The question on any such amendment shall be put forthwith after the amendment has been moved and seconded, and the question that a Clause or Schedule (as amended) stand part of any such Bill shall be decided without debate.

(4) When such a Bill has been agreed to by the Committee to which it was committed it shall be reported forthwith to the House and a motion for the third reading shall thereupon be made by a Minister, and shall be decided without amendment or debate.

"Procedure on consideration of Supplementary Development Estimates without a Supplementary Supply Bill.

67p. (1) Notwithstanding anything in these Standing Orders, a Minister may, with the permission of Tuan Yang di-Pertua, without notice, move a motion, which shall not be open to amendment or debate, that a resolution on a Supplementary Development Estimates pursuant to subsection (3) of section 4 of the Development Fund Act 1966 be debated without the introduction of any Supplementary Supply Bill.

(2) A motion for a resolution on a Supplementary Development Estimates pursuant to subsection (3) of section 4 of the Development Fund Act 1966 shall, without notice, be moved by a Minister to refer it to a Committee of the whole House.

(3) Notwithstanding paragraph (1), paragraph (4) of Standing Order 67 shall apply.

(4) On the motion to refer as mentioned in paragraph (2) having been proposed and seconded, the debate on the motion for the Supplementary Development Estimates shall proceed and shall be confined to the general principles of Government policy and administration as indicated by the supplementary appropriation included in the Supplementary Development Estimates and to the general policy of the Government with respect to such of the purposes for which the Development Fund is applicable as are dealt with in the statement under subsection (1) or (2) of section 4 of the Development Fund Act 1966. A maximum of one day shall be allotted to such debate on the motion for a resolution to refer the Supplementary Development Estimates. At such time on the day allotted to the debate as Tuan Yang di-Pertua determines, Tuan Yang di-Pertua shall put any question necessary to bring the proceedings relating thereto to a conclusion.

(5) When the motion on the Supplementary Development Estimates has been agreed on, the resolution shall stand committed to a Committee of the whole House.

(6) (a) There shall be allotted a maximum of two days for discussion of the Supplementary Development Estimates. Tuan Yang di-Pertua may allot a maximum time to be given to any of the heads in the Supplementary Development Estimates. If during the discussion of any head, the end of the allotted time is reached before the head has been disposed of, the Chairman shall forthwith put any question necessary to dispose of that head.

(b) If no time shall have been allotted by Tuan Yang di-Pertua for all or any of the heads, the Chairman may allot a maximum time.

(7) Notwithstanding paragraph (1), the procedure laid down in paragraphs (13), (14), (15) and (16) of Standing Order 66 shall with the necessary modifications apply to the discussion of the resolution relating to the Supplementary Development Estimates.

(8) When all the questions on all the heads of expenditure in the Supplementary Development Estimates have been disposed of, the Chairman shall, without allowing amendment or debate, put to the Committee the question on the resolution on the Supplementary Development Estimates or if any reductions have been made in the proposed expenditure, shall put that question to the Committee subject to the reduction.

(9) A Minister shall immediately report to the House that the resolution referred to in paragraph (2) has been agreed".

**Sending of
Money Bills
to Senate.**

69. Whenever any Bill contains, in the opinion of Tuan Yang di-Pertua, only provisions dealing with all or any of the matters referred to in paragraph (a), (b) and (c) of Clause (6) of Article 68 of the Constitution, such Bill shall, when sent to the Senate in accordance with the provisions of Clause (3) of Article 66 of the Constitution, be endorsed with a certificate signed by Tuan Yang di-Pertua declaring that the Bill is a money Bill within the meaning of Article 68 of the Constitution.

**Messages to
the Senate.**

70. (1) When a Bill has been read a third time and passed by the House, Tuan Yang di-Pertua shall send a Message to the President of the Senate informing him—

- (a) that the House has passed the Bill, or
- (b) if the Bill was brought from the Senate, that the House has agreed to the Bill with or without amendment.

and desiring the concurrence of the Senate to the Bill or to the amendments made by the House to the Bill, as the case may be.

(2) The Setiausaha shall transmit to the Senate the said Message, together with a clean copy of the Bill endorsed by him, or the copy of the Bill as brought from the Senate with the amendments (if any) made by the House clearly marked therein, and with the Setiausaha's endorsement thereon.

(3) Nothing in this Standing Order shall affect the provisions of Article 68 of the Constitution.

**Messages
from the
Senate.**

71. A message from the Senate shall be received by the Setiausaha who shall cause the Message to be delivered to Tuan Yang di-Pertua; and Tuan Yang di-Pertua may direct the Setiausaha to read the said Message at the same or next convenient sitting of the House.

**First Reading
of Bills
brought from
the Senate.**

72. (1) All Bills brought from the Senate shall lie upon the Table until a day is named for second reading.

(2) At any time after the reading of a Message recording that a Bill has been brought from the Senate, a member may inform the Setiausaha at the Table that he will sponsor the Bill and name a day for second reading.

(3) The Setiausaha shall thereupon endorse the member's name upon the back of the Bill and record in the Votes and Proceedings that the said Bill has been read a first time and ordered to be read a second time upon the day named and to be printed.

**Consideration
of Senate's
Amendments
to Bills, etc.**

73. (1) At any time after a Message from the Senate agreeing to a Bill with one or more amendments has been read, the member in charge of the Bill in the House may, by notifying the Setiausaha at the Table, name a day (not being less than five clear days from the day on which such notice was given) for the consideration of the Senate's amendments:

Provided that if Tuan Yang di-Pertua is satisfied that any amendments made by the Senate to a Bill are either drafting amendments or carry out the intention of this House and are not numerous, he shall so inform the House, and the House may order such amendments to be considered forthwith.

(2) When a future day is named for the consideration of the Senate's amendments, an order for the printing of such amendments shall be deemed to have been made and the appropriate entry shall be inserted in the Votes and Proceedings.

(3) A similar procedure shall be followed in respect of any Message from the Senate relating to the subsequent stages of a Bill.

74. (1) A motion to divide a Senate's amendment is in order and amendments may be moved to a Senate's amendment provided that—

(a) notice of such motion or amendment has been given, and

(b) the question, "*That this House agrees (or disagrees) with the Senate's amendment*" has not been proposed from the Chair.

(2) When any such motion and/or amendment have been disposed of, the member in charge of the Bill shall move "*That this House agrees (or disagrees) with the Senate's amendment (as amended).*"

(3) Only such amendments may be proposed to the Bill as are either consequential on amendments made by the Senate or on amendments made by this House to the Senate's amendments or are in lieu of an amendment made by the Senate to which this House has disagreed.

(4) When one or more Senate's amendments to a Bill have been disagreed to, Tuan Yang di-Pertua shall, as soon as the consideration of the Senate's amendments to that Bill has been concluded, nominate three members (of whom the member in charge of the Bill shall be one) to be a Committee to draw up a Reason (or Reasons) to be assigned to the Senate for the rejection of their amendment (or amendments); two shall be the quorum of that Committee and they shall withdraw and report as soon as may be; the Penolong Setiausaha or some other officer authorised by the Setiausaha shall be the Setiausaha to the Committee whose Report shall be presented to the House by being handed to the Setiausaha at the Table and when presented shall be deemed to have been agreed to by the House and shall be entered in full in the Votes and Proceedings together with a record of such agreement and the said Reason or Reasons shall be incorporated by the Setiausaha in a Message to the Senate and shall be transmitted to the Senate together with the Bill duly endorsed by him.

(5) A similar procedure shall be followed in respect of any Senate's amendments to amendments made by this House.

(6) Nothing in this Order or in Standing Order 75 shall be deemed to affect the powers of the House under Article 68 of the Constitution.

75. (1) On the consideration of a Reason assigned by the Senate for the rejection of an amendment made by this House, it shall be in order to move "*That this House insists upon its amendment to which the Senate has disagreed*" or "*That this House does not insist upon its amendment to which the Senate has disagreed*" and if the latter motion be carried then it shall be in order to move amendments to the amendment to which the Senate has disagreed or to move an amendment to the Bill in lieu thereof and at the conclusion of such proceedings the Setiausaha shall endorse the Bill and transmit it with the appropriate Message to the Senate.

Procedure on
consideration
of Senate's
amendments
to Bills,
Amendments,
etc.

Procedure on
subsequent
stages of Bills.

(2) If the House insists upon any amendment to which the Senate has disagreed the procedure referred to in paragraph (4) of Standing Order 74 will be followed.

(3) Subject to the provisions of Article 68 of the Constitution, on the consideration of an amendment disagreed to by this House upon which the Senate insists it shall be in order either to move "*That the Bill be laid aside*" and if such motion be carried no further proceedings shall take place upon that Bill and no Message shall be sent to the Senate, or "*That this House does not insist upon its disagreement with the Senate in respect of the amendment upon which that House insists*" and if the latter motion be carried it shall be in order to move amendments to the Senate's amendment or to move an amendment to the Bill in lieu thereof, and the Setiausaha shall at the conclusion of such proceedings transmit to the Senate the Bill duly endorsed by him together with the appropriate Message.

SELECT COMMITTEES

Committee
of Selection.

76. (1) There shall be a Committee to be known as the Committee of Selection appointed at the beginning of every Parliament to perform the functions allotted to it by these Standing Orders, and for such other matters as the House may from time to time refer to it.

(2) The Committee of Selection shall consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman, and six members of the House to be elected by the House. The Committee shall inform the House by means of a report when any member has been nominated to any Committee. The Committee shall not have power to send for persons, documents or papers unless the House so resolves.

Public
Accounts
Committee.

77. (1) There shall be a Committee to be known as the Public Accounts Committee appointed at the beginning of every Parliament, for the examination of—

- (a) the accounts of the Federation and the appropriation of the sums granted by Parliament to meet the public expenditure;
- (b) such accounts of public authorities and other bodies administering public funds as may be laid before the House;
- (c) reports of the Auditor-General laid before the House in accordance with Article 107 of the Constitution;
- (d) such other matters as the Committee may think fit, or which may be referred to the Committee by the House.

(2) The Committee shall consist of a Chairman and Vice-Chairman to be appointed by the House, and not less than six and not more than twelve members to be nominated by the Committee of Selection, as soon as may be after the beginning of each Parliament.

(3) In the absence of the Chairman or Vice-Chairman due to illness or for any other reason whatsoever the Committee shall elect any one member to act as a Chairman to preside over the Committee's meeting.

(4) No member may be appointed or nominated to or act as Chairman or member of the Public Accounts Committee while he is a Minister.

(5) The Committee shall have power to send for persons, papers and records, and to report from time to time.

78. (1) There shall be a Committee to be known as the Standing Orders Committee to consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman, and six other members to be nominated by the Committee of Selection as soon as may be after the beginning of each Parliament. It shall be the duty of the Committee to consider from time to time and report on all matters relating to the Standing Orders which may be referred to it by the House. The Committee shall not have power to send for persons, documents or papers unless the House so resolves.

Standing
Orders
Committee.

(2) If a notice of motion involves any proposal for the amendment of Standing Orders, the notice shall be accompanied by a draft of the proposed amendments, and the motion when proposed and seconded shall stand referred without any question being proposed thereon to the Standing Orders Committee, and no further proceedings shall be taken on any such motion until the Standing Orders Committee has reported thereon.

79. (1) There shall be a Committee to be known as the House Committee, to consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman and six members to be nominated by the Committee of Selection as soon as may be after the beginning of each Parliament, to consider and advise Tuan Yang di-Pertua upon all matters connected with the comfort and convenience of and services and amenities available to members of the House. The Committee shall not have power to send for persons, documents or papers unless the House so resolves.

House
Committee.

(2) The minutes of meetings of the House Committee shall be circulated to all members of the House.

(3) The Committee is empowered to confer or sit as a Joint Committee with the House Committee of the Senate.

80. (1) There shall be a Committee to be known as the Committee of Privileges to consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman and six members to be nominated by the Committee of Selection as soon as may be after the beginning of each Parliament. There shall be referred to this Committee any matter which appears to affect the powers and privileges of the House. It shall be the duty of the Committee to consider any such matters to them referred, and to report on them to the House.

Committee
of Privileges.

(2) Whenever the House is not sitting a member may bring an alleged breach of privilege to the notice of Tuan Yang di-Pertua who may, if he is satisfied that a *prima facie* breach of privilege has been committed, refer such matter to the Committee, which shall report thereon to the House.

(3) The Committee shall have power to send for persons, papers and documents, and to report from time to time.

81. (1) A Select Committee other than the Committee of Selection, the Public Accounts Committee, the Standing Orders Committee, the House Committee and the Committee of Privileges shall be known as a Special Select Committee. It shall be appointed by order of the House and, subject thereto, shall consist of such members as may be nominated by the Committee of Selection.

Special Select
Committees.

(2) Subject to the order of the House, a Special Select Committee shall have power to elect its own Chairman. If the member so elected is unable to be present at any meeting, the Committee shall elect another Chairman whose tenure of office shall be for the day of his election.

**Constitution
of Select
Committees.**

82. (1) Every Select Committee shall be so constituted as to ensure that, so far as is practicable, the balance between the parties within the House is reflected in the Committee.

(2) In the event of the death of a member appointed to a Committee, or if his seat becomes vacant for any other reason, the House or the Committee of Selection, as the case may require, shall appoint another member in his place, and in so doing shall observe the provisions of paragraph (1).

**Procedure
in Select
Committees.**

83. (1) Except as otherwise provided in Standing Orders 76 to 80 this Order shall apply to all Select Committees.

(2) A Select Committee shall have power to send for persons, documents or papers, and shall have leave to report its opinion and observations, together with the minutes of evidence taken before it to the House.

(3) Unless the House otherwise directs, three members including the Chairman shall be the quorum.

(4) The deliberations of a Select Committee shall be confined to the matter referred to it by the House and any extension or limitation thereof made by the House, and, in the case of a Select Committee on a Bill, to the Bill committed to it and relevant amendments.

(5) The first meeting of a Select Committee shall be held at such time and place as the Chairman in the case of a Select Committee, or Tuan Yang di-Pertua in the case of a Special Select Committee, shall appoint. Subsequent meetings shall be held at such time and place as the Committee may determine:

Provided that if the Committee fails to do so the Chairman shall, in consultation with the Setiausaha to the House, appoint such times and places.

(6) Except by leave of the House no Select Committee shall sit while the House is sitting.

(6A) A Select Committee, the life of which is not limited when it is appointed, shall continue in being until the completion of the task in respect of which it was appointed or until a dissolution of the House.

(7) A Select Committee may continue its investigations although the House may be adjourned; and the Committee of Selection may, in the case of the death or unavoidable absence of a member, nominate another member of the House to take the place of such member on the Committee. Every nomination under this Order shall be announced to the House at its next meeting.

(8) The Setiausaha to the House or a Setiausaha appointed by him shall be the Setiausaha to every Select Committee.

(9) When it is intended to examine any witnesses, the member of the House or, in the case of a Committee on a private or hybrid Bill, the petitioner requiring such witnesses shall deliver to the Setiausaha, two days at least before the day appointed for their examination, a list containing the name, residence and occupation of every witness. The Setiausaha shall then summon such witnesses on behalf of the House:

Provided that except in the case of witnesses required to be examined by a Select Committee on a Bill, and so required by the member in charge of the Bill or a petitioner, the Setiausaha shall not summon a witness unless the Chairman, on behalf of the Committee, has made an order (to be delivered to the Setiausaha at least four days before the day appointed for the examination) for the summoning of the witness.

(10) Unless the Chairman otherwise directs, the evidence of every witness shall be taken down verbatim and sent in proof to the witness. The witness shall be at liberty within seven days from that on which the Setiausaha sent out the proof to suggest corrections due to inaccurate reporting and the evidence shall be printed with such of the corrections as may be approved by the Chairman.

(11) The Committee may at its discretion refuse to hear any irrelevant evidence or any recalcitrant witness.

(12) (a) Any member of a Select Committee may bring up a report for its consideration, and all such reports shall be entered in full upon the minutes of the Committee. When all the reports have been brought up, the Chairman shall propose the reports in order until one is accepted as a basis for discussion, beginning with his own report and proceeding with the remainder in the order in which they were brought up. The question to be proposed by the Chairman on any report shall be "*That the Chairman's (or Mr.....'s) report be read a second time, paragraph by paragraph*". When this question has been agreed to it shall not be proposed on any further reports, but any portions thereof may be offered as amendments to the report under consideration, if they are relevant to it.

(b) The Committee shall then proceed to go through the report paragraph by paragraph, and the provisions of paragraphs (1) to (8) and (10) of Standing Order 57 shall apply to such consideration as if the report were a Bill and the paragraphs thereof the clauses of the Bill.

(c) Upon the conclusion of the consideration of the report paragraph by paragraph and when all proposed new paragraphs have been considered, the Chairman shall put the question that this report be the report of the Committee to the House.

(13) The provisions of paragraph (7) of Standing Order 35 shall apply to the deliberations of a Select Committee.

84. (1) Every division in a Select Committee shall be taken by the Setiausaha to the Committee asking each member of the Committee separately how he desires to vote and recording the votes accordingly.

Division
in Select
Committees.

(2) In taking the division, the names of all members of the Committee present shall be called in alphabetical order.

(3) When a division is claimed in a Select Committee every member of the Committee present shall, unless he expressly states that he declines to vote, record his vote either for the Ayes or Noes. The Setiausaha to the Committee shall enter in the Minutes of the Proceedings the record of each member's vote, and shall add a statement of the names of members who declined to vote. A member must vote according to his voice.

(4) As soon as the Setiausaha has collected the votes the Chairman shall state the number of members voting for the Ayes and Noes respectively and shall then declare the result of the division. The Chairman shall not have an original vote but in the event of an equality of votes he shall give a casting vote but where the Chairman is Tuan Yang di-Pertua who is a member of the House by virtue only of paragraph (b) of Clause (1A) of Article 57 of the Constitution he shall have no casting vote.

(5) If a Member of the Committee states that he voted in error or that his vote has been wrongly counted he may claim to have his vote altered, provided that such request is made as soon as the Chairman has announced the numbers and before he shall have declared the result of the division.

(6) The provisions of paragraph (5) of Standing Order 47 shall apply to a division in a Select Committee.

Premature
publication
of evidence.

85. The evidence taken before any Select Committee and any documents presented to such Committee shall not be published by any member of such Committee, or by any other person, before the Committee has presented its Report to the House.

Reports from
Select
Committees.

86. (1) Every Select Committee shall make a report to the House upon the matters referred to them as soon as possible.

(2) A Select Committee shall have leave to make a special report relating to the powers, functions and proceedings of the Committee on any matters which it may think fit to bring to the notice of the House.

(3) A report or special report together with the minutes of the proceedings of a Select Committee and the minutes of any evidence taken before that Committee shall be presented to the House by the Chairman or other member deputed by the Committee and shall be ordered to lie upon the Table and be printed without question put.

(4) The Minutes of Proceedings of a Committee shall record all proceedings upon the consideration of any report or Bill in the Committee, and upon every amendment proposed to such report or Bill, together with a note of any division taken in the Committee and of the names of members voting therein or declining to vote.

(5) Any member may, after not less than two days' notice, move in the House that the report of a Select Committee be adopted.

(6) When a Bill has been reported from a Select Committee the report shall be subject to the provisions of Standing Order 60.

87. Whether the House decides to appoint a Select Committee to examine and report on any subject upon which it is desirable to consult with the Senate, or to appoint a Standing Joint Committee to examine and report on matters affecting the welfare or internal administration of both Houses, the following procedure shall be followed:

Joint
Deliberations
of Select
Committees
with Select
Committees
of the Senate.

- (a) the House shall resolve that it is expedient that a Committee of both Houses be set up to consider a particular matter, or that a certain Bill or Bills be committed to a Committee of both Houses;
- (b) the Setiausaha shall thereupon transmit a copy of such resolution to the Setiausaha to the Senate;
- (c) on receiving a message of concurrence from the Senate, the House shall thereupon appoint a Select Committee of the House, of such members as the House may order, to join with a Select Committee to be appointed by the Senate; and such Committee shall have power (unless the House otherwise orders) to send for persons, documents or papers;
- (d) the Setiausaha shall thereupon inform the Setiausaha to the Senate of such appointment, and on behalf of the House shall request the appointment of an equal number of Senators to join with the Select Committee of the House;
- (e) on receiving a message from the Senate indicating that the Senate has appointed and nominated its Committee, with similar powers to those of the Select Committee, and any message proposing the time and place of meeting of the Joint Committee Tuan Yang di-Pertua shall, if such proposal be convenient, direct the Select Committee to meet the Senate Committee accordingly.

88. (1) In any Joint Committee appointed under the provisions of Standing Order 87 the procedure to be followed shall be that laid down in these Orders: provided that the Chairman of any Joint Committee shall be elected or appointed by the Committee.

Procedure
and Reports
of Joint
Select
Committees.

(2) The provisions of these Standing Orders relating to Reports of a Select Committee shall apply to the Report of a Joint Committee: provided that the Report shall be presented, where the Chairman of the Joint Committee is not a member of the House, by such member of the House as the Select Committee referred to in paragraph (c) of Standing Order 87 may appoint.

89. (1) In accordance with the provisions of Article 67 of the Constitution, a Bill or amendment making provision whether directly or indirectly for—

Bills and
Amendments
involving
taxation,
expenditure,
etc.

- (a) imposing or increasing any tax or abolishing, reducing or remitting any existing tax, or
- (b) the borrowing of money, or the giving of any guarantee, by the Federation, or the amendment of the law relating to the financial obligations of the Federation;
- (c) the custody of the Consolidated Fund, the charging of any money on the Consolidated Fund or the abolition or alteration of any such charge;

- (d) The payment of moneys into the Consolidated Fund or the payment, issue or withdrawal from the Consolidated Fund of any moneys not charged thereon, or any increase in the amount of such a payment, issue or withdrawal;
- (e) the compounding or remission of any debt due to the Federation;
- (f) the assignment of a tax or fee or the making of a grant to any State;
- (g) the receipt of moneys on account of the Consolidated Fund or the custody or issue of such moneys or the audit of the accounts of the Federation or a State being provision as respects which the Minister charged with responsibility for finance signifies that it goes beyond what is incidental only and not of a substantial nature having regard to the purposes of the Bill or amendment;

shall not be introduced or moved except by a Minister.

(2) A Bill or amendment shall not be deemed to make provision for any of the said matters by reason only that it provides—

- (a) for the imposition or alteration of any fine or other pecuniary penalty or for the payment or demand of a licence fee or a fee or charge for any service rendered; or
- (b) for the imposition, alteration or regulation of any tax or rate by any local authority or body for local purposes.

**Suspension
of Standing
Orders.**

90. (1) Except with the consent of Tuan Yang di-Pertua, the House shall not proceed upon any Bill, amendment, motion or petition which, in the opinion of Tuan Yang di-Pertua, would suspend the Standing Orders of the House or any of them.

(2) A question, the object or effect of which may be to suspend any Standing Order of the House, shall be proposed only either after notice given, or with the consent of Tuan Yang di-Pertua.

**Absence of
Members.**

91. Without prejudice to the operation of Article 52 of the Constitution, a member shall acquaint the Setiausaha as early as possible of his inability to attend any meeting of the House.

**Employment
of Members in
Professional
Capacity.**

92. No member of the House shall appear before the House, or any Committee thereof, in any capacity for which he is to receive a fee or reward, or as Advocate and Solicitor for any party.

Strangers.

93. (1) Strangers shall be admitted to debates in the Chamber of the House under such rules as Tuan Yang di-Pertua may from time to time make for that purpose.

(2) If any member takes notice that strangers are present, the Chair shall put forthwith the question "*That strangers do withdraw*", without permitting any debate or amendment.

(3) The Chair may, whenever he thinks fit, order the withdrawal of strangers from the whole or any part of the Chamber.

(4) The Serjeant-at-Arms attending the House shall take into his custody any unauthorised stranger whom he may see, or who may be reported to be in any part of the Chamber or gallery, and also any stranger who, having been admitted into any part of the Chamber or gallery, shall misconduct himself, or shall not withdraw when strangers are directed to withdraw, while the House or any Committee of the whole House is sitting.

94. Tuan Yang di-Pertua may grant a general permission to the representative of any journal to attend the sittings of the House under such rules as he may from time to time make for that purpose. If such rules are contravened, such permission may be revoked. Press.

95. The enacting formula of all Bills shall be "*Be it enacted by the Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, with the advice and consent of the Dewan Negara and Dewan Rakyat in Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows*": Enacting formula of Bills.

Provided that in the case of any law having effect pursuant to Article 68 of the Constitution the enacting formula shall be "*Be it enacted by the Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, with the advice and consent of the Dewan Rakyat in Parliament assembled, in accordance with the provisions of Article 68 of the Constitution, and by the authority of the same, as follows*:".

96. (1) As soon as practicable after the assent of His Majesty has been signified thereto, every Act shall be published in the *Gazette*. Publication of Bills.

(2) At any time before such publication the Setiausaha may, in consultation with the Setiausaha to the Senate, correct grammatical and typographical mistakes in the Act or repetitions of substance, or cross-references, or punctuation or marginal notes, and for any such purpose may make verbal additions, omissions and alterations.

97. The sum to be paid or tendered for the expenses of any person who is summoned to attend or to produce any document shall be the sum which, if that person were a witness attending a Court, would be payable to him in accordance with the rules for the time being in force under the code relating to criminal procedure: Expenses of Witnesses.

Provided that in applying such rules any reference therein to a Judge or to the Registrar of the Supreme Court shall be construed as a reference to Tuan Yang di-Pertua or to the Setiausaha to the House, as the case may require. L.N. 658/54.

98. In these Standing Orders, unless the context otherwise requires—
references to a Minister shall be construed as including references to a Deputy Minister; Interpretation.
references to a Select Committee shall be construed as references to a Special Select Committee.

“sitting” means a period during which the House is sitting continuously (apart from any suspension) without adjournment, and includes any period during which the House is in Committee;

“meeting” means any sitting or sittings of the House commencing when the House first meets after being summoned at any time and terminating when the House is adjourned for more than fourteen days or *sine die* or at the conclusion of a session;

“session” means the sittings of the House commencing when the House first meets after being constituted, or after its prorogation or dissolution at any time and terminating when the House is prorogued or is dissolved without having been prorogued.

“member of the Government” shall be construed as including references to Ministers and Parliamentary Secretaries.

Rulings of
Tuan Yang
di-Pertua.

99. The decision of Tuan Yang di-Pertua upon any point of interpretation of any of these Standing Orders, or upon any matter of practice, shall, subject to a substantive motion moved for that purpose, be final, and Tuan Yang di-Pertua may from time to time issue rulings thereon.

Residuary
powers.

100. All matters not specifically provided in these Orders and all questions relating to the detailed working of these Orders shall be regulated in such manner, not inconsistent with these Orders, as Tuan Yang di-Pertua may from time to time direct; and in giving any such direction Tuan Yang di-Pertua shall have regard to the usages of Commonwealth Parliamentary practice so far as such usages can be applied to the proceedings of the House.

INDEX

(The numbers in the index refer to Standing Orders)

Adjournment of the House

- Grave disorder, in case of, 44 (8)
- Motions for—
  - Debate on, 17 (1)
  - Matters which may be raised on, 17 (1): notice of, 17 (2)
  - Moved by member of Government, 16 (3)
  - Question put on, 17 (4)
  - Restriction on number of members speaking on and time allowed to each, 17 (2) (3)
  - Time for moving 12 (2), 16 (1) (3)
- Through absence of a quorum, 13 (3)
- Till the following day, 12 (2)
- To a later day, 12 (2)
- Without any day named for next meeting, 11 (2)
- Without question put, 17 (4), 18 (4)

Adjournment of the House on Definite Matter of Urgent Public Importance

- Motions for—
  - Business interrupted by, resumed after 6.30 p.m., 18 (4)
  - Lapses at moment of interruption, 18 (3)
  - Restriction on number of, at one sitting, 18 (5)
  - Time and manner of asking leave to move, 14 (1) (h), 18 (1)
  - Time for moving, 18 (3)
  - Written notice of matters to be discussed on, 18 (2)

Annual Estimates, *see* Estimates, Annual

Annual Development Estimates, *see* Development Estimates, Annual

Ballot

- Election of Yang di-Pertua by, 4 (3)-(7)
- For right to speak on the adjournment, 17 (2)

Bills

- Amendments to, involving taxation, expenditure, etc., 89 (1)
- Clauses of, division into, and numbering of, 51 (1) (a)
- Committal of, 54—
  - Motions for, 54; question thereon put forthwith and decided without amendment or debate, 54
- Committee of the whole House—
  - Amendments in, 55 (2); inadmissible, 57 (3) (4); mode of proposing question on, 57 (5); withdrawal of, 57 (10)
  - Clauses, postponement of, 57 (6)
  - Conclusion of proceedings in, 57 (13) (14); motion to report to House, question on, to be decided without amendment or debate, 57 (13)
  - Enacting formula, no question to be put upon, 57 (12)

Bills—(cont.)

- New clauses, consideration of, 57 (7) (8); amendment to, 57 (8); questions proposed on, 57 (8)
- Preamble, consideration of, 57 (11); amendment to, 57 (11)
- Principle of Bill not to be debated in, 55 (1)
- Procedure in, 57
- Report of progress, motion to, 56
- Schedules, consideration of, 57 (9)
- Title, amendments to, 55 (2), 57 (12); no question to be put upon, 57 (2)
- Compliance with Standing Orders, 51 (1) (d), 51 (2)
- Contents of, must not go beyond title, 51 (1) (c)
- Correction of grammatical errors, etc., in 96 (2)
- Descriptive titles in margin, 51 (1) (b)
- Distribution of copies of, to Members, 51 (3), 53 (2)
- Enacting formula of, 95
- Explanatory statement of, 51 (3)
- Form of, 51 (1)
- Involving taxation, expenditure, etc., 51 (4), 89 (1)
- Lapsing of, 63A
- Money, endorsement of Yang di-Pertua's certificate on, 69
- Parties affected by, 52
- Passed by the House, sending of, to Senate, 70 (1) (2)
- Postponement of, 62
- Private and Hybrid—
  - Delivery of copy of, to Setiausaha, 50 (1)
  - Expenses incurred in promotion of, 50 (8)
  - First reading of, 50 (1)
  - Petitions on, 50 (3)
  - Preliminary advertisement of, 50 (1)
  - Printing and circulation of, 50 (1)
  - Rights of His Majesty, etc., Section saving, 50 (2)
  - Select Committee, reference to, 50 (3); personal pecuniary interests of members of, 50 (4) (a); members' declaration in, 50 (4); evidence in, 50 (5); report to House by, 50 (6); insertion of new clauses, 50 (7); amendments in, 50 (6)
- Private Members'—
  - Application to introduce, 49 (1); form of, 49 (2); object and leading features to be stated in, 49 (1); delivery of, to Setiausaha, 49 (2)
  - Copy of, delivery to Setiausaha, 49 (3)
  - First reading of, 49 (3)
  - Printing and circulation of, 49 (4)
  - Reference of, to Minister, 49 (4)
  - Report on, 49 (4)
  - Second Reading of, 49 (5)

Bills—(cont.)

Public—

First reading of, 48

Presentation of, 48; time for, 14 (1) (*m*)

Printing of, 48; waiver of, 64

Publication of, in the *Gazette* after assent, 96 (1)

Question on, for second reading of any other Bills containing same provisions not to be proposed during session, 63

Recommittal of, 59 (1) (2) (3)

Recommittal of, reported from Select Committee to Committee of whole House, 60 (3); procedure on, 60 (4)

Report of the Select Committee on—

Consideration of, by House, 60

Second Reading of—

Motion for, 53 (3); debate on, 53 (3); amendments to, for rejection of Bill, 53 (4)

Notice of, 48. 53 (1)

Select Committee—

Amendments made in, 58 (2)

Procedure in, 58 (1)

Senate amendments to—

Amendments to, 74 (1) (3); notice of, 74 (1) (*a*)

Committee to draw up reasons for disagreeing with, 74 (4); quorum of, 74 (4); report of, 74 (4) entered in Votes and Proceedings, 74 (4)

Consideration of, 73 (1); notice of, 73 (1)

Disagreement to, procedure consequential on, 75

Entry in Votes and Proceedings, 73 (2)

Motion to divide, 74 (1); notice of, 74 (1) (*a*)

Printing of, 73 (2); recorded in Votes and Proceedings, 73 (2)

Senate, *see* Senate, Bills originating in

Third Reading of,—57 (14), 60 (2)—

Motion for, amendments to, and scope of debate on, 61 (1);

Correction of errors or oversight before question put, 61 (2)

Withdrawal of, 62

Business

Adjournment at end of, 16

Appointed for any future day, shown in Order Book, 9 (5)

Government—

Appointed by Prime Minister when House called together during adjournment, 11 (3)

Arrangement of, as Government thinks fit, 15 (2)

Precedence over Private Members', 15 (1)

Motions relating to order of, time for moving, 14 (1) (*n*)

Order of, 1, 14

Private Members'—

Order of, 15

Question time, 14 (1) (*g*), 24 (5)

Resumption of, after adjournment motion under S. O. 18. 18 (4)

Business—(cont.)

Specified, exemption of, from interruption, 12 (1)—

Motion for, to be decided without amendment or debate, 12 (1)

Chair, The

Decisions final on points of order, 43

Definition of, 7 (5)

Quorum excludes, 13 (1)

Closure *see* under Debates

Committee, House *see also* Committees Select

Composition of, 79 (1)

Functions of, 79 (1)

Minutes, circulation of, 79 (2)

Committees, Joint Select *see also* Committees, Select

Appointment of, 87

Chairman, election or appointment of, 88 (1)

Motions affirming expediency of, 87 (*a*)

Powers of, 87 (*c*)

Procedure in, 88 (1)

Reports of—

Presentation of, 88 (2)

Provisions of Standing Orders relating to, 88 (2)

Committee of Privileges, *see also* Committees, Select

Composition, 80 (1)

Duties of, 80 (1)

Powers of, 80 (3)

Procedure in, 80 (2)

Committee of Selection *see also* Committees, Select

Appointment, 76 (1)

Composition of, 76 (2)

Committee of Supply

Chairman of, 7 (4)

See also under Supply Bill

Contingencies Fund

Statement of advances made from, presentation by Minister 68 (1)

Committee of the Whole House

Chairman of, 7 (4)

Quorum of, 13 (1) (4)

Speeches in, official reports of, 10 (1)

Time for interruption of proceedings, 16 (2)

See also under Bills

Committee, Public Accounts *see also* Committees, Select

Appointment of, 77 (1)

Composition of, 77 (2)

Committee, Public Accounts—(cont.)

- Functions of, 77 (1) (a)-(d)
- Minister not to be appointed or nominated to, 77 (3)
- Powers of, 77 (4)

Committees, Select

- Deliberations of scope of, 83 (4)
- Divisions in, 84
- Evidence before—
  - Irrelevant, refusal to hear, 83 (11)
  - Publication of, 85
  - Reporting of, 83 (10)
- Investigations by—
  - During adjournment of House, 83 (7)
  - Not completed by end of session, 86 (1)
- Leave to report opinion and observations, 83 (2)
- Leave to report minutes of evidence, 83 (2)
- Leave to make special report, 86 (2)
- Members of—
  - Choice of, 82 (1)
  - Nomination of, 81 (1), 83 (7)
  - Personal pecuniary interest of, 83 (13), 84 (6)
- Minutes of Proceedings of, particulars to be entered on, 86 (4)
- Procedure applicable to all, except as otherwise provided in Standing Orders, 76 to 80, 83 (1)
- Power to send for persons and call for documents, 83 (2)
- Proceedings in, reference to, 23 (1) (e)
- Quorum of, 83 (3)
- Meetings of—
  - Time and place of, 83 (5)
  - When House is sitting, 83 (6)
- Reports of—
  - Consideration of, 83 (12)
  - Laid upon the Table, 86 (3)
  - Presentation of, 86 (3)
  - Special, 86 (2)
- Setiausaha to, 83 (8)
- Witnesses before—
  - Recalcitrant, refusal to hear, 83 (11)
  - Summoning of, 83 (9)

Committees, Special Select *see also* Committees, Select

- Appointment of, 81 (1)
- Chairman, election of, 81 (2)

Committee, Standing Orders *see also* Committees, Select

- Amendments to Standing Orders, procedure on, 78 (2)
- Appointment, 78 (1)
- Composition of, 78
- Duties of, 78 (1)

Commonwealth Parliamentary Practice

- Usages of, 100

Debates

Closure of—

- Contingent question, 40 (2)
- Majority required for, 40 (3)
- Question on motion for, to be decided without amendment or debate, 40 (1); to be put forthwith, 40 (1)
- When movable, 40 (1)

Rules of—*see also* Order in the House—

- Anticipation, 39
- Chair to be heard in silence, 42
- Imputing improper motives, 36 (6)
- Interruptions, 37
- Irrelevance, 44 (1)
- New questions. speaking again on, 35 (5)
- No speech after question fully put, 46 (1)
- Observations addressed to Chair, 35 (1)
- Offensive and insulting language, 36 (4)
- Personal pecuniary interest, 35 (7)
- Points of order, decision on, by Chair, 43
- Precedence in speaking, 35 (1) (2)
- Raising questions already decided upon, 36 (3)
- Reading of speeches, 35 (6)
- Reference to matters which are *sub judice*, 36 (2)
- Reference to members by name, 36 (5)
- Reference to, or reflection on, personages, 36 (7) (8) (9)
- Relevance, 36 (1), 38 (1) (2)
- Speaking more than once, 35 (3) (4)
- Tedious repetitions, 44 (1)
- Time and manner of speaking, 35 (1)
- Treasonable, seditious and other words likely to promote illwill or hostility, 36 (10)

Scope of—

- On amendments, 38 (1) (3) (4)
- On Bills, 38 (1), 55 (1), 61 (1)
- On motions, 38 (1); for adjournment of the House, 38 (1) (2); for adjournment of debate, 38 (5); in Committee, 38 (5)
- Relevance, 38 (1) (2)

Decision of Questions

- By simple majority of members voting, 45

Decisions of the House

- Recorded in Votes and Proceedings, 9 (4)

Development Estimates

Annual—

- Consideration in Committee of Heads of, 67B (4); time allotted for, 67B (4) (a) (b); Chairman to propose each Head, 67B (5); amendments to Heads, 67B (6) (7) (8); report on, 67B (9); adoption of resolution referred, 67B (10)
- Resolution on, to be referred to Committee of whole House, 67B (1); scope of debate, 67B (2); time allotted for motion to refer, 67B (3)
- Statement to be tabled, 67A

Development Estimates—(cont.)

Supplementary—

- Consideration in Committee of Heads of, 67c (5); time allotted for, 67c (5) (a) (b); provisions of S.O. 67b applying to, 67c (6)
- Resolution on, to be referred to Committee of whole House, 67c (1); scope of debate, 67c (3); time allotted for motion to refer, 67c (4)
- Statement to be tabled, 67c (2)

Divisions

- Casting vote of the Chair, 47 (3)
- Errors in, 47 (4)
- Invalid, if quorum not present in, 13 (5)
- Members calling for, 46 (4)
- Mode of taking, 47 (1) (2) (3)
- Recorded in Votes and Proceedings, 9 (4), 47 (1)
- Tellers for, appointment of, 46 (4)
- Voice, voting in agreement with, 47 (2)

Estimates, Annual

- Details of financial requirements, 66 (1)
- Reference to Committee of Supply, 66 (3)
- Supplementary, 67 (1)—
  - Notice of, 67 (2)
  - Particulars to be shown in, 67 (1) (a)-(d)
  - To be laid upon the Table before meeting, 67, (2)
  - To be laid on the Table, 65

Expenditure on Account Bills

- Scope of debate on second reading of, 68A (1)
- Committee on—
  - Amendments to be moved only by a Minister, 68A (2); question to be put forthwith 68A (3); questions on Clause or Schedule to be decided without debate, 68A (3)
  - Report, 68A (4)
- Third reading of, to be decided without amendment or debate, 68A (4)

Government Business see under Business, Public

Government's Recommendation

- Motions requiring, 26 (2)
- Petitions requiring, 19 (1) (b)

House Committee see Committee, House

Meetings

- Emergency, notices of, 9 (1)
- First, after a General Election—
  - Notices of, 9 (1)
- Order of business, 1
- Proclamation, reading of 1
- Seating arrangements of members, 2 (1)

Meetings and Sessions

- Definition of, 98
- Notices of, 11 (2)
- Time and place of, 11 (1) (2)

Members

- Absence of, 91
- Attendance, recorded in Votes and Proceedings, 9 (4)
- Behaviour of, during a sitting, 41
- Called to order by Chair, 42
- Disorderly conduct of, 44
- Employment of, in professional capacity, 92
- Inspection by, of records and documents laid before the House, 9 (5) (6)
- Naming of, by Chair, 44 (2) (3) (4)
- Oath, taking of, by 1 (c), 5 (2) (3)
- Official Reports, Supply to, 10 (2)
- Personal explanation by, 25
- Personal pecuniary interest of, 35 (7), 47 (5), 50 (4)
- Presenting petitions, responsibilities in 19 (1) (a), 19 (2) (e)
- Seats, allotment of, 2
- Speeches, report of, *see* Official Reports of speeches
- Suspension of, 44
- Transcript of speeches, correction of, 10 (3) (4)
- Voting in divisions, recorded in Votes and Proceedings, 9 (4)

Messages

- From His Majesty, in the Order of Business, 14 (1) (d)
- To Senate, 70 (1)

Minutes of Proceedings see Votes and Proceedings

Motions

- Adjournment, at end of business—
  - Debate on, 17 (1)
  - Government members to move, 16 (3)
  - Time for moving, 16 (1)
  - To discuss definite matter of urgent public importance *see* Adjournment under S.O. 18
- Alteration of terms of, 28
- Amendments to, 30—
  - Amendments to, relevancy, 30 (2); new, 33 (4) (d); time for moving, 33 (5) (a)
  - Raising questions which can only be dealt with by substantive motion, 30 (3)
  - Seconding of, 31 (1)
  - Time for moving, 33 (3)
  - To be put in writing, 32
  - Withdrawal of, 34 (1) (2)
  - Withdrawn, may be proposed again, 34 (1)
- Debate on, 33 (1)
- For amendment of Standing Orders, 78 (2)
- For adjournment of House to a later date—
  - Moved by a Minister, 12 (2)
  - Time for moving, 12 (2)
- For exemption of specified business from interruption—
  - May be moved by a Minister at any time, 12 (1)
  - To be decided without amendment or debate, 12 (1)

Motions—(cont.)

- Notices of, *see* Notices of Motions
- Questions proposed on *see* Question from the Chair
- Seeking grant, charge or expenditure of public money, etc., 26 (2)
- Seconding of, 31 (1)—
  - In Committee, 31 (2)
- To proceed to any particular business out of regular order—
  - May be made without notice, 14 (2)
  - Precedence over all other business, 14 (2)
- Withdrawal of, 34 (1) (2)
- Withdrawn, may be proposed again, 34 (1)

Notices

- Of amendments to Bills, 27 (6)
- Of matters to be raised on the adjournment, 17 (2)
- Of meetings and sessions, 9 (1), 11 (2) (3)
- Of motions—
  - Alterations of terms of, 28
  - Irregular or improper, 27 (5)
  - Manner of giving, 27 (1)
  - Obligatory, 26 (1)
  - Period of, 27 (3)
  - Printing and circulation of, 27 (4) (6)
  - Shown in Order Book, 9 (5)
  - Signature on, 27 (2)
  - Waiver of, 26 (1) (a)-(r)
  - Withdrawal of, 29
- Of new sessions, 9 (1)
- Of Order of Business, 9 (2), 11 (3)
- Of questions to Ministers, 22 (1) (2)—
  - Entered in Order Book, 9 (5)

Oath

- Administered by Setiausaha, 5 (1)
- Affirmation in lieu of, 5 (4)
- Form of, 1 (b) (c), 5 (1)
- Taking of—
  - By Members, 1 (c), 5 (2); when House stands adjourned, 5 (3)
  - By Tuan Yang di-Pertua, 1 (b)
- Time of taking by new members, 14 (1) (c)

Official Language, 8**Official Reports of Speeches**

- Copy of, to members, 10 (2)
- Correction or alteration of, 10 (4)
- Preparation of, 10 (1)
- Publication of, 10 (2) (3)
- Written answers to questions, printed in, 24 (2)

Order Book

- Inspection of, by members, 9 (5)
- Particulars to be entered in, 9 (5)
- Preparation of, 9 (5)

Order Papers

- Sending of, to members, 9 (2)

Order in the House

- Behaviour of members, 41
- Chair to be heard in silence, 42
- Disorderly conduct, 44 (1) (2)
- In case of grave disorder, power of the Chair, 44 (8)
- Irrelevance or tedious repetitions, 44 (1)
- Motion to suspend member, 44 (3)
- Naming of members, 44 (2) (3) (4)
- Points of order, decision on, by Tuan Yang di-Pertua final, 43, 99
- Serjeant-at-Arms, duties of, 44 (2) (6)
- Suspension of members, 44 (5) (6)
- Tuan Yang di-Pertua responsible for observance of rules or order, 43
- Withdrawal of members, 44 (2) (7)

Papers

- By whom presented, 20 (1)
- Custody of, 9 (6)
- Deemed to have been presented on receipt by Setiausaha, 20 (2)
- Inspection of, by members, 9 (6)
- Ordered to lie upon the Table, 20 (2)
- Presentation of, recorded in Votes and Proceedings, 20 (3)

Petitions

- Against Private and Hybrid Bills, 50 (3)
- Approval of, and endorsement by Tuan Yang di-Pertua, 19 (2) (d)
- Deposited with Setiausaha, 19 (2) (d)
- Language of, to be respectful, 19 (1) (a). 19 (2) (e)
- Member not competent to present from himself, 19 (2) (c)
- Motions to read, 19 (4) (a)
- No debate on, 19 (4) (b)
- On Bills, 50 (3), 52
- Prayer of, 19 (2) (a)
- Presentation of, 19 (1) (a)
- Procedure for, 19 (3) (4)—
  - Time for, 14 (1) (f)
- References in, to debates, etc., 19 (2) (b)
- Seeking grant, charge or expenditure of public money, etc., 19 (1) (b)
- Signature of, 19 (2) (a), 19 (2) (d)

Personal Explanations by Members, 25

- Terms of prepared statement, submission to Tuan Yang di-Pertua, 25
- Time for making, 14 (1) (f)

Press

- Permission to, to attend sittings, 94

Prime Minister

During adjournment, may make representations to call—

House together on an earlier day, 11 (3)

Business appointed by, 11 (3)

Private Members' Motions

Order of, in public business, 15

Private Members' Bills

Order of, in public business, 15

Proclamation Summoning Parliament

Notification of, to members, 9 (1)

Read by Setiausaha, 1

Public Accounts Committee *see* Committee, Public Accounts**Questions from the Chair**

Amendments to 30 (4), 33, 57 (5)—

Manner of proposing, 33 (4)

Decision declared by the chair, 46 (3)

Fully put—When voices have been collected, 46 (2)

No member may speak after, 46

Proposal of, on motions, 33 (1) (3)

Putting of, 33 (2) (3)

To be decided by simple majority, 45

Questions to Ministers

Addressed to members other than Ministers, 21 (2)

Disallowance of, 22 (2) (3)—

Reasons for, to be communicated to member, 23 (3)

For oral replies—

Limitation of number of, 22 (3)

Marking of, 22 (3)

Written answers to, 22 (3)

Manner of asking and answering, 24 (1) (2)

Matters relating to which they may be put, 21 (1) (2)

May be asked by any other member, 24 (2)

Not to be made a pretext for debate, 22 (4)

Notice of, (1) (2)—

In Order Book, 9 (5)

Postponement of, 24 (2)

Proper object of, 21 (3)

Refusal to answer, 22 (4)

Rules on form and content of, 23 (1)

Supplementary, 24 (3)

Time allotted for, 24 (5)

Time for asking 14 (1) (g)

Tuan Yang di-Pertua's control of, 23 (2), 24 (3)

Withdrawal of, 24 (2)

Written answers to, 24 (2) (6)—

Printing in Official Reports, 24 (2) (6)

Quorum of House and Committee of Whole House, 13

Absence of, 13 (3)

Excludes the Chair, 13 (1)

In Divisions, 13 (5)

Procedure for counting the House, 13 (3) (4)

Records and Documents

Custody of, 9 (6)

Inspection of, 9 (6)

Seats, Allotment of, 2**Select Committees** *see* Committees, Select Senate

Bills brought from (*see under* Senate, Bills originating in)

Messages from—

Delivery of, to Tuan Yang di-Pertua, 71 (2)

Reading of, 71 (3) (4)

Received by Serjeant-at-Arms, 71 (1)

When House not sitting, 71 (4)

Messages to, 70 (1) (2)

Senate, Bills Originating In

Endorsement of, 72 (3)

First reading of, recorded in Votes and Proceedings, 72 (3)

Laid upon the Table, 72 (1)

Messages on, 70 (1) (b), 70 (2)

Second reading of, notice of, 72 (2)

Sponsor of, by member, 72 (2)

Serjeant-at-Arms

Duties of, 44 (2), 93 (4)

Setiausaha of the House

Administers oaths, 5 (1)

Determines sitting arrangements for first meeting, 2 (1)

Duties of—

In respect of Bills 51

In respect of Election of Tuan Yang di-Pertua, 4 (3)-(7)

Keeps and circulates Votes and Proceedings, 9 (3)

Prepares Order Book, 9 (5)

Reads Proclamation summoning Parliament, 1

Responsible for custody of records and documents, 9 (6)

Sends notices of meetings and sessions, 9 (1), 11 (2)

Sends copy of order business for each sitting, 9 (2)

Supervises preparation of official reports, 10 (1)

Sittings

Adjournment at end of, 16

Definition of, 98

Government business to have precedence over all other business, 15 (1)

Hours of, 12 (1)

Order of Business for, circulation to members, 9 (2)

Presiding Officers, 7 (1)

Suspension of—Powers of, 7 (2) (3)—

at any time by Tuan Yang di-Pertua, 12 (3)
in case of grave disorder, 44 (8)

Time for interruption of proceedings, 16 (2)

Tuan Yang di-Pertua may appoint a member
to take Chair temporarily during, 7 (3)

Special Select Committees *see* Committees, Special Select

Standing Orders

Amendments proposed to, 78 (2)

Interpretation, 98

Suspension of, 90

Strangers

Admission of, to chamber of House, 93 (1)

Notice taken of presence of, duty of Chair, 93 (2)

Serjeant-at-Arms, duties as to, 93 (4)

Supply Bill

Committal of, 66 (3)

Committee of Supply—

Days allotted for discussion in, 66 (4)

Debate in, scope of, 66 (11)

Deliberations in, in public, 66 (3)

Schedules, consideration of, 66 (5) (6); dealt
with before clauses, 66 (5); amendments to,
notice of, 66 (7); increases of sums allocated,
66 (9)

Introduction of, 66 (1)

Report to House on, 66 (12)

Second Reading of—

Debate on, adjourned, 66 (2); days allotted
for, 66 (2); scope of, 66 (2)

On same day, 48

Third Reading of—

Motion for, to be decided without amend-
ment or debate, 66 (12)

Supply Bill, Supplementary

Committal, 67 (4)

Committee of Supply—

Days allotted for discussion in, 67 (4); scope
of debate in, 67 (5); procedure in, 67 (4)

Second Reading, scope of debate on, 67 (3)

Report to House, 67 (6)

Third Reading of, 67 (6)—

Motion for, to be decided without amend-
ment or debate, 67 (6)

Timbangan Yang di-Pertua

Election of, 6—

Procedure for, 6 (2)

Votes and Proceedings

Committee's report on Senate amendments,
74 (4)

Votes and Proceedings—(cont.)

Circulation of copies of, to members, 9 (3)

Custody of, 9 (6)

Division Lists, 47 (1)

Errors in, 9 (4)

Inspection of, by members, 9 (6)

Kept by Setiausaha, 9 (3)

Particulars to be recorded in, 9 (4), 20 (3)

Signed by Tuan Yang di-Pertua, 9 (4)

Senate amendments—

Committee's report, 74 (4)

Order for printing, 73 (2)

Notices of motions withdrawn, 29 (2)

Voting

Absent members, 45 (2)

Collection of voices, 46 (3)

Members personal pecuniary interest, 47 (5)

On private Bills, 50 (4); Motion to disallow
vote 47 (5)

Witnesses

Expenses of, 97

Yang di-Pertua, Tuan

Absence of, 7

Allots right of members to address House on
motion for adjournment, 17 (2)

Allots seats to members, 2 (2) (3)

Announcements by, time for making, 14 (1) (e)

Appoints Member to Chair temporarily, 7 (3)

Casting vote of, 45 (1)

Chairman of Committee of Whole House, 7 (4)

Counts House, 13 (3) (4)

Decisions on points of order, interpretation of
Standing Orders, matter of practice, 43, 99

Directs form of official reports, 10 (2)

Election of, 1 (a), 3—

Motion proposing, to be decided without
debate, 4 (2)

Procedure for, 4

Endorses Votes and Proceedings, 9 (4)

Endorses petitions, 19 (2) (d)

Includes other Presiding Officers except
expressly provided otherwise, 7 (5)

May suspend sitting at any time, 12 (3)

Names day, if House adjourned *sine die*, 11 (2)

Names a member, 44 (2) (3)

Oath of, 1 (b)

Presiding officer of the House, 7 (1)

Quorum excludes, 13 (1)

Residuary powers, 100

Responsible for observance of rules of order, 43

During adjournment, calls House together on
an earlier day, 11 (3)

Bil: (T.M.Pn.16/(19)

Angkasapuri,
Kuala Lumpur.

27hb. November, 1980.

Y.B. Menteri-menteri,
Y.B. Timbalan-timbalan Menteri,
Y.B. Setiausaha-setiausaha Parlimen,
Y.B. Ahli-ahli Parlimen.

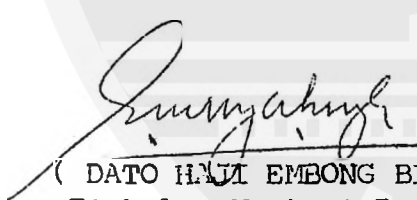
Tayangan Wayang Untuk Y.B. Ahli-ahli Parlimen

Kementerian Penerangan sekali lagi akan menayang wayang gambar untuk Y.B. Ahli-ahli Parlimen pada 2hb. Disember, 1980 jam 8.00 malam di Filem Negara, Jalan Utara, Petaling Jaya.

gunung 2. Tajuk cerita ialah "THE DAY THE WORLD ENDED" yang mengisahkan malapetaka yang dihadapi oleh pengembara yang mencari gali minyak di sebuah pulau/berapi di Kepulauan Fiji. Oleh kerana memerlukan wang, sebahagian daripada mereka tidak menghiraukan bahaya gunung berapi itu. Akhirnya gunung itu meletup dengan kejadian gempa bumi yang dasyat dan ramai diantara mereka telah maut.. Pelakon utamanya ialah:-

- 1) Paul Newman,
- 2) William Holden,
- 3) Jacqueline Bisset.

3. Ahli-ahli Yang Berhormat yang ingin menuntun diminta memenohi keratan di bawah dan kembalikan kepada saya dengan kadar segera.

(DATO HAJI EMBONG BIN YAHYA)
Timbalan Menteri Penerangan
Malaysia.

s.k.

Ketua Whip Barisan Nasional,
Ketua Pengarah Filem Negara, Jalan Utara, Petaling Jaya,

Y.B. Timbalan Menteri Penerangan
(Dato Haji Embong bin Yahya)

Saya setuju hadir menuntun filem pada 2hb. Disember, 1980.

Tanda tangan: .....